

Förslaget till ny organisationsform för rörelsen

Förra året fattade förbundsmötet och kongresserna i våra fyra förbund ett väldigt modigt beslut – att utreda en ny, gemensam organisationsform. Utgångspunkten med detta är att knyta våra fyra förbund ännu närmre ihop för att möta framtiden som en samlad rörelse.

Nu är vi här 2024, i ett första förslag på hur en sådan framtida rörelse skulle kunna se ut. På samma sätt som vi 1970 satte formen för det vi är idag utifrån den värld som var då, har vi utforskat och utrett för att hitta det som passar oss i den tid vi lever i nu. Vi har tittat på ekonomi och juridik, demokrati och inflytande, vad som är möjligt och vad som är önskvärt – hela tiden med syftet att hitta sätt att skapa stark verksamhet och vara medskapare av ett bättre samhälle.

Förslaget bygger i korthet på att vi går ifrån våra fyra förbund som vi har idag till att bli ett allmänförbund där alla verksamheter och medlemmar har sin hemvist. Det är alltså inom allmänförbundet som allt vi gör idag kommer att rymmas. Som ett *komplement* till detta förbund har vi också ett verksamhetsförbund dit föreningar och kårer som arbetar särskilt med barn- och ungdomsverksamhet kan ansluta sig, *utöver* att vara samlade i allmänförbundet.

Denna organisation är ny och behöver därför ett namn. Ett namn som vi kan samlas kring, bygga stolthet och fylla med mening tillsammans för en gemensam identitet. I en process där vi gått igenom över 800 olika idéer på namn har vi landat i tre skilda namn som vi presenterar, med tanken om att till de extra kongresserna och förbundsmötet ha samlats kring ett förslag.

Vi tror att vi med denna form och gemensamma identitet kan dra större nytta av varandra, och enklare mötas över verksamhets- och generationsgränser, för summan i vår rörelse är större än de enskilda delarna. Vi tror också att vi med detta kan minska på administration och byråkrati, för att frigöra mer resurser till det som verkligen spelar roll – verksamheten. Den verksamhet som varje dag gör skillnad för en bättre värld byggd på demokrati, solidaritet och nykterhet.

I de efterföljande dokumenten kan du läsa det första utkastet som är resultatet av den utredning som gjorts. Förslaget är inte klart, men vi tror att vi har lagt tillräckligt god grund för att kunna diskutera, vrida och vända på det tillsammans med dig och alla andra medlemmar. Vi vill nu ha dina inspel, reaktioner, åsikter och funderingar. Vi kommer mötas i remissmöten över hela

landet, men det går också bra att skicka in sina åsikter digitalt. Allt tar vi med till våra extra kongresser och förbundsmöten i november.

Förändring kan vara omvälvande när det vi är vana vid bryter upp och blir något annat. Men vi vet också att utmaningarna som vi står inför är större än någonsin, och att stå still är inget alternativ. Vi tror att detta lägger grunden för att vi faktiskt kan möta framtiden som en samlad och enad rörelse, som blir starkare tillsammans än vi är som enskilda förbund.

Nu vill vi höra dig och dina åsikter. Läs, begrunda, diskutera. Så möts vi för att samtala, lyssna och dela med oss.

Vi ses!

Jane Segerblom

Förbundsordförande UNF

Lucas Nilsson

Förbundsordförande
IOGT-NTO

Anders Ödman

Förbundsordförande NSF

Mona Örjes

Förbundsordförande Junis

Idéskiss - Allmänförbundet och verksamhetsförbundet

Inledning

Detta underlag syftar till att ge en helhetsbild av det förslag som finns om IOGT-NTO-rörelsens framtida organisering i två förbund - ett allmänförbund och ett verksamhetsförbund. I bilagor finns också stadgar för de båda förbunden. Detta underlag syftar till att tydliggöra kortfattat för vilken verksamhet som bedrivs i vilket förbund, organisationernas syfte och hur vald form uppfyller de direktiv som extra kongresser och förbundsmöte beslutat om ska vägleda för val av ny organisationsform.

Samlade resurser ger ökad styrka

Våra fyra förbund står på en gemensam grund i vårt arbete för demokrati, solidaritet och nykterhet. I en värld och en tid då våra grundläggande värderingar är allt viktigare att försvara, behöver vi samla våra krafter för att hjälpas åt att vrida samhället rätt.

Trots att vi är en gemensam familj, skapar vår nuvarande struktur onödiga hinder mellan våra verksamheter som kostar oss i energi, pengar och engagemang. Vi gör idag inte bara dubbeltarbete, utan fyrdubbelt arbete genom att ha fyra administrationer, fyra styrelser, fyra kanslier med fyra, planerings- och uppföljningsprocesser. Genom att söka en organisationsform där vi knyter oss närmre varandra minskar vi fyrdubbeltarbetet och underlättar för samarbete i alla nivåer i organisationen. Desto färre resurser vi kan lägga på administration och styrning, desto fler kan vi lägga på utveckling och verksamhet. Desto mer vi kan kraftsamla tillsammans, desto större styrka kan vi som samlad rörelse uppnå.

Under året som utredningen pågått har också förutsättningarna för ideell sektor ritats om - medel för bistånd görs om i grunden, lotteriverksamhet i ideell sektor utreds och ifrågasätts och allt fler verksamhetsbidrag (bl.a. konsumentrörelsen och etniska organisationer) stryks helt ur regeringens budget. Det är viktigare än någonsin för oss att tänka kring vår organisering för att kunna rikta våra resurser dit medlemmarna vill - för att driva verksamhet och få genomslag i samhället för våra frågor.

Även våra fyra förbunds ekonomier har minskat de senaste åren och de fyra förbunden gör idag stora och ohållbara underskott som inte går att upprätthålla långsiktigt. När de ekonomiska förutsättningarna blir allt mer osäkra och de ideella krafterna återigen måste bära en större del av IOGT-NTO-rörelsen, behöver vi se över hur vi använder våra gemensamma resurser på ett effektivt sätt. Det gäller inte enbart ekonomi utan även fastigheter, medarbetare, kompetens och ideell tid och kraft. Detta för att vi ska kunna lägga vår tid på det som står oss närmast, verksamheten och medlemmarna.

Vi är övertygade om att summan av vår rörelse är större än varje enskild del. Det ska fortsatt finnas olika typer av verksamhet för olika målgrupper, men vi kan nu ta chansen att se att barn, ungdomar och vuxna kan stärka varandra i kampen för en bättre värld. När vi blir starkare och använder våra gemensamma resurser på bästa sätt, kan vi i ännu högre grad nå ut till fler och få det genomslag för en värld av demokrati, solidaritet och nykterhet som vi alla strävar efter.

Övergripande direktiv för utredningen har varit:

- Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet
- Skapa förutsättningar för en organisationsform som ger rörelsen mer genomslag i samhället
- Skapa förutsättningar för hållbara och lustfyllda möjligheter för ideella engagemang i rörelsen
- Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen

När vi skapar en ny organisationsform kommer vi särskilt att beakta de ekonomiska och juridiska aspekterna:

- En ny organisationsform ska vila på en stabil och långsiktig finansiering
- En ny organisationsform ska göra det möjligt för rörelsens olika verksamhet att ingå i relevanta samverkans- och paraplyorganisationer (t.ex. scouternas möjlighet att fortsätta bedriva scouting och verka inom Scouterna och ungas möjligheter att verka inom ramen för LSU)

- En ny organisationsform ska i möjligaste mån inte minska IOGT-NTO-rörelsens inflytande i andra organisationer där någon eller några av förbunden är huvudman, medlem eller på annat sätt förmånstagare (t.ex. Stiftelsen Ansvar för Framtiden, CAN, NBV m.m.)
- En ny organisationsform ska beakta och ta tillvara på de juridiska åtaganden och möjligheter som finns inom dagens organisationer (t.ex. licens för lotteriverksamhet)
- En ny organisationsform ska ha möjlighet att söka verksamhets- och projektstöd för specifika målgrupper inom rörelsen (exempelvis barn och unga)

En tydligare genomgång av hur förslaget når upp till utredningens direktiv finns i dokumentet "Direktiven för Fas 2 Utredning - uppföljning".

Allmänförbundet och verksamhetsförbundet

Uppdrag

Allmänförbundets uppdrag är att samla all den verksamhet som idag finns i de fyra organisationerna för att gemensamt verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger. Alla föreningar, scoutkårer, distrikt och kretsar flyttar in i allmänförbundet.

Verksamhetsförbundets uppdrag är att samla de av allmänförbundets barn- och ungdomsföreningar som vill för att driva verksamhet för barn, unga och scouter för att verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger. Föreningarna ansöker om medlemskap och behöver klara MUCFs krav på barn- och ungdomsorganisationer, dvs. 60 procent under 26 år. Verksamhetsförbundet söker de medel som finns för barn och ungdomars organisering. Större delen av dessa medel går till den lokala verksamheten - precis som idag inom de nuvarande tre barn och ungdomsorganisationerna.

Ekonomi

Allmänförbundet söker relevanta bidrag för samtliga åldergrupper. Verksamhetsförbundet söker i huvudsak MUCF bidrag för ungdomars organisering.

I båda förbunden kommer distriktsnivån ha möjlighet att söka medel från det offentliga. Detta utreds och tydliggörs hur detta ska ske under kommande år.

Fastigheter

Samtliga fastigheter som idag är helägda av någon av de fyra organisationerna på riksplanet samlas i allmänförbundet. De fastigheter som till viss del ägs av IOGT-NTO kvarstår i nuvarande ägarform.

Vad gäller de fastigheter som idag ägs av stiftelser vars styrelser utses av NSF så föreslås att en dialog inleds med stiftelserna om att allmänförbundet övertar detta ansvar. Kommittén bereder då valet och förbundsstyrelsen tillsätter formellt.

Medlemskap

Allmänförbundet är vad man kallar juridiskt för en medlemsorganisation. Individer är medlemmar och kan sedan tillhöra en förening. Föreningen tillhör sedan ett distrikt.

Verksamhetsförbundet är vad man kallar juridiskt för en federation. Föreningar är medlemmar. Detta gör att det är föreningen som ansöker om medlemskap i verksamhetsförbundet.

Lokalföreningar och scoutkårer

I allmänförbundet flyttar alla föreningar och scoutkårer in. Detta kommer kräva att alla scoutkårer fattar beslut om att ansluta medan i Junis, UNF och IOGT-NTO räcker det att kongressen fattar beslut om förändringen. I verksamhetsförbundet erbjuds alla föreningar som når upp till 60 procent under 26 år söka medlemskap. Vid inträde förblir de också anslutna till allmänförbundet.

Alla lokalföreningar får samma stadgar i allmänförbundet. Alla scoutkårer blir på sikt att jämföra med lokalföreningar men för dessa skapas övergångsbestämmelser för att hantera att de till en början är juridiskt mer fristående än de andra tre förbundens lokalföreningar i förhållande till sin riksorganisation.

Distrikt

I allmänförbundet flyttas alla nuvarande fyra organisationernas distrikt in. Alla föreningar tillhör sitt tidigare distrikt. Detta innebär att vi till en början kommer ha ett 60-tal distrikt i allmänförbundet. Behovet av, och uppdrag för distrikt, kommer utredas i nästa fas av förändringen. Tills detta är utrett så följer alla distrikt samma stadgar i allmänförbundet och samexisterar med sina respektive medlemsföreningar och därmed lite olika uppdrag från sina respektive årsmöten. Föreningar och medlemmar förhåller sig till de distrikt de förhåller sig idag tills dess att annat beslutas.

I verksamhetsförbundet skapas nya enklare distrikt för att kunna söka medel regionalt som är specifikt för barn- och ungdomsverksamhet. Till en början blir de tre. Vi kommer förhålla oss pragmatiskt till detta och under hösten innan handlingarna går till kongressen utreda om vissa av nuvarande Junis distrikt bör finnas kvar och byta stadgar, uppdrag och förtroendevalda för att inte förlora möjlighet att behålla och söka nya bidrag i vissa regioner. Vi uppskattar att detta är ett fåtal distrikt med högre omsättning i kapital än övriga.

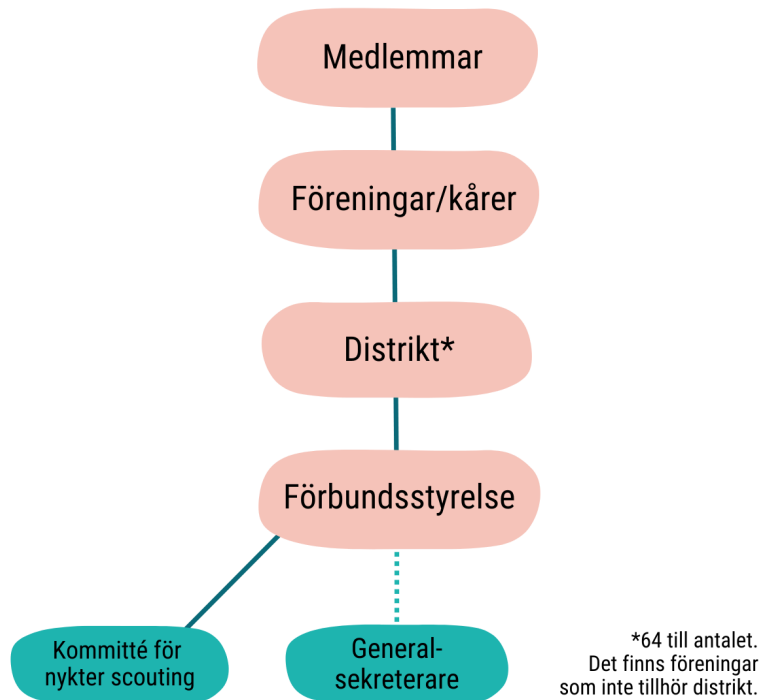
Kansli

Allmänförbundet har ett kansli med uppdrag att stötta hela allmänförbundets uppdrag såväl verksamhet för barn- unga och vuxna som att vara en röst i samhällsdebatten.

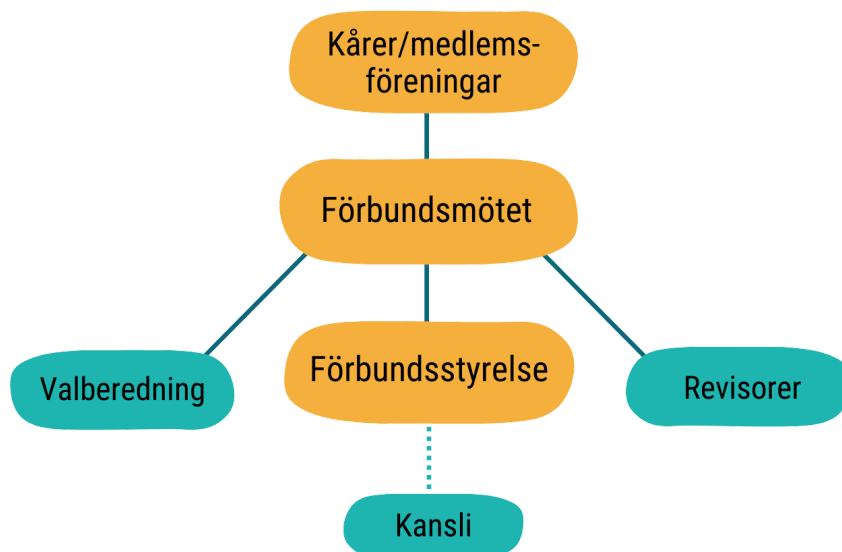
Verksamhetsförbundet får eventuellt ett mindre kansli för att kunna hantera organisationens uppdrag. Verksamhetsförbundet får stöttning av allmänförbundet där så är lämpligt ekonomiskt och verksamhetsmässigt.

Allmänförbundets organisation

Verksamhetsförbundets organisation

Allmänförbundet och verksamhetsförbundet i korthet:

	Allmänförbundet	Verksamhetsförbundet
Uppdrag	Samla alla rörelsens medlemmar för att verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger. Vi erbjuder en nykter gemenskap som stärker och utvecklar människor i alla åldrar.	Samla barn- och ungdomsföreningar som driver verksamhet för barn, unga och scouter för att verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger.
Ekonomi	Söker medel från relevanta myndigheter.	Söker medel från MUCF och eventuellt andra relevanta myndigheter. Pengarna går i så hög utsträckning som möjligt genom förbundet och direkt till framförallt den lokala verksamheten.
Fastigheter	Äger alla rörelsens fastigheter.	Äger inga fastigheter.
Medlemskap	Alla rörelsens individer är medlemmar. De kan sedan tillhöra en lokalförening som kan tillhöra ett distrikt. Förbundet är en medlemsorganisation.	Individerna blir medlemmar genom att deras förening tillhör förbundet. Förbundet är en federation.
Lokalföreningar och scoutkårer	Alla nuvarande fyra organisationers föreningar flyttar in.	Föreningar som når upp till 60 procent under 26 år söker medlemskap.
Distrikt	Alla nuvarande fyra organisationernas distrikt flyttar in.	Nya distrikt skapas för att kunna söka medel regionalt som är specifikt för barn- och ungdomsverksamhet.
Kansli	Ett kansli med uppdrag att stötta hela allmänförbundets uppdrag såväl verksamhet för barn- unga och vuxna som att vara en röst i samhällsdebatten.	Eventuellt ett mindre kansli för att kunna hantera organisationens uppdrag.

Ett namn för den nya nykterhetsrörelsen

Introduktion

En ny, samlad organisation behöver ett namn att samlas kring. Det ska vara ett namn som vi internt kan bygga en identitet och stolthet kring i den gemenskap som vår rörelse innebär. Det ska också vara ett namn som utstrålar vem vi är och vad vi står för externt mot människor som idag inte är en del av vår rörelse.

Utifrån en process där vi samlat in över 800 idéer på namn presenterar vi nu tre namnförslag. Det är tre skilda namnförslag som har sina för- och nackdelar, men som alla har god potential att fyllas med stolthet och mening. Till extra kongresserna och förbundsmeetet i november kommer förbundsstyrelserna att lägga fram ett namnförslag för ombuden att ta ställning till.

Kriterier och kvaliteter för namn

Namnets uppdrag är att stärka, samla och ge ny energi till rörelsen i sin helhet.

Namnet ska säkerställa en stark grund för framtida arbete med identitet och visuell identitet för den nya organisationen.

Namnet ska återspegla organisationens värdegrund och vision om kraft, rörelse och hopp. Alluderingar och konnotationer ska vara centrala, även om namnet i sig inte behöver ha en specifik betydelse.

Namnet ska fungera i olika sammanhang och möjliggöra en enkel och flexibel användning, där verksamheter och områden enkelt kan inkluderas.

Strategiska kvaliteter

Har betydelse
Anpassningsbart
Arkitektur
Hieraki
Distinkt

Kreativa kvaliteter

Lätt att minnas
Ser bra ut
Låter bra
Känns rätt

Tekniska kvaliteter

Lätt att stava och uttala
Juridiskt tillgängligt
Språkligt genomförbart

Nuvarande namn i rörelsen

Idag hämtar våra fyra förbund – i stort – sina nuvarande namn från den stora omorganisationen 1970. Samlat använder vi ibland paraplybenämningen IOGT-NTO-rörelsen, som i sig är hämtat från IOGT-NTO:s namn.

Sedan 1970 har namnet IOGT-NTO, och därmed indirekt IOGT-NTO-rörelsen, diskuterats frekvent, med olika intensitet. Efter en motion om att utreda namnet som IOGT-NTO:s kongress biföll 2021, presenterades till kongressen 2023 en rapport som drog några slutsatser kring namnet, däribland:

- Att namnet IOGT-NTO har en relativt hög kännedom (överlagset högst vad gäller nykterhetsorganisationer) bland allmänheten och är ett inarbetat namn både internt och externt.
- Att även om kännedomen kring IOGT-NTO som namn är relativt hög, har den tydligt minskat över tid och minskar särskilt i yngre generationer.
- Att även om kännedomen är relativt hög, är det människor associerar till namnet IOGT-NTO inte enbart positivt. Fler människor har en mer positiv bild av exempelvis det beskrivande begreppet nykterhetsrörelsen än de har till IOGT-NTO i sig.
- Att namnet IOGT-NTO har tydliga svagheter i att det är svårt att komma ihåg och uttala. Det är svårt att förklara eftersom det är en förkortning som inte längre står för någonting utöver sin historiska betydelse. Det gör att förutsättningarna att på sikt stärka kännedom och positiva associationer till namnet IOGT-NTO försvagas.

Process och testning

För att processleda arbetet har de fyra förbunden anlitat kommunikationsbyrån Pushing Buttons som har särskild kompetens inom folkrörelser och ideell sektor. Detta gjordes för att säkerställa en god och kreativ kompetens, samtidigt som vi får en saklig och utomstående aktör som kan se namnet bortom våra egna invanda ögon.

Processen har utgått från det stora material av medlems- och varumärkesundersökningar som gjorts tidigare inom de fyra förbunden. I det innefattades också den stora namninsamlingsenkät som gjordes 2023. Därtill har det även gjorts research i bland annat arkiv, intervjuer med medlemmar från UNF, Junis, NSF och IOGT-NTO samt en workshop med de samlade fyra förbundsstyrelserna.

Tillsammans skapade det grunden för arbetet. Förbunden har utsett två deltagare som tillsammans med Pushing Buttons medverkat i namngivningsprocessen. Sammanlagt har över 800 idéer till namn hanterats inom arbetet.

Språklig testning

De utvalda namnen testas på, i Sverige, vanligt förekommande språk för att undersöka om andra namnen har en annan betydelse eller andra konnotationer på språken.

Här kontrolleras även om namnen är lätta att stava till och uttala samt om andra verksamheter har likadana eller liknande namn och om tillgängliga domännamn finns.

Testade språk

Norska	Spanska
Danska	Finska
Tyska	Arabiska
Polska	Persiska

Fokusgrupp

Fyra personer i åldrarna 26-40, två kvinnor, två män deltog under ett tillfälle i en fokusgrupp med syfte att testa olika namn för att se mönster och kopplingar till olika namnuppbyggnader ur ett språkligt perspektiv. Gruppen träffades med utgångspunkt att diskutera namnförslag för en ny nykterhetsrörelse – där alla deltagare var icke-medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen och därav tillhörde målgruppen "potentiella nya medlemmar".

Sammanställning

Sammanställning av de olika testerna och anteckningar från fokusgrupp kan överlämnas på begäran.

Tre kandidater

Här följer tre olika namnförslag.

Varje namn har unika möjligheter och utmaningar, både på kort och lång sikt – samtidigt svarar de alla upp mot de värden och kriterier som ställts i uppdragsbeskrivningen.

Aster

Aster är ett namn som signalerar kraft, hopp och styrka och en representation av något som blomstrar i gemenskap. Det är samlande och tidlöst precis som de mångfärgade kronbladen som skapar en helhet större än sina delar. Namnet bär med sig en känsla av samhörighet och stolthet, som växer starkare med tiden.

*Existerande ord,
suggestivt*

Uttal
/aster/

Namnet härstammar från det svenska namnet på blomartssläktet Aster – en klassisk blå blomma som idag finns i många varianter och färger. Blomman är känd för sina olika färger och för sin förmåga att blomma långt in på hösten och överleva frostiga nätter. Ordet "aster" kommer från grekiskan och betyder stjärna.

Möjligheter

Namnet har en astronomisk koppling, vilket ger stora möjligheter att bygga ett narrativ om framtid, hopp och ljus. Det har en naturlig symbolik för blomstring, bildning och tillväxt – något som enkelt kan utvecklas vidare. Dessutom finns det en tradition inom nykterhetsrörelsen att döpa loger efter blommor.

Utmaningar

Det kan vara resurskrävande att äga namnet "Aster" eftersom det redan är etablerat i svenska folkets medvetande. Under en övergångsperiod kan det behöva kompletteras med tillägg som "nykterhetsrörelsen Aster". Namnet är också svårt att skydda juridiskt.

Språkligt test

Norska: Blomarten.
Danska: Blomarten.
Tyska: Blomarten.
Finska: Blomarten.
Spanska: Blomarten.
Polska: Blomarten.
Arabiska: UA.
Persiska: UA.

Kostnad för varumärkesetablering
Medel

Kostnad för bibehållen varumärkeskännedom
Medel

Risk för varumärkesintrång
Låg

Friva

Fri att vara, fri dag, fri tillvaro. Vår strävan efter frihet är universell, men nykterhet har ofta associerats med återhållsamhet snarare än frihet. Friva är ett samlande och hoppfullt namn som symboliserar enighet, respekt och, framför allt, frihet. Det är ett namn som förmedlar framåtanda, ljus och optimism.

*Nyord,
sammansatt*

Uttal
/fri:va/

Namnet Friva är skapat från de svenska orden "fri" och "att vara." Det är ett enkelt, men kraftfullt, nyord som förenar dessa grundläggande begrepp. Friva signalerar framtidstro, ljus och enighet, och är ett modernt namn som strålar av energi och rörelse.

Möjligheter

Friva är ett tomt kärl som kan fyllas med egna värden. Eftersom det är ett helt nytt och unikt begrepp i svensk kontext, erbjuder det en unik möjlighet till en nystart och öppnar upp för kreativa vägval.

Utmaningar

I fokusgruppen diskuterades att namnet "Friva" drog åt det institutionella hållet i negativ bemärkelse.

Namnet kommer initialt att kräva mer resurser för att etableras. Under en övergångsperiod kan det behöva kompletteras med tillägg som "nykterhetsrörelsen Friva".

Språkligt test

Norska: UA
Danska: Associationer till gudinnan Freja.
Tyska: UA
Finska: Associatoner til engelskans "free".
Spanska: UA
Polska: UA
Arabiska: UA
Persiska: UA

Kostnad för varumärkesetablering

Hög

Kostnad för bibehållen varumärkeskännedom

Låg

Risk för varumärkesintrång

Låg

Nyktra

Ensam nykter, tillsammans Nyktra. Ett namn som utstrålar tidlöst självförtroende och samhörighet – självklart, starkt och stabilt. Namnet är flexibelt och kan utvecklas till både ett namn och ett verb, vilket gör det möjligt att skapa en stark identitet. Det kombinerar betydelsen av att vara enade i kraften hos en verksamhet där vi tillsammans är Nyktra.

*Existerande ord,
beskrivande, suggestivt*

Uttal
/ny:ktra/

Kommer från det svenska ordet “nykter” – att vara klarsynt, skarp och opåverkad. Stärkande ord som utstrålar självförtroende och enighet. Signalerar kraft och rörelse.

Möjligheter

Nyktra erbjuder ägandeskap som Sveriges främsta nykterhetsorganisation och ger breda möjligheter för medlemsrekrytering genom att samla nyktra personer oavsett bakgrund, tillhörighet eller tidigare engagemang i andra medlemsorganisationer.

Utmaningar

Namnet kan till en början, innan det fyllts med rätt värden, uppfattas som enkelt i negativ mening. Kräver en strikt namngivningspolicy för verksamheter för att inte ordet ska tappa sin funktion som egennamn. Till exempel låter Nyktra Scout som ett egennamn medans Nyktra Scouter inte gör det.

Nykt-ord associeras till kön på arabiska, men nyktra är ett redan etablerat ord och riskerar därför inte de konnotationerna. Namnet går ej att skydda.

Språkligt test

Norska: Svåruttalad konsonantföljd.
Danska: UA
Tyska: UA
Finska: Ovanlig konsonantföljd.
Spanska: Svårt med ‘y’
Polska: UA
Arabiska: “Nykt” kan ge associationer åt kön.
Persiska: UA

Kostnad för varumärkesetablering
Låg

Kostnad för bibehållen varumärkeskännedom
Hög

Risk för varumärkesintrång
Låg

Om namngivning för de olika förbunden

Med hjälp av allmänförbundets namn kan verksamhetsförbundet knytas nära. Det finns primärt två sätt att göra detta. Det ena är att återanvända huvudnamnet men lägga till ett passande suffix, såsom 'Nyktra Aktiv' eller 'Friva Framåt'. Ett annat exempel är att använda exempelvis 'Aster Ung', även om det inte är ett ungdomsförbund i traditionell mening.

Det andra sättet är att ge verksamhetsförbundet ett beskrivande prefix, som 'Verksamhetsförbundet Friva' eller 'Aktivitetförbundet Aster'. I dessa fall blir prefixet en del av det juridiska namnet för att särskilja förbundet från allmänförbundet hos myndigheter, men i extern kommunikation presenteras all verksamhet som en del av 'Friva/Nyktra/Aster'.

Observera att allmänförbundets namn kommer att vara centralt oavsett vilken väg vi väljer. Utomstående kommer ha svårt att särskilja mellan förbunden, vilket sannolikt är något vi också eftersträvar.

Aster

Prefix vid behov

Nykterhetsförbundet

Allmänförbund

Aster

Verksamhetsförbund

1: Verksamhetsförbundet Aster

2: Aster Aktiv/Fram/Ung (exempel)

Projektverksamhet

“En kampanj från Nykterhetsförbundet Aster”

“En del av Aster”

“En del av Aster Scout”

Föreningsnamn

Aster Aktiv Örebro

Aster Ung Farsta

Aster Scoutkår Örebro

Aster 437 Vätterns Ros

Aster Syskonkedjan

Friva

Prefix vid behov

Nykterhetsförbundet

Allmänförbund

Friva

Verksamhetsförbund

1: Verksamhetsförbundet Friva

2: Friva Aktiv/Fram/Ung (exempel)

Projektverksamhet

“En kampanj från Nykterhetsförbundet Friva”

“En del av Friva”

“En del av Friva Scout”

Föreningsnamn

Friva Aktiv Örebro

Friva Ung Farsta

Friva Scoutkår Örebro

Friva 437 Vätterns Ros

Friva Syskonkedjan

Nyktra

Prefix vid behov

Förbundet/Rörelsen

Allmänförbund

Nyktra

Verksamhetsförbund

1: Verksamhetsförbundet Nyktra

2: Nyktra Aktiv/Fram/Ung (exempel)

Projektverksamhet

“En kampanj från Förbundet Nyktra”

“En del av Nyktra”

“En del av Nyktra Scout”

Föreningsnamn

Nyktra Aktiv Örebro

Nyktra Ung Farsta

Scoutkåren Örebro av

Nyktra

Nyktra 437 Vätterns Ros

Nyktra Syskonkedjan

Om andra förslag som inkommit

I denna process har det hanterats över 800 idéer. Det kan handla om namn som kommit in via medlemmar, som har spånats fram i kreativa möten eller som har varit med som förslag länge.

Förbundsstyrelserna har landat i tre väldigt olika typer av namn som vi alla tror har möjlighet att fyllas med stolthet och mening, och som alla uppfyller kriterierna för ett bra namn på sitt sätt.

Det betyder att det också finns namnidéer som har goda kvalitéer, men som förbundsstyrelserna av olika anledningar valt att inte gå vidare med. Här följer några av de vanligaste och förbundsstyrelsernas resonemang om varför de är mindre lämpade namnförslag:

IOGT-NTO-rörelsen

Detta används som ett begrepp för alla fyra förbunden idag, men anses av många vara just ett tekniskt paraplybegrepp snarare än ett regelrätt namn. Medlemmarna i UNF, NSF och Junis känner inte lika starka band till begreppet IOGT-NTO-rörelsen som medlemmarna i IOGT-NTO gör.

IOGT-NTO-rörelsen fångar heller inte att det är en ny organisation – inte bara en sammanslagning – som vi ska åstadkomma. Förbundsstyrelserna anser att vi behöver bygga ett namn, en identitet och en stolthet tillsammans snarare än att ärva ett tidigare namn från ett av fyra förbund.

Utöver det medför namnet IOGT-NTO en rad problem så som redogjorts i den rapport som lades fram till IOGT-NTO:s kongress 2023.

IOGT eller IOGT-rörelsen

Att ta namnet IOGT eller IOGT-rörelsen innebär samma nackdelar som att använda IOGT-NTO-rörelsen som redogjorts ovan.

Movendi Sverige

Movendi International är namnet på nykterhetsrörelsens internationella paraplyorganisation, som 2020 bytte namn från IOGT International till Movendi International. Detta har visat sig vara ett väldigt framgångsrikt namnbyte som byggt Movendi till ett starkt och erkänt namn i sin sfär.

Dock bygger namnet Movendi International på en internationell kontext som på många sätt är väsensskild den gräsrotsdrivna, nationella medlemsrörelse som vi är.

Sammanfattningsvis

Aster, Friva och Nyktra – tre namn som förmedlar olika betydelser och skapar olika bilder och känslor hos mottagaren.

Utan förslag på logotyp och visuell identitet kan det vara svårt att göra namnen helt rättvisa. Mottagarens bild av den nya organisationen kommer därför att till stor del formas av det kommunikativa arbete som följer på beslutet vid extra kongresserna och förbundsmeetet i november 2024.

Namnet kommer att placeras i olika sammanhang och kontexter – visuella, känslomässiga och politiska – vilket kommer att skapa ytterligare kopplingar och associationer.

Alla tre förslag är väl rustade att hantera dessa mångfacetterade kontexter på ett effektivt sätt.

Idéskiss - de första två åren med ny organisation

Inledning

Detta underlag syftar till att ge en bild av hur de första två åren för IOGT-NTO-rörelsens nya organisation kommer att se ut - juridiskt och verksamhetsmässigt.

Hur tar allmänförbundet och verksamhetsförbundet sina första steg?

Om extrakongresserna och extra förbundsmötet säger tydligt ja till förändringen så kan ytterligare en extra kongress kallas till i närtid för att bekräfta beslutet.

Riksmötet ska normalt sett äga rum under våren, men den tidsramen har bedömts för snäv, så det första riksmötet föreslås hållas under hösten 2025.

Hur skapar vi allmänförbundet och verksamhetsförbundet juridiskt?

Allmänförbundet skapas av IOGT-NTO:s nuvarande organisationsnummer, för att här finns de större tillgångarna och det som är mest komplext att flytta på - såsom Miljonlotteriet, fastighetssförvaltning, aktiebolag och störst mängd av externa avtal.

Verksamhetsförbundet skapas av Junis nuvarande organisationsnummer, för att här finns ett pågående projekt med Allmänna arvsfonden och ett ökande stöd från Socialstyrelsen. I övrigt har de tre barn- och ungdomsorganisationerna liknande finansiärer.

Allmänförbundet och verksamhetsförbundet får helt nya stadgar genom två extra kongresser med minst enkel majoritet (*red. anm. eller genom ett beslut med tvåtredjedelars majoritet på ordinarie kongress*). Den första extrakongressen äger rum fysiskt den 23 november 2024. Form och datum för en andra extra kongress är inte beslutat, detta är ett beslut som förbundsstyrelsen fattar i respektive organisation efter den första extra kongressen.

Nuvarande NSF och UNF avvecklas som organisationsnummer, all verksamhet, medlemmar och medel tar plats i allmänförbundet. Verksamhet, medlemmar och medel från Junis tar plats i allmänförbundet. De föreningar och kårer som är berättigade MUCF-stöd erbjuds även medlemskap i verksamhetsförbundet.

Hantering av föreningar och distrikt

Föreningar och distrikt får samma stadgar i allmänförbundet. Övergångsbestämmelser skapas för scoutkårer eftersom de idag är juridiskt mer självständiga gentemot sitt nuvarande förbund. Scoutkårernas övergång utreds 2025 och genomförs 2026-2027.

Tillsammans har rörelsen 60 distrikt som alla flyttar in i allmänförbundet. De behåller sina medlemmar (lokalföreningar och kårer). Behov av och uppdrag för distrikt utreds 2025.

Vilka förtroendevalda leder?

På extra kongresserna/förbundsmötet nummer två väljs en förbundsstyrelse i allmänförbundet där fyra ledamöter ur IOGT-NTO:s nuvarande förbundsstyrelse lämnar och två ledamöter väljs från respektive Junis, UNF och NSF.

I verksamhetsförbundet väljs en ny styrelse på extra kongressen/förbundsmötet nummer två. Den styrelsens uppdrag är att skapa det nya verksamhetsförbundet. Den styrelsen bereds av arbetsgruppen för valberedningsfrågor som består av en person utsedd av respektive nuvarande organisation.

Nuvarande styrelser i barn och ungdomsorganisationerna:

- Under en inledande fas kommer nuvarande organisationerna UNF och NSF:s styrelser vara kvar för att kunna göra övergången av verksamhet in i det nya allmänförbundet
- NSF:s förbundsstyrelse blir tillika den första kommittén för nykter scouting
- Förbundsstyrelsen för allmänförbundet får i uppdrag att knyta till sig relevant kompetens för att inte tappa verksamhet i övergången
- Junis och UNF:s förbundsstyrelser bildar tillfälliga arbetsgrupper till och med det ordinarie riksmötet under förbundsstyrelsen i allmänförbundet, för att ta tillvara verksamhet och organisatorisk kunskap in i allmänförbundet

I projektet finns en arbetsgrupp för att hantera valberedningsfrågorna. Denna arbetsgrupp kommer i samråd med sittande valberedningar valbereda de poster som behövs och vara förslagsläggare till extrakongresser och förbundsmöte.

En ny valberedning kommer väljas för såväl allmänförbundet som verksamhetsförbundet på extra kongresserna. Likaså revisorer.

Hur påverkar detta kanslierna?

I våras blev rollen som generalsekreterare på IOGT-NTO vakant. Med hänsyn till den pågående utredningen deltog alla fyra förbund i processen för att rekrytera en ny generalsekreterare som har kapacitet att leda hela allmänförbundet. Om kongressen väljer att avslå förslaget om ny gemensam organisationsform "ärver" IOGT-NTO rekryteringsprocessen och de fyra kanslierna fortgår oberoende av varandra.

Om förslaget bifalls av kongressen kommer IOGT-NTO:s organisationsnummer att användas av allmänförbundet framöver. Därför förblir IOGT-NTO:s anställda, medans övrig personal övergår till allmänförbundet genom verksamhetsövergång (det juridiska begreppet för när personal flyttar med sin organisation).

Hur kansliet bemannas i allmänförbundet är en fråga som Fas 3 Genomförandefasen kommer hantera och den förbundsstyrelse som blir vald att leda det operativa arbetet med att skapa organisationen under den strategiska nivån.

Idéskiss - Ungas inflytande i allmänförbundet

Inledning

Detta underlag syftar till att ge en bild av förutsättningarna för unga medlemmar att få sin röst hörd i främst allmänförbundet.

Varför är ungas inflytande och makt viktigt?

Utredningen vilar på flera direktiv från rörelsen. Ett av dem lyder:

”Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen”

För att skapa en organisation där barn, unga och äldre verkar tillsammans behöver vi erkänna att barn och unga missgynnas när makt och inflytande ska fördelas. För att vi ska lyckas med vårt ändamål måste vi jobba nära varandra och över generationsgränser men också låta unga ha separatistiska rum.

Unga är framtiden för rörelsen men unga är också här och nu. I förslagen finns pusselbitar som är mer formella (stadgar och styrdokument) men vi vet också redan på förhand att de stora förändringarna som behöver ske är i kulturen, vilket gör att arbetet med ungas inflytande och makt aldrig kan stanna av och är allas ansvar - såväl barns och ungas som äldres. Varje tid har sin generation unga som behöver få ta plats och få utlopp för sitt engagemang för att forma och formas av rörelsen. Detta kräver tålamod, tillit och en stor kunskapssatsning på hur vi lyckas med att skapa en intergenerationell organisation, där alla oavsett ålder har sitt medlemskap.

Ramverk för att hantera ungas inflytande

Ramverket nedan är därför skapat för att ge hela projektet ett ramverk att förhålla sig till när vi pratar om ungas inflytande.

Ramverk: Verktyg och metoder för att möjliggöra ungas inflytande

Ungas inflytande skapas genom en mängd olika insatser och upplägg. Vissa upplägg motverkar dessutom varandra. Till exempel om man skapar en självständig ungdomsorganisation i en egen juridisk person, så riskerar man att minska inflytandet över den stora mängden resurser och i slutändan få ett mindre faktiskt inflytande. Det är viktigt att titta på en mängd olika insatser och upplägg och sätta samman det ”paket” som skapar ett ändamålsenligt inflytande på totalen.

För detta har vi tagit fram en lista med insatser och upplägg utifrån fem kategorier eller typer av inflytande.

1. Ändamålet och uppdraget

Med denna typ av inflytande avses att vi i våra stadgar fastställer ungas roll i rörelsen eller förtydligar hur ungas inflytande är avgörande för oss i såväl ändamålet (varför vi finns) och uppdraget (vad vi gör).

2. Kunskap, förmåga och förutsättningar

Här avses att skapa insatser som ger unga både kunskaper och förmåga för att alls kunna utöva inflytande genom andra kategorier. Om man t.ex. getts ett formellt inflytande på kongress eller i styrelseuppdrag så måste det ju också vara möjligt att delta i praktiken. Då behöver man ha utvecklat förmågan att använda sin röst, ha vissa grundläggande kunskaper i exempelvis ekonomi, styrning, organisation, juridik. Här samlas också sådana insatser och åtgärder som ställer krav på våra underlag – alltså hur ett underlag för beslut ska se ut, stöd för att ta till sig ett underlag m.m. Även transparens och tillgänglighet – alltså att kunna titta på tidigare protokoll, beslut, utredningar m.m. för att förbereda sig inför ett möte.

3. Verksamhetsstyrning och operativ kraft

I denna kategori ligger insatser och åtgärder som gör att unga har inflytande över operativa resurser (t.ex. personal) men också inflytande över verksamhetens styrning i övrigt. Här ligger också sådana insatser som innebär att det krävs samråd eller remiss särskilt riktade till unga i organisationen. Detta gör att unga som har formellt inflytande inte behöver bära bördan av att vara alla ungas röst, vilket lätt blir fallet om man fokuserar enbart på formell styrning.

4. Formellt inflytande

Formellt inflytande kan ges i formella forum som t.ex. kongress, de olika styrelserna m.m. Det kan gälla att vi har krav på ombud till kongress, viktade röster, eller dedikerade platser i rörelsens beslutande organ. Här kan man skapa inflytande på många olika sätt, men det är ett något trögrörligt sätt att skapa inflytande eftersom det i regel kräver stadgebestämmelser.

5. Pengar

I denna kategori finns insatser och upplägg som gör att unga styr över pengar som resurs.

Ungas inflytande och makt

Utifrån ramverket har projektet arbetat med en särskild arbetsgrupp för ungas inflytande som lyft behov, idéer och förslag under varje rubrik. Dessa förslag har sedan bearbetats av projektgruppen, styrgruppen och alla fyra förbundsstyrelser.

Nedan presenteras alla förslag under respektive rubrik kortfattat. Samtliga förslag står samtliga fyra förbundsstyrelser bakom.

1. Ändamålet och uppdraget

Barn och ungas roll i rörelsen är viktigt. Detta ska avspeglas i alla strategiska processer.

- Stadgarna tydliggör att organisationen är för barn, unga och vuxna. Läs förslaget i dokumentet *“Förslag stadgar allmänförbundet”*.

- Allmänförbundet får i uppdrag att i den årliga hållbarhetsrapporten särskilt kommentera hur allmänförbundet lever upp till ungas inflytande med fokus på:
  - Barn och unga som en särskilt utpekad grupp som ska ha inflytande och makt i organisationen
  - Skapa förutsättningar för hållbara lustfyllda ideella engagemang
  - Inkludering av andra grupper inom organisationen vars engagemang och röst inte görs lika synlig i den rådande organisationskulturen och strukturen som råder- personer med funktionsnedsättning, annan etnisk bakgrund och annan religiös tro än normen
  - Ansvar för ekonomisk hållbarhet för att kunna nå våra mål ovan

2. Kunskap, förmåga och förutsättningar

Unga behöver förutsättningar för att kunna utöva inflytande och makt men för att skapa en intergenerationell organisation, där alla generationer möts, behöver alla oavsett ålder stärkas i frågor kring demokrati och inflytande.

- En stor insats med folkbildning i demokratikunskaper krävs för att möjliggöra ungas inflytande och makt. Kontakter med NBV, Tollare och Wendelsberg tas redan under 2024 i frågan genom projektet och arbetsgruppen för ungas inflytande för att inleda en dialog om hur detta skulle kunna börja ta form.
- Inkluderande möten på högsta beslutande nivå är avgörande. I samband med riksmötet ska ombudsskolor hållas, talarstatistik föras och analyseras, handlingarna bearbetas för att nå en hög grad av begriplighet, och förmöten för unga ska hållas.
- I den årliga hållbarhetsrapporten ska man särskilt följa upp hur unga behöver få tillgång till rörelsens lokaler, lokalt och regionalt.

3. Verksamhetsstyrning och operativ kraft

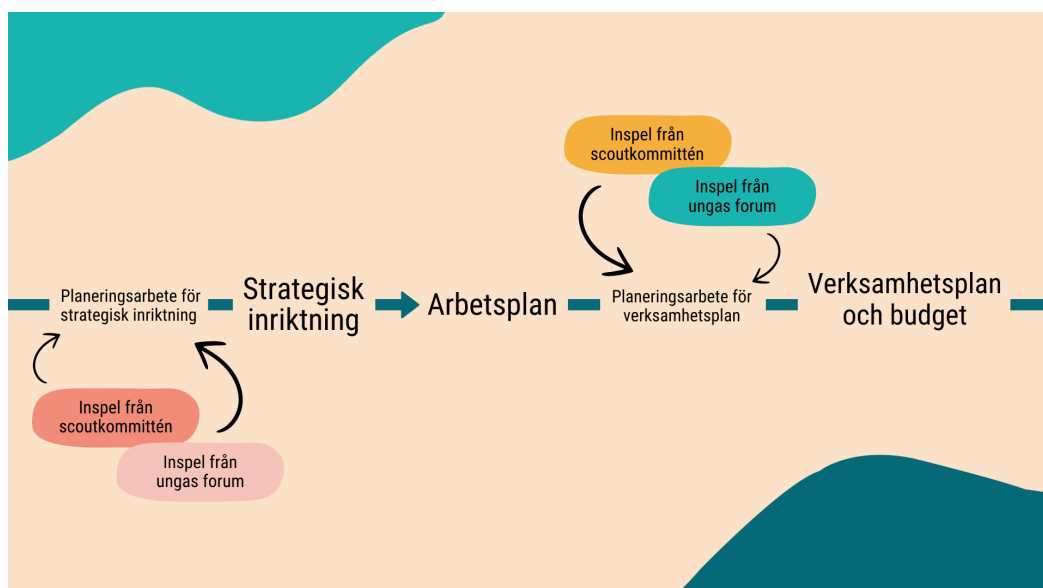
Verksamhetsstyrning handlar om vad som sker mellan de formella besluten. Det är tydligt att det är viktigt för unga att utöva inflytande över verksamhetsstyrning och den operativa delen av rörelsen, det som ligger medlemmen närmast.

- Inom ramen för det fortsatta arbetet tillgodose att unga fortsätter att kunna utöva inflytande i föreningar och distrikt.
- All personal behöver stärkas i frågor kring ungas verksamhet och förutsättningar

- En första strategi för allmänförbundet skapas av de nuvarande fyra strategierna (hur ser varje organisation att deras ändamål uppfylls). I en process att revidera den sammanslagna strategin ta hänsyn till ungas inflytande åtminstone inom följande:
  - På frågor där "unga" ska vara ett helt eget perspektiv
    - Ungas perspektiv på påverkansarbetet
    - Ungas särskilda bidrag i påverkansarbetet
    - Alkoholnormen hos unga och den unga nyktra rösten
  - På frågor där unga behöver särskilda resurser
    - Att man som ung i en medlemsorganisation har behov av bildning och stöd
  - På verksamhet som riktar sig till unga
    - Verksamhet som riktar sig till barn och unga beskrivs på samma sätt som annan verksamhet med särskilda metoder, stöd i verksamheten och målgrupper, med fokus på att tillgodose deras unika behov.

Den "nya" strategin kommer alltså att beredas och beslutas först längre fram.

- Riksmötet antar en strategisk inriktning. Allmänförbundet ska genomföra samtalsforum för unga i anslutning till att strategisk inriktning, verksamhetsplan & budget ska bearbetas och följas upp.
  - Forumet utgörs av unga förtroendevalda mellan 13-25 år.
  - Det genomförs åtminstone årligen och kallas till av förbundsstyrelsen
  - Forumet bör fungera som en remissinstans i frågor där "unga" ska vara ett helt eget perspektiv, på frågor där unga behöver särskilda resurser och på verksamhet som riktar sig till unga.

-
- Förbundsstyrelsen för allmänförbundet får i uppdrag att skyndsamt efter extra kongressen i november 2024 sätta samman en utvärderingsgrupp, som i samarbete med revisorerna, följer upp tagna beslut kring ungas inflytande och levererar löpande analyser till förbundsstyrelsen samt till kommande tre ordinarie riksmöten.

4. Formellt inflytande

Formellt inflytande är viktigt för unga. Vi har bedömt det nödvändigt att viga platser särskilt för unga för att skapa möjlighet för unga att få reellt inflytande i formella organ. En genomgående tråd är ”25 under 25” som innebär att 25 procent ska vara 25 år eller yngre. Vi har också valt att lägga fram förslaget att denna princip är svårare att ändra än andra delar av stadgan just för att unga är i minoritet både i antal och i möjlighet att göra sin röst hörd.

- ”25 under 25” är ett sätt att beskriva ungas inflytande och makt i allmänförbundet. Detta innebär att det i beslutande organ är minst 25 procent under 25 år.
- Valberedningens instruktion beslutas om på extra kongresserna, förslaget finns i dokumentet *”Förslag arbetsordning valberedningen för allmänförbundet och verksamhetsförbundet”*
- I förbundsstyrelsen, valberedningen och i revisorskollegiet är minst 25 procent under 25 år (Observera att pga. lotteritillståndet krävs följande skrivning ”valbar till förbundsstyrelsen är den som är medlem enligt §2:1 samt är minst 18 år. Person yngre än 18 år kan väljas som adjungerad av riksmötet och denne träder sedan in som ordinarie ledamot den dag denne fyller 18 år.”)
- Utöver en arvoderad ordförande arvoderas minst en ung ledamot på heltid för att engagera sig i organisationens arbete - i synnerhet med att vara företrädare för nykterhetsrörelsens unga röst. Rollerna är i sig inte kopplade till ålder, ordföranden kan t.ex. vara yngre än den heltidsarvoderade unga ledamoten.
- Förbundsstyrelsen får i uppdrag att arbeta för att säkra ungas inflytande och makt även i lokala föreningar och distrikt när dessa utreds och förändras.
- På riksmötet ska minst 25 procent vara under 25 år av ombuden. Det innebär att varje regionmöte ska utse minst 25 procent ombud som är 25 år eller yngre. Om inte så sker så minskar regionens antal ombud. Läs mer om riksmötet och valen till ombud i dokumentet *”Idéskiss - Riksmöte”*.
- För att ett beslut ska gå igenom på riksmötet behöver det få bifall (ja) från minst 25 procent av ombuden under 25 år.
- Riksmötet har anpassad talartidsbegränsning. Medlemmar under 25 år med yttranderätt bör ha rätt till dubbelt så mycket talartid som medlemmar över 25 år.

- Ett förmöte för de unga ombuden (under 25 år) arrangeras. Förmötet tar ställning till alla riksmötets propositioner (förslag från styrelsen), dock ej redovisning av tidigare år (verksamhetsberättelse och årsredovisning) eller motioner.
- Utfallet av mötet dokumenteras i ett enkelt protokoll.
  - Om förmötet avslår ett förslag med enkel majoritet återremitteras det till förbundsstyrelsen inför riksmötet som förväntas analysera avslaget utifrån förmötesdiskussionerna. Detta gäller också verksamhetsplan och rambudget (inklusive medlemsavgifter). Förbundsstyrelsen har möjligheten att revidera underlaget och skicka en reviderad handling till riksmötet.
  - Om förmötet avslår ett förslag med 90 procent av rösterna så tas förslaget inte upp på riksmötet. Ett sådant avslag kan inte användas för att fälla budget eller verksamhetsplan i sin helhet, däremot kan förmötet fälla förbundsstyrelsens ej stadgebunda propositioner enligt dagordningen (t.ex. strategi, idépolitiskt program, stadgeändringar, bildningsprogram, principer etc.) i sin helhet. Ett avslag med 90 procent innebär att frågan inte kan beslutas på riksmötet, däremot kan förbundsstyrelsen lyfta frågan till dialog och riksmötet kan göra medskick till fortsatt process.
    - Om förmötet ska kunna använda denna typ av avslagsbeslut krävs det att 75 procent av de valda unga ombuden närvarar på förmötet.
    - Skrivningen gäller på 10 ordinarie riksmöten med målet att kulturen ändras i så stor omfattning att den inte behövs. Det 11 ordinarie riksmötet prövar med kvalificerad majoritet ($\frac{3}{4}$) om förmötet fortsatt ska ha denna möjlighet.

5. Pengar

Det är tydligt att unga uttrycker ett behov av pengar för verksamhet för unga, på alla nivåer.

Projektet har också ett tydligt direktiv att så ska bli fallet i hela rörelsen:

”Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet”.

- IOGT-NTO:s nuvarande Ungdomsstiftelses styrelse utses av förbundsstyrelsen i allmänförbundet. Ledamöterna ska alla vara under 25 år. Alla medlemmar är valbara och alla typer av föreningar kan nominera. Medel ska fördelas av unga till barn och unga.
- Externa medel för unga ska främst sökas av verksamhetsförbundet där alla föreningar för barn och unga uppmanas söka medlemskap.

Idéskiss - Scouter i allmänförbundet

Inledning

Detta underlag syftar till att ge en bild av hur scouting tar plats i allmänförbundet. Formen är till stora delar inspirerad av den form som finns inom Equmenia.

Scouting i allmänförbundet

Scouter kan i det nya allmänförbundet finnas inom befintliga scoutkårer med grund i nuvarande NSF, i nystartade scoutkårer eller som del i en större lokalförening inom allmänförbundet.

Distrikten inom nuvarande NSF tar plats i allmänförbundet. Under kommande år kommer distriktens roll och uppdrag att utredas och då ges möjlighet att justera distriktstillhörigheter etc..

För att ge scouting de bästa förutsättningarna inom allmänförbundet skapas möjligheten till kommittéer under allmänförbundets förbundsstyrelse. Ett förslag till en första sådan kommitté för nykter scouting presenteras nedan.

Scouting i verksamhetsförbundet

Scoutkårer kommer också, som andra barn- och ungdomsföreningar i allmänförbundet, ha en möjlighet att söka medlemskap och tillhöra verksamhetsförbundet. Verksamhetsförbundet kommer kunna söka medel från MUCF. Hur dessa medel fördelas är en fråga för verksamhetsförbundets högsta beslutande nivå.

Förslag till direktiv för styrdokument för "Kommitté för nykter scouting"

Organisation

Kommittéer utses av förbundsstyrelsen i allmänförbundet. Ledamöterna ska vara scouter. Alla medlemmar är valbara och scoutkårer kan nominera. Även här, som i övriga sammanhang i allmänförbundet, ska ledamöterna till minst 25 procent vara under 25 år.

Kommittén kan tillsätta utskott och delegera delar av sin budget. Exempelvis skulle kommittén kunna tillsätta ett utskott motsvarande dagens Utmanarscoutkommitté och Roverscoutkommittén .

Kommittén är ingen formell styrelse utan fattar beslut inom den ram kommittén har för sin verksamhet. Kommittén kan bereda frågor för beslut i allmänförbundets förbundsstyrelse. Förbundsstyrelsen kan också be om beredning från kommittéen i frågor de anser är viktiga att få belysta av just scouter.

Kommittén ska få möjlighet att bereda större beslut på samma sätt som ”Samtalsforum för unga” (jämför med skrivningar i dokumentet *“Idéskiss - Ungas inflytande i allmänförbundet”*). Detta ska ske i anslutning till att strategisk inriktning, verksamhetsplan och budget ska bearbetas och följas upp för hela allmänförbundet.

Ekonomiska medel

Rambudget antas på riksmötet i allmänförbundet, förbundsstyrelsen hanterar sedan fördelningen inom organisationens olika verksamhetsgrenar. En kommitté kan få ett budgetansvar.

Relationen till Scouterna

Avtalet mellan Scouterna och allmänförbundet undertecknas av firmatecknare för allmänförbundet och förvaltas i den operativa verksamheten av kommittéen.

Relationen till stiftelser där NSF idag tillsätter styrelser

I stiftelserna Kungshols kurs- och lägergård, Stiftelsen NSF-scouternas fjällstugor i Storvallen och Stiftelsen Ransbergs Herrgård tillsätter NSF:s förbundsstyrelse idag stiftelserna. NSF:s förbundsstyrelse blir också tillika styrelse för Stiftelsen Dan Winthers fond för scoutrörelsens främjande. Dialog inleds med stiftelserna om att allmänförbundet övertar detta ansvar. Kommittén bereder då valet och förbundsstyrelsen tillsätter formellt.

Gemensamma arrangemang

Kommittén bestämmer om när och hur aktiviteter såsom nationella scoutläger och utbildningar genomförs. Kommittén ansvarar för att bereda beslut i dialog med scoutkåren på det sätt de finner lämpligt.

Beredningskonferens

För verksamheter och processer inom allmänförbundet som är omfattande och kräver ett visst självbestämmande samt är beroende av andra organisationer finns möjligheten att kalla till en beredningskonferens. Till beredningskonferensen delegeras beslut från riksmötet, kommittén eller förbundsstyrelsen för att skapa möjlighet för större självbestämmande inom särskilda verksamhetsområden. Kallelse till en beredningskonferens kan initieras genom en motion till riksmötet, förslag från berörd kommitté eller förslag från förbundsstyrelsen och beslutas av riksmötet. Detta sker när så behövs. Exempelvis kan detta användas vid ny strategiperiod för Scouterna, om samverkansavtalet med Scouterna behöver förhandlas om i stora frågor eller andra större strategiska frågor för scoutverksamheten inom allmänförbundet. Till denna konferens har alla föreningar som rapporterar scoutverksamhet till Scouterna rätt att sända ombud.

Förslagsvis genomförs en första Beredningskonferens 2026 för att ge en bra start för scoutverksamheten inom allmänförbundet.

Övergångsbestämmelser för scoutkårer

Till skillnad från föreningar inom nuvarande IOGT-NTO, Junis och UNF så är scoutkårer medlemmar i NSF och inte den enskilda medlemmen. NSF är en federation. Detta innebär att scoutkårer behöver söka medlemskap i allmänförbundet. Extra kongresserna/förbundsstyrelsen kommer 2024 fatta beslut om att allmänförbundet är en medlemsorganisation, dvs att enskilda individer är medlemmar. Under 2025 kommer allmänförbundet att utreda hur detta skifte av "logik" görs på bästa sätt för scoutkåren, beslut kommer tas kring detaljerna och genomförandet 2026 och det ska senast vara genomfört 2027. Från och med 2027 kommer alla lokalföreningar och scoutkårer hanteras likvärdigt i allmänförbundet.

Idéskiss - Riksmöte

Bakgrund

Riksmötet är det nya namnet på det som tidigare organisationer kallat för kongress eller förbundsmöte. Det är idag olika hur respektive organisation utser ombud till sitt högsta beslutande organ. Det finns därför olika synsätt kring hur detta görs på bästa sätt. Högsta beslutande organ har idag olika uppdrag i de fyra nuvarande organisationerna. Läs också dokumentet *“Förslag stadgar allmänförbundet”* för exakta formuleringar.

Riksmötets syfte

Riksmöte är allmänförbundets högst beslutande organ. Här ska beslut rörande hela organisationen hanteras, samt vilken verksamhet som ska genomföras på nationell nivå. Den verksamhet som genomförs ute i landet ska fortsätta hanteras och beslutas om där. Frågor rörande scouting kommer på ett övergripande strategiskt plan beslutas av riksmötet och förbundsstyrelsen, men beredas i en kommitté (*“Kommitté för nykter scouting”*). Kommittén kommer få ett delegerat operativt ansvar för verksamheten. Läs mer här om hur allmänförbundet hanterar frågorna kring scouting i dokumentet *“Idéskiss - Scouter i allmänförbundet”*. Förbundsstyrelsen för allmänförbundet får i uppdrag att knyta till sig relevant kompetens för att inte tappa annan verksamhet i övergången.

Riksmötet är ett forum för beslut. Men inte nödvändigtvis det forum där all diskussion kring rörelsens framtid ska hanteras, utan det finns andra forum för att nå ut till hela rörelsens medlemmar. Tanken är att riksmötets format ändå hålls relativt litet och fokuserar på att de som vill bedriva lokal verksamhet kan göra så, och den som vill påverka de nationella frågorna och organisationen gör det inom ramen för riksmötet. I förslaget är tanken att riksmötet ska ha högst 199 ombud, vilket är en siffra som på sikt kan revideras beroende på intresset för frågorna på den nivån i relation till exempelvis ekonomi.

Ombudsfordelning till riksmötet och regionindelning

Som ovan beskrivet är förslaget att ombudsantalet till riksmötet ska vara 199. Fordelningen av ombudsplatser utgår från antal medlemmar i respektive region (se mer om regionsfordelning och regionmöten nedan). Fordelningen utgår sedan från att varje region får utse 2 ombud vardera och sedan fördelas övriga platser enligt ojämkad uddatalsmetod som är det sätt som IOGT-NTO, UNF och Junis fördelar ombud idag, det är också en metod som används i

civilsamhället där det är lämpligt. Ombuds fördelningen och regionsindelningen ska beslutas av förbundsstyrelsen senast den 31 oktober året innan ett riksmöte. Medlemsantalet vid årsskiftet dessförinnan är det som är grund för fördelningen.

I enlighet med föreslagen kring ungas inflytande som finns i dokumentet *“Idéskiss - Ungas inflytande i allmänförbundet”* ska 25 procent av riksmötets ombud vara unga. Det föreslås därför att om en region inte kan utse 25 procent unga ombud minskar antalet ombud så att 25 procent kan uppnås. I de fall en region inte väljer unga ombud, kan regionen ändå skicka ett ombud oavsett ålder på denne.

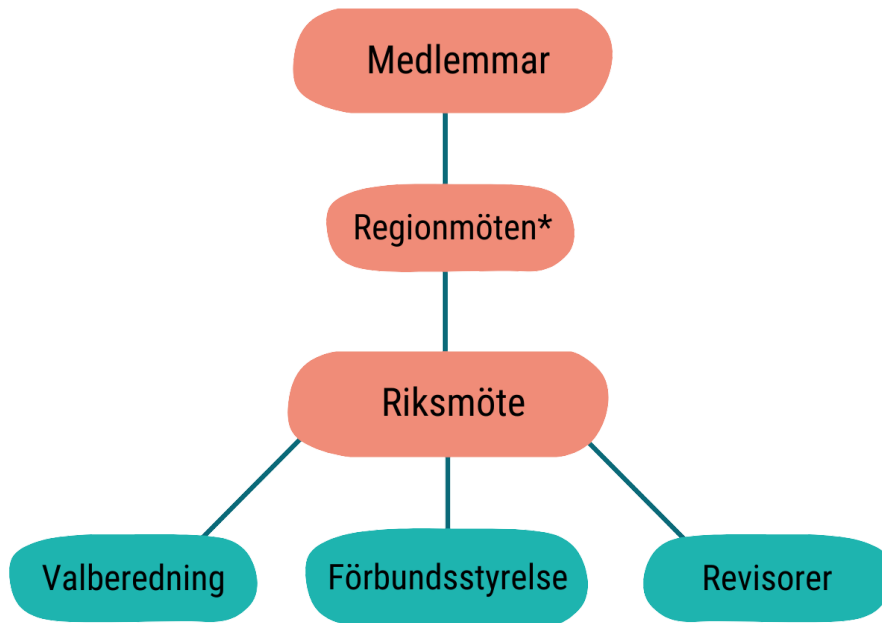
Fördelning i regioner som ombuds fördelningen ska bygga på, utgår från den geografiska länsindelningen i Sverige, men hopslagning kan ske om det är rimligt med tanke på antal medlemmar i länet. Beslut om indelning görs av förbundsstyrelsen. Förslaget remissas ut i landet till föreningar, kårer och distrikt innan fastställande av annan indelning än länsindelning föreslås. Varje region genomför sedan ett regionmöte.

Regionmöte som utser ombud

Det sätt som förbundsstyrelserna har valt att presentera utgår ifrån att vilken medlem som helst ska kunna vara ombud på ett riksmöte och därför kan inte kandidaturen knytas till föreningar eller distrikt. Alltså kan vilken medlem som helst nominera sig själv eller någon annan till att vara ombud och alla medlemmar har rätt att rösta vid val av ombud vid regionmötet.

Förbundsstyrelsen kallar till regionmöten senast åtta veckor före riksmötet. Det finns ingen begränsning i stadgan om hur ett regionmöte ska genomföras. Det kommer därför vara möjligt att genomföra mötet digitalt eller fysiskt, under ett gemensamt möte eller digitalt löpande över en tidsperiod. Formerna kan därför anpassas till regionens och medlemmarnas förutsättningar. Formerna för regionmöten kommer löpande att utvecklas och utvärderas.

Allmänförbundets demokratiska struktur

*utgångspunkt länsvis

Förmötet för unga

I enlighet med skrivningarna i dokumentet *“Idéskiss - Ungas inflytande i allmänförbundet”* (rubriken Formellt inflytande) har unga rätt till ett förmöte inför riksmötet. Där ska unga gemensamt få utforska och ta ställning till styrelsens propositioner och ha möjlighet att med enkel majoritet be styrelsen att överväga att revidera sina propositioner med ungas perspektiv i åtanke. De har också i det fall 75 procent av de unga ombuden finns på förmötet möjlighet att avslå styrelsens möjlighet att lyfta en proposition på riksmötet i det fall 90 procent av de närvarande unga ombuden tycker så. Detta skulle innebära att styrelsen får ta med sig förslaget till nästa riksmöte och där revidera det så att ungas perspektiv beaktas.

Förmötet för unga kan inte på detta sätt avslå en proposition omfattande verksamhetsplan eller budget i sin helhet då riksmötet enligt stadgan måste fatta beslut om verksamhetsplan och budget. Däremot kan de ha invändningar mot delar av dessa förslag.

Förmötet får utformas så som organisationen finner bäst och det behöver sannolikt testas några gånger för att hitta rätt format. Syftet är att ge unga ett separatistiskt rum inför riksmötet för att ges möjlighet att förstå handlingarna och ge sina synpunkter.

Observera att det inte finns något hinder för att organisationen också arrangerar andra förmöten för andra medlemmar, men detta är inte stadgestyrt så som detta är.

Tidslinje för riksmötet

I stadgan finns ett antal datum, både fasta och sådana som står i förhållande till det datum som fastställts för riksmötet. Detta innebär att riksmötets tidslinje i vissa delar kan komma att variera från år till år. och att måla upp en korrekt tidslinje är inte lätt då vissa skrivningar i stadgan är satta som fasta datum och vissa är i förhållande till det datum som är satt för riksmötet och således kan bli olika datum varje gång och i olika relation till vissa skarpa datum. En summering av datum och tidsförhållanden infogas nedan:

Datum/tidsintervaller	Vad som ska ske senast detta datum
31 oktober (året innan riksmötet)	Sista dagen för förbundsstyrelsen att fastställa regionindelning och ombudsfordelning. Detta är också sista dag för kallelsen till riksmötet att gå ut.
28 februari	Regionmötet ska senast ha genomförts. Kallelse till regionmöte ska ut senast 8 veckor innan vilket betyder att sista dag att kalla till regionmöte blir 3 januari.
1 mars	Styrelsen ska senast presentera sina propositioner för medlemmarna.
31 mars	Förmöte för unga ska senast ha genomförts
8 veckor innan riksmötet	Sista dag att skicka in motioner
4 veckor innan riksmötet	Styrelsens slutliga handlingar skickas senast ut
2 veckor innan riksmötet	Ekonomisk berättelse samt revisionsberättelse skickas ut senast.
31 maj	Riksmötet senast genomförts

På riksmötet

Mötesdeltagarna fastställer en arbetsordning för mötet. Arbetsordningens innehåll styrs till viss del av stadgan eller genom beslut kopplat till detta projekt.

I enlighet med förslagen i dokumentet *“Idéskiss - Ungas inflytande i allmänförbundet”* har unga rätt till dubbel så lång talartid som övriga ombud.

I stadgan regleras sedan att:

- Rösträtt - endast ombud
- Förslagsrätt - ombud, förbundsstyrelse och revisorer på allt, valberedningen i frågor som har med deras uppdrag att göra, motionär gällande sin egen motion
- Yttranderätt - ombud, förbundsstyrelse, revisorer, valberedning, medlemmar
- Närvarorätt - alla medlemmar

I stadgan regleras också att riksmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande och att beslut fattas genom majoritetsbeslut i omröstning, om inte annat framgår av stadgarna. Vid lika röstetal avgör lotten.

Det regleras också att unga ombud har möjlighet att påkalla att alla beslut förutom personval ska prövas med unga och äldres röster åtskilda, för att beslutet ska kunna få bifall krävs att minst 25 procent av de unga röstar bifall.

Vid val ska sluten omröstning genomföras om någon röstberättigad begär det.

Det första riksmötet

Det första riksmötet arrangeras hösten 2025 och regionindelningen baseras på 2024 års medlemsantal. En första version av regionmöten och förmöte för unga arrangeras 2025.

Arbetsordning för valberedning i allmänförbundet och verksamhetsförbundet

Varje förbunds valberedning har utsett en person vardera som tillsammans med kontaktperson för projektet bildat en arbetsgrupp som tagit fram ett förslag till arbetsordning för valberedningen för både allmänförbundet och verksamhetsförbundet se dokumentet "*Förslag arbetsordning valberedningen för allmänförbundet och verksamhetsförbundet*" för deras förslag.

Stadgesammandrag för allmänförbundet

Allmänförbundets stadgars uppbyggnad följer den idéskiss som beskrivits i dokumentet "*Idéskiss - Allmänförbundet och verksamhetsförbundet*". Stadgeförslaget som helhet finns att läsa i dokumentet "*Förslag stadgar allmänförbundet*".

Detta dokument har till syfte att sammanfatta vad stadgan innehåller i en kortare version så att den som letar efter något särskilt vet var i dokumentet det man söker finns, eller för den som vill bilda sig en övergripande uppfattning om förslagens innehåll.

Kapitel 1: Allmänna bestämmelser

I grunden är inte projektets syfte och därmed inte de nya stadgarnas syfte att förändra något i vad rörelsen är och gör. Projektet handlar om att hitta ett nytt sätt att organisera sig.

Detta innebär till exempel att grundsatserna inte ändras, alltså de tre orden demokrati, solidaritet och nykterhet och dessa förklaringsstexter (se §1:3). Dessa är helt och hållet samma som tidigare. För att kunna tillgodose att det nu är en organisation för alla åldersgrupper har organisationens ändamål (§1:1), medlemskap (§1:4) och organisation (§1:5) däremot formulerats annorlunda, men andemeningen är densamma i så stor utsträckning som möjligt.

Kapitel 2: Gemensamma bestämmelser

Här har vi samlat de paragrafer som handlar om medlemskapets inträde och upphörande (§2:1), men också sådant som gäller för hela organisationen, från nationell nivå till lokal nivå som exempelvis valbarhet till förtroendeuppdrag (§2:2), jäv (§2:3), särskilda rättsförhållanden och försäljning av fast egendom (§§2:4 och 2:5) samt hantering av stadgeändringar (§2:6)

Gällande medlemskapet i §2:1 finns det idag olika förhållningssätt i IOGT-NTO och övriga förbund. De förbund som söker medel från MUCF behöver få medlemmarna att återbekräfta sitt medlemskap årligen. Inom IOGT-NTO är en medlem trots utebliven medlemsavgift kvar som medlem i upp till två år. Här föreslås en lösning som innebär att medlemskap årligen ska bekräftas genom att betala medlemsavgift eller bekräfta medlemskapet på annat sätt som förbundsstyrelsen beslutat. Det innebär att medlemskap för samtliga medlemmar gäller årligen och om medlemsavgift eller annan bekräftelse inte sker tappar man sina rättigheter som medlem. Hur länge förbundet behåller informationen om medlemmen är däremot en fråga som

regleras i personuppgiftspolicyn. För att kunna söka statliga bidrag krävs ofta minst tre års lagring av medlemskap, förslagsvis lagras uppgifterna i fem år. Detta ger också förbundet möjlighet att på lokal, distrikt och nationell nivå bearbeta dessa individer att åter bli medlemmar, ta del av verksamhet som är öppen och bjuda in till kampanjer och liknande som inte kräver medlemskap.

Kapitel 3: Förbundets verksamhet och styrning

Den nationella nivån ska försöka hantera att det blir en organisation med fler medlemmar, i olika åldrar och med olika förutsättningar (både strukturer sedan innan i tidigare förbund, men också när det kommer till nya medlemmar). Därför är tanken att förbundets verksamhet och styrning ska beskrivas så enkelt som möjligt. Detta är dock inte helt lätt i och med att det finns ett tydligt direktiv om att unga ska ges inflytande och makt och därmed presenteras ett antal skrivningar som inte är särskilt förekommande i stadgar inom rörelsen eller i civilsamhället i stort. Se gärna dokumenten *“Idéskiss - Ungas inflytande i allmänförbundet”* och *“Idéskiss - Riksmöte”* som bakgrund till skrivningarna i stadgan.

Det högst beslutande organet är riksmötet och med förbundsstyrelsen som beslutande och verkställande organ mellan riksmöten (§3:1). Verksamhetsåret följer kalenderår (§3:2). Ombud till riksmötet utses genom regionmöten. Alla medlemmar kan väljas till ombud och alla medlemmar kan delta och rösta vid ett regionmöte (§3:3): Dessutom ska 25 procent av ombuden vara 25 år eller yngre (§3:3).

Riksmötet ska genomföras senast den 31 maj. De ärenden som ska hanteras är av organisationsövergripande natur såsom förbundsverksamhetens verksamhetsberättelser, ekonomiska berättelser, revisionsberättelser och ansvarsfrihet, liksom kommande verksamhetsplanering och budget på förbunds nivå. Utöver detta kan styrdokument för den nationella nivån eller för organisationen som helhet hanteras här. Även val av förbundsstyrelse, valberedning på nationell nivå och revisioner sker på riksmötet (§3:4).

Medlemmar, föreningar och distrikt kan skicka in motioner till riksmötet och extra riksmöte ska kallas fyra veckor innan det genomförs. Inför ett riksmöte ska det genomföras förmöte för unga ombud där de unga ombuden kan kräva att förbundsstyrelsen ska revidera sitt förslag med de ungas perspektiv i åtanke. De har även möjlighet att avslå att ett ärende som ej är stadgebundet så att det inte kan hanteras alls på riksmötet, detta kräver dock att 75 procent av de unga ombuden är på förmötet och att 90 procent av dem anser att det ska avslås (§3:4).

Gällande mötesrättigheter (§3:4) kan särskilt noteras att alla medlemmar har rätt att närvara och har yttranderätt, förslagsrätt tillkommer motionär i egen motion, valberedningen gällande valfrågor och förbundsstyrelse, revisorer och ombud gällande alla punkter. Endast ombud har rösträtt.

Vid beslut krävs att hälften av de anmälda ombuden är närvarande, beslut fattas med enkel majoritet, och de unga ombuden kan påkalla att alla beslut utom vid personval ska prövas med unga och äldres röster åtskilda och för att beslut om bifall ska gälla krävs att minst 25 procent av de unga har röstat bifall (§3:4).

Förbundsstyrelsen (§3:5) ska bestå av en ordförande och minst fyra ledamöter, varav 25 procent ska vara unga, vilket innebär att man ska fylla högst 25 år det år som riksmötet där man blir vald äger rum. Mandattiden är två år. Förbundsstyrelsen kan utse kommittéer för hantering av olika frågor.

Det ska finnas tre revisorer och tre revisorsersättare (§3:7) varav minst 25 procent ska vara unga, vilket innebär minst en av de tre.

Det ska finnas en valberedning (§3:8) med mellan 3 och 5 ledamöter där minst 25 procent ska vara unga. Valberedningen ska bereda samtliga val på riksmötet förutom valberedning, där de ska sammanställa förslag till personer som vill sitta i valberedningen.

Kapitel 4, 5 och 6 gällande distrikt, förening och scoutkår

Ett vägval i projektet är "Arbetet i Fas 2 omfattar enbart den nationella nivån inom respektive förbund." men förbundsstadgan behöver ändå hantera att distrikts- och föreningsnivåerna följer med i det nya förbundet. Det är inte heller praktiskt möjligt att hantera olika distrikt och föreningar inom samma förbund utifrån olika stadgar för den regionala och lokala nivån. Därför har arbetsgruppen som tittat på stadgan tagit fram ett förslag där dagens fyra olika stadgar slagits ihop till en förbundsgemensam version. Syftet har varit att få med den minsta gemensamma nämnare eller det som alla förbunden som minimum haft gemensamt. I vissa fall har vi varit tvungna att välja skrivning från exempelvis UNF på grund av kraven hos MUCF. Framgent kommer det att vara möjligt att ett distrikt eller en förening som vill ha ytterligare regleringar kan lägga till sådana om förbundsstyrelsen godkänner det.

Det som sticker ut är däremot scoutkårer, där kåren är medlem i NSF, det är inte föreningar skapade ur NSF av ett antal medlemmar. Där har regleringen av scoutkårer legat på en mycket mer övergripande och abstrakt nivå och varje scoutkår har således haft sina egna stadgar på detaljnivå och dessa har det här projektet inte i uppdrag att införliva på det sätt att arbetsgruppen kunnat slå ihop det med övriga tre organisationers stadgar för föreningar, utan bestämmelser för scoutkår har fått ett eget kapitel.

Meningen är att distrikt och föreningar ska kunna fortsätta bedriva sin verksamhet precis som idag, men att man i den nya organisationen svarar inför den nya förbundets ledning. Inga förändringar föreslås i fråga om vad och hur distrikt och föreningar genomför sin verksamhet. Föreningarna anses fortsättningsvis tillhöra den distriktsorganisation som man tillhör idag. Eventuella förändringar i framtiden är något den nya organisationen får lösa tillsammans med berörda distrikt och föreningar.

Förslag stadgar allmänförbundet

Antagna på extra kongress / förbundsmöte den 23 november 2024 (första läsningen)

Tidsbestämda paragrafer

§3:4 Riksmötet, stycke om "Förmöte för unga ombud" samt under stycke om " Beslut och omröstning" tredje stycket om ungas röster gäller från det att dessa stadgar träder i kraft till och med 31 december 2041. Vid extra riksmöten ska dessa skrivningar också gälla i så stor utsträckning som möjligt. Förbundsstyrelsen ansvarar för att frågan behandlas vid riksmötet 2041 om huruvida skrivningarna kvarstår, och de kvarstår endast om kvalificerad majoritet bifaller det.

Organisationen ska under åren 2025-2027 genomföra ordinarie riksmöte varje år. §3:3 och §3:4 ska således användas i så stor utsträckning som möjligt även för ett riksmöte 2026. Punkter om val behöver inte användas om detta inte är påkallat på grund av behov till fyllnadval.

Ordinarie riksmöte år 2025 ska genomföras på hösten och således gäller inte skrivningar om deadlines i §3:3 och §3:4 utan förbundsstyrelsen äger rätt att ta fram en annan tidslinje inför detta riksmöte men med tidsfrister och deadlines i samma anda som stadgan avser.

Kapitel 6: Bestämmelser för scoutkårer utgår efter riksmötet år 2027.

Kapitel 1: Allmänna bestämmelser

§1:1 Ändamål

[namn] är en nykterhetsorganisation som gör skillnad genom att verkar för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger.

Vi erbjuder en nykter gemenskap som stärker och utvecklar människor i alla åldrar.

§1:2 Namn

Förbundets namn är [namn].

§1:3 Grundsatser

Verksamheten inom [namn] genomsyras av våra tre grundsatser; demokrati, solidaritet och nykterhet.

Demokrati

Alla människor har lika värde och samma rätt att påverka samhällets utveckling. Vi arbetar för ett demokratiskt samhälle med jämlika förutsättningar för personlig utveckling, frihet och delaktighet. Inom förbundet har alla medlemmar möjlighet att göra sin röst hörd och verksamheten utgår från medlemmarnas vilja.

Solidaritet

Människor är ömsesidigt beroende av varandra och har ett medmänskligt ansvar, såväl idag som för framtida generationer. En värld där alla får ta del av välfärd och trygghet är en förutsättning för personlig utveckling och sammanhållning. Genom vår verksamhet vill vi bygga gemenskap på jämlik grund – lokalt, nationellt och globalt.

Nykterhet

I kampen för en bättre värld väljer vi ett liv fritt från alkohol och andra droger eftersom dessa utgör en belastning för såväl enskilda individer som för samhället i stort och är ett hinder för mänsklig utveckling. Genom vårt ställningstagande för personlig nykterhet och vår verksamhet utmanar vi alkoholnormen. Vi inspirerar människor till ett nyktert liv.

§1:4 Medlemskap

Alla som delar viljan att verka för [namn]s ändamål och som aktivt har tagit ställning för personlig nykterhet och delar [namn]s grundsatser i enlighet med §1:3 kan bli medlem i [namn].

§1:5 Organisation

[namn] är en ideell allmännyttig förening som organiserar barn, unga och vuxna som anslutit sig som medlemmar.

[namn] är religiöst neutralt och partipolitiskt obundet.

[namn] är en samverkansorganisation till Scouterna. Genom samverkansavtal är föreningar med scoutverksamhet och deras medlemmar anslutna till Scouterna. Därmed ansluts de också till World Organisation of the Scout Movement (WOSM) eller World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS).

[namn] är också en del av Movendi International.

Kapitel 2: Gemensamma bestämmelser

§2:1 Medlemskapet - inträde och upphörande

Den som betalat den medlemsavgift som riksmötet beslutat och som uppfyller §1:4 ska registreras som medlem i [namn]. Om ingen medlemsavgift ska erläggas ska i annat fall medlemskapet bekräftas på det sätt som förbundsstyrelsen beslutar.

Medlemskapet kan upphöra på grund av utträde, utebliven bekräftelse av medlemskap, utebliven betalning eller uteslutning.

Utträde

En medlem kan utträda genom att anmäla sitt utträde.

En medlem som avstår från att bekräfta sitt medlemskap vid uppmaning anses därigenom anmält sitt utträde.

Uteslutning

En medlem som uppenbart skadar förbundets verksamhet, varumärke, bryter mot stadgarna eller inte uppfyller förutsättningarna för medlemskap som anges i §1:4 kan uteslutas. Beslut om uteslutning fattas av förbundsstyrelsen.

§2:2 Valbarhet till förtroendeuppdrag

Medlemmar i [namn] kan inneha förtroendeuppdrag i förbundet.

§2:3 Jäv

Vid beslut i en fråga vid årsmöten, styrelsemöten eller på annat sätt inom ramen för ett uppdrag får den som har ett personligt intresse av ekonomiskt eller liknande slag i frågan inte delta. Detsamma gäller den som är närstående till någon som har ett sådant intresse. Detta hindrar inte att någon röstar vid personval.

§2:4 Särskilda rättsförhållanden

Varje förening och distrikt inom [namn] kan förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter, äga fast och lös egendom samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

Beslut av föreningar och distrikt gäller dock inte förrän de har fastställts av förbundsstyrelsen, om de innebär att föreningen eller distriktet

- a) köper fast egendom,
- b) gör sig av med fast egendom eller del i fast egendom,

- c) köper aktie eller andel i bolag eller förening som äger fast egendom av betydelse för verksamheten,
  - d) gör sig av med aktie eller andel i bolag eller förening som äger fast egendom av betydelse för verksamheten,
  - e) tar ut eller medger inteckning eller inskrivning av servitut eller nyttjanderätt i egen fastighet,
  - f) vidtar eller stöder åtgärder som kan minska det egna inflytandet i bolag eller förening, där föreningen eller distriktet har bestämmande inflytande genom aktieinnehav eller på annat sätt,
  - g) gör sig av med arkivmaterial eller arbetsmaterial av större värde,
  - h) använder sina tillgångar på sätt som strider mot [namn]s ändamål eller värdegrund,
  - i) realiserar sina tillgångar i uppenbart syfte att använda dem på sätt som strider mot dessa stadgar eller mot förbundsstyrelsens beslut, eller
  - j) upplåter sina lokaler på sätt som hindrar [namn]s verksamhet.
- De bestämmelser i denna paragraf som avser fast egendom ska också gälla byggnader på ofri grund.

Förbundsstyrelsen kan förbjuda föreningar och distrikt att verkställa beslut som avser de frågor som nämns ovan, och som inte har fastställts av förbundsstyrelsen.

§ 2:5 Försäljning av fast egendom

Föreningar och distrikt är skyldiga att följa de anvisningar om anskaffande, användning, förvaltning och försäljning av fast egendom som förbundsstyrelsen fastställer.

Föreningar och distrikt ska redovisa kapital som de får vid försäljning av fast egendom eller del i fast egendom till förbundsstyrelsen. Detta gäller också kapital som de får i ersättning för fast egendom efter brand eller annan skada eller expropriation, eller till följd av annat förhållande.

Kapitalet ska förvaltas av förbundsstyrelsen för föreningens eller distriktets räkning. Avkastning på kapitalet får användas till den löpande verksamheten i den förening eller det distrikt som kapitalet tillhör. Kapitalet får inte användas för andra ändamål än köp av fast egendom eller del i fast egendom. Förbundsstyrelsen kan dock besluta att kapitalet får användas på annat sätt.

Kapital som inte använts av distriktet eller föreningen inom fem år från försäljningstillfället eller motsvarande, tillfaller förbundet om distriktet fransäger sig kapitalet. Detta sker genom beslut av distriktsstyrelsen.

Vid olika syn på hur dessa stadgar ska tolkas har förbundsstyrelsens mening företräde

§2:6 Stadgeändring

Dessa stadgar kan ändras genom samstämmiga beslut på två riksmöten med minst två månader emellan eller genom beslut med två tredjedels majoritet på ett ordinarie riksmöte.

En stadgeändring gäller från det att riksmötet avslutas eller från den senare tidpunkt som riksmötet beslutar.

Kapitel 3: Förbundets verksamhet och styrning

§3:1 Organisation

Förbundets högsta beslutande organ är riksmötet. Mellan riksmöten är förbundsstyrelsen förbundets beslutande och verkställande organ. Förbundsstyrelsen har på förbunds nivå ett övergripande ansvar att strategiskt utveckla organisationen och dess verksamhet.

Förbundsstyrelsen leder förbundets arbete efter stadgar, grundsatser, ideologiska program och riksmötets beslut.

§3:2 Verksamhetsår

Förbundets verksamhetsår och räkenskapsår löper från första januari till sista december.

§3:3 Ombud till riksmötet

Riksmötet har upp till 199 ombud valda av medlemmar inom regioner som i huvudsak ska motsvara den geografiska länsindelningen i Sverige. Förbundsstyrelsen kan besluta om hopslagning till större regioner om det är rimligt med tanke på antal medlemmar i länet.

Förbundsstyrelsen ska senast den 31 oktober året innan riksmöte, besluta om regionindelning och ombuds fördelning samt besluta om genomförande av regionmöten för att utse ombud till riksmötet.

Varje region har rätt att utse två ombud, kvarvarande platser fördelas enligt ojämkad uddatalsmetod efter hur många medlemmar som fanns i regionen vid årsskiftet innan regionindelningen beslutades.

Regionmötet bör också besluta om en rangordnad ersättningslista. Ombuds fördelningen samt valda ombud och ersättare gäller fram till nästa ordinarie riksmöte.

Förbundsstyrelsen ska kalla till regionmöte senast åtta veckor före mötet. Regionmötet ska genomföras senast den 28 februari.

Alla medlemmar i regionen är valbara som ombud och alla medlemmar i regionen har rätt att nominera ombud. Rösträtt vid regionmötet har varje enskild medlem i regionen som väljer att delta.

Varje region ska utse minst 25 procent ombud som är unga. För att räknas som ung ska ombudet fylla högst 25 år det år som riksmötet äger rum. Ombud utsedda som unga anses vara unga ombud även vid extra riksmöte. Om en region inte väljer unga ombud minskas antalet ombud en region kan utse så att 25 procent av ombuden från en region är unga, medan övriga ombudsplatser lämnas tomma. Varje region kan dock alltid utse minst ett ombud oavsett ålder på ombudet.

§3:4 Riksmötet

Tid och plats för riksmötet

Riksmöte hålls vartannat år på den tid och plats som beslutats av förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen fattar även beslut om riksmötet ska genomföras digitalt eller fysiskt.

Det ordinarie riksmötet ska hållas senast den 31 maj.

Förbundsstyrelsen ska skicka ut kallelse till riksmöte senast 31 oktober året innan riksmötet. Styrelsen ska presentera sina förslag för medlemmarna senast den 1 mars. Slutliga handlingar till riksmötet ska skickas ut senast fyra veckor i förväg, undantaget ekonomisk berättelse samt revisorernas berättelse som ska skickas ut senast två veckor innan mötet.

Ärenden till ordinarie riksmöte

Följande ärenden ska behandlas på ordinarie riksmöte:

- Fastställande av röstlängd
- Fråga om mötets behörighet
- Val av riksmötets presidium
- Val av rösträknare och justerare
- Fastställande av arbetsordning
- Fastställande av föredragningslista
- Verksamhetsberättelse för de två föregående verksamhetsåren
- Ekonomisk berättelse för de två föregående verksamhetsåren
- Revisorernas berättelse för de två föregående verksamhetsåren
- Beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i förbundsstyrelsen för de två föregående verksamhetsåren
- Beslut om verksamhetsplan för de två kommande verksamhetsåren
- Beslut om rambudget inklusive fastställande av medlemsavgifter och eventuella övriga avgifter för de två kommande verksamhetsåren
- Förbundsstyrelsens förslag
- Motioner
- Beslut om eventuella styrelsearvoden
- Beslut om antal styrelseledamöter
- Val av förbundsordförande
- Val av övriga ledamöter till förbundsstyrelsen
- Val av revisorer
- Val av valberedning

Förslag

Varje medlem, förening och distrikt kan skicka in förslag till riksmötet, så kallade motioner.

Motioner ska skickas in senast åtta veckor före riksmötet.

Extra riksmöte

Om förbundsstyrelsen, förbundets förtroendevalda revisorer eller minst 5 procent av förbundets medlemmar begär det ska förbundsstyrelsen kalla till extra riksmöte.

Kallelse till extra riksmöte ska ske senast fyra veckor före det extra riksmötet. Handlingar ska skickas ut senast tre veckor innan mötet. Ombud vid detta extra riksmöte är de ombud som valdes vid senaste regionmötet.

På extra riksmöte får, utöver de sex första punkterna ovan endast de ärenden som angetts i kallelsen behandlas.

Förmöte för unga ombud

Inför ett riksmöte ska förbundsstyrelsen bjuda in till ett förmöte för unga ombud senast den 31 mars.

På ett förmöte behandlas förbundsstyrelsens förslag till riksmötet.

Vid förmötet har unga möjlighet att med enkel majoritet kräva att förbundsstyrelsen reviderar sitt förslag med de ungas perspektiv i åtanke.

Vid förmötet har unga möjlighet att besluta att ett förslag från förbundsstyrelsen inte alls ska behandlas, eller att en del av verksamhetsplan eller budget ska tas bort. För att så ska ske krävs att 90 procent av de närvarande unga ombuden avslår förslaget. För att ett sådant avslag ska kunna fattas krävs att minst 75 procent av de unga ombuden närvarar vid förmötet. Ett beslut att förslag inte ska behandlas kan inte fattas i fråga om verksamhetsplan eller budget i sin helhet.

Mötesrättigheter

Varje ombud har rösträtt, förslagsrätt och yttranderätt. Förbundsstyrelse och revisorer har förslagsrätt och yttranderätt. Valberedning har förslagsrätt och yttranderätt i frågor som har med deras uppdrag att göra. Motionär har förslagsrätt gällande sin egen motion. Alla medlemmar har rätt att närvara på riksmötet och har yttranderätt. Mötesordförande kan ge yttranderätt till andra närvarande.

Beslut och omröstning

Riksmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande. Fullmakter används inte vid riksmötet.

Beslut fattas genom majoritetsbeslut i omröstning, om inte annat framgår av dessa stadgar.

Vid lika röstetal avgör lotten.

Unga ombud har möjlighet att påkalla genom separat rösträkning att alla beslut förutom personval ska prövas med unga och äldres röster åtskilda. För att beslutet ska kunna få bifall krävs att minst 25 procent av de unga röstar bifall, annars avslås beslutet.

Vid val ska sluten omröstning genomföras om någon röstberättigad begär det.

§3:5 Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen består av en ordförande och minst fyra ytterligare ordinarie ledamöter samt högst tre ersättare. Minst 25 procent av ledamöterna samt eventuella ersättare ska vara unga och avrundning ska ske till ungas fördel. Samma definition av ung ska användas som i §3:3.

Valbar till förbundsstyrelsen är den som är medlem enligt §2.1 samt är minst 18 år. Person yngre än 18 år kan väljas som adjungerad av riksmötet och denne träder sedan in den dag denne fyller 18 år.

Förbundsstyrelsen väljs på riksmöte och tillträder direkt efter valet. Riksmöte väljer ordförande och övriga ledamöter.

Förbundsstyrelsen kan inom sig utse ytterligare funktioner.

Mandattiden är två år.

Förbundsstyrelsen sammanträder på kallelse av ordförande eller på begäran av minst tre ledamöter.

Förbundsstyrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet valda ledamöter är närvarande.

Förbundsstyrelsen kan utse kommittéer. En kommitté kan ha budgetansvar.

§3:6 Firmateckning

Förbundsstyrelsen bestämmer hur förbundets firma ska tecknas. För annat än löpande förvaltning, ska firman dock tecknas av minst två personer gemensamt, däribland minst en förtroendevald.

§3:7 Revisorer

Riksmötet väljer tre revisorer och tre ersättare. Minst 25 procent av revisorerna respektive ersättare ska vara unga och avrundning ska ske till ungas fördel. Samma definition av ung ska användas som i §3:3.

Dessa väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie riksmöte. Revisorerna utser en föredragande revisor bland sig själva.

Revisorerna utser i samråd med förbundsstyrelsen en auktoriserad revisor för förbundet.

Revisorerna ska följa förbundsstyrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning. De ska till riksmötet lämna revisionsberättelser och förslag i frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen.

§3:8 Valberedning

Riksmötet väljer en valberedning som består av mellan tre och fem medlemmar. Medlemmarna i valberedningen väljs på två år. Minst 25 procent av valberedningen ska vara unga och avrundning ska ske till ungas fördel. Samma definition av ung ska användas som i §3:3.

Valberedningen ska inom sig utse en sammankallande.

Valberedningen ska ta fram förslag till mötesfunktionärer, förbundsstyrelse och förtroendevalda revisorer samt sammanställa förslag till personer som är villiga att ingå i valberedningen.

Valberedningen ska även ta fram förslag till eventuella arvoden och ersättningar för förtroendevalda.

§3:9 Förbundets upplösning

[namn] kan upplösas genom beslut med två tredjedels majoritet på två riksmöten i rad med minst två månader emellan, varav minst ett ordinarie. Vid upplösning ska tillgångarna fördelas enligt riksmötets beslut.

Kapitel 4: Bestämmelser för distrikt

§4:1 Organisation

Ett distrikt består av föreningar inom distriktets område och medlemmar som är direktanslutna till distriktet. Distriktets gränser fastställs av förbundsstyrelsen. Bestämmelser om hur distrikt kan bildas, gå samman och upplösas finns i § 4:13.

Distriktets högsta beslutande organ är distriktsårsmötet. Mellan distriktsårsmötena är distriktsstyrelsen distriktets beslutande och verkställande organ.

§4:2 Ordinarie distriktsårsmöte

Distriktsårsmöte hålls varje år, på den tid och plats som föregående distriktsårsmöte har beslutat och i en form som distriktsstyrelsen och mötesarrangören kommer överens om. Distriktsårsmötet ska hållas före april månads utgång.

Distriktsstyrelsen ska kalla till distriktsårsmöte senast två månader innan distriktsårsmötet öppnas. Om distriktsstyrelsen inte har kallat till distriktsårsmöte så att det kan hållas i tid kan förbundsstyrelsen kalla till distriktsårsmöte vid en senare tidpunkt.

Varje medlem och förening inom distriktet kan skicka motioner till distriktsårsmötet. Distriktsstyrelsen ska ha fått motionerna senast sex veckor före distriktsårsmötet. Distriktsstyrelsen ska yttra sig över varje motion.

Ombuden och revisorerna ska ha fått alla handlingar till distriktsårsmötet senast fjorton dagar innan distriktsårsmötet öppnas.

Distriktsårsmötet väljer en valberedning som ska förbereda de val som ska göras på nästa distriktsårsmöte. Distriktsstyrelsen kan utse utskott för att förbereda andra ärenden.

Distriktsårsmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande, dock minst tre.

§4:3 Extra distriktsårsmöte

Extra distriktsårsmöte ska hållas om distriktsstyrelsen anser att det behövs eller då minst hälften av distriktets föreningar alternativt revisorerna så begär och då inom en månad efter framställning om detta till distriktsstyrelsen. Extra distriktsårsmöte ska hållas på den tid och plats och i den form som distriktsstyrelsen har beslutat.

Ett extra distriktsårsmöte får bara behandla den fråga eller de frågor som är anledningen till att distriktsårsmötet hålls.

Distriktsstyrelsen ska kalla till extra distriktsårsmöte senast en månad innan det öppnas.

Anmälda ombud och revisorerna ska ha fått alla handlingar till extra distriktsårsmöte senast tio dagar innan det extra distriktsårsmötet öppnas.

De personer som valts till ombud till det senaste ordinarie distriktsårsmötet är också ombud på det extra distriktsårsmötet, om inte ett föreningsmöte beslutar något annat.

Ett extra distriktsårsmöte är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande.

§4:4 Distriktsårsmötesombud

Föreningsårsmötet väljer ombud och ersättare till distriktsårsmötet. Beräkningen av de ombud föreningen har rätt till grundar sig på föreningens antal medlemmar enligt §2:1 den 31 december året innan. Medlemmar med medlemskap i flera föreningar ingår endast i ombudsberäkningen för en förening.

Föreningen har rätt till två ombud. Om föreningen har fler än trettio medlemmar har den rätt till ytterligare ett ombud för varje påbörjat femtontal medlemmar utöver de första trettio.

Föreningen har rätt till två ersättare för varje ombud. Ersättarna ska väljas i en bestämd inbördes ordning.

I de distrikt som tidigare tillhört Junis är den som är högst 25 år och är ledare inom distriktet också ombud om ledaren anmäler sig som sådant. En ledare som är ombud enligt detta stycke representerar inte någon förening eller verksamhet på årsmötet.

Paragrafen gäller även ombud till extra distriktsårsmöte.

En förening kan inte ha ensam majoritet på ett årsmöte. I det fall det inträffar begränsas den föreningens antal röstberättigade ombud till en färre än övriga föreningars totala antal närvarande ombud.

§4:5 Mötesrättigheter och beslutsformer

Varje medlem i [namn] har närvaro- och yttranderätt på distriktsårsmötet. Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande.

Varje ombud har rösträtt. Varje medlem i distriktet, ledamot av distriktsstyrelsen och föredragande revisor har förslagsrätt. Valberedningen och eventuella utskott har förslagsrätt i de frågor de har berett.

Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

Val sker på det sätt mötet beslutar eller, om någon röstberättigad begär det, genom slutna omröstning.

Vid lika röstetal hålls en till omröstning; vid fortsatt likaläge avgör lotten. En röst på fler personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.

Mötet avgör andra frågor om mötesregler när de kommer upp.

§ 4:6 Distriktsårsmötesärenden

På ett ordinarie distriktsårsmöte ska följande ärenden tas upp:

Inledning

- a) fastställande av föredragningslista
- b) fastställande av antalet anmälda och närvarande ombud och övriga röstberättigade deltagare
- c) ställningstagande till om distriktsårsmötet har kallats enligt stadgarna
- d) ställningstagande till om distriktsårsmötet är beslutsmässigt
- e) val av ordförande och sekreterare för mötet, minst två rösträknare och minst två protokolljusterare

Tillbakablick

- f) föredragning av distriktsstyrelsens verksamhetsberättelse
- g) föredragning av distriktsstyrelsens ekonomiska berättelse

- h) föredragning av revisionsberättelse
- i) fastställande av resultaträkning och balansräkning
- j) beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i distriktsstyrelsen

Framtiden

- k) beslut om motioner och förslag
- l) beslut om ersättningar
- m) beslut om arbetsplan för det pågående kalenderåret och det kommande kalenderårets första sex månader
- n) beslut om eventuell medlemsavgift för det kommande kalenderåret
- o) beslut om budget för det pågående kalenderåret

Val med mera

- p) beslut om antal ledamöter, minst tre, i distriktsstyrelsen samt om deras mandattid
- q) val av ordförande och kassör samt eventuella ytterligare ledamöter i distriktsstyrelsen
- r) val av två revisorer och två ersättare
- s) val av valberedning med minst två ledamöter, varav en sammankallande, och eventuella ersättare
- t) eventuella ytterligare val
- u) anta reviderade stadgar om normalstadgar för distrikt har förändrats av riksmötet
- v) beslut om tid, plats och form för nästa distriktsårsmöte
- w) beslut om eventuella andra frågor som finns med i kallelsen

Protokollet från distriktsårsmötet ska inom två månader göras tillgängligt för förbundsstyrelsen, ombuden, distriktsstyrelsens ledamöter, revisorerna och samtliga föreningar inom distriktet. Det ska också finnas tillgängligt på distriktsexpeditionen eller hos distriktsstyrelsens ordförande.

§4:7 Distriktsstyrelse

Distriktsårsmötet ska välja en styrelse med minst tre ledamöter. Ordförande och kassör väljs särskilt, men kan inom sig utse ytterligare roller om de vill. Ledamöterna väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie distriktsårsmöte. Om distriktsårsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att den nya styrelsen ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats.

Distriktsstyrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet ledamöter, dock minst tre, är närvarande.

§4:8 Distriktsstyrelsens uppgifter

Distriktsstyrelsen är distriktets verkställande organ. Mellan distriktsårsmötena är distriktsstyrelsen distriktets beslutande organ. Den leder distriktets arbete efter stadgar, grundsatser, ideologiska program samt distriktsårsmötets och riksmötets beslut.

Till distriktsårsmötet ska distriktsstyrelsen lägga fram verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse och förslag till arbetsplan och budget.

Distriktsstyrelsen ska efter förmåga ge stöd åt föreningarna och medverka till ökat engagemang inom distriktet.

§4:9 Valbarhet till förtroendeuppdrag

Varje medlem i [namn] kan väljas till förtroendeuppdrag i distriktet. Ett distriktsårsmötesombud måste dock vara registrerad medlem eller ledare i den förening som ombudet representerar.

§4:10 Firmateckning

Distriktsstyrelsen bestämmer hur distriktets firma ska tecknas. Firman ska dock tecknas av minst två personer gemensamt, däribland minst en förtroendevald.

§4:11 Ekonomisk förvaltning

Räkenskapsåret är ett kalenderår.

Räkenskaperna ska avslutas och lämnas till revisorerna senast tre veckor före distriktsårsmötet tillsammans med distriktsstyrelsens ekonomiska berättelse och verksamhetsberättelse. Den ekonomiska berättelsen ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning.

§4:12 Revision

Distriktsårsmötet väljer två revisorer och två ersättare. Dessa väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie distriktsårsmöte.

Om distriktsårsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att de nya revisorerna ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats.

Revisorerna utser en föredragande revisor bland sig själva. De kan utse en auktoriserad eller godkänd revisor.

Revisorerna ska följa distriktsstyrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning. De ska till distriktsårsmötet lämna en revisionsberättelse med förslag om fastställande av resultaträkning och balansräkning samt förslag i frågan om ansvarsfrihet för distriktsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen kan besluta om revision av distriktets räkenskaper och förvaltning.

§4:13 Bildande, samgående och upplösning

Förbundsstyrelsen kan besluta att distrikt ska bildas, gå samman eller upplösas.

När förbundsstyrelsen beslutat att ett distrikt ska bildas, ska förbundsstyrelsen snarast kalla de föreningar som beslutats ingå det nya i distriktet, till ett distriktsmöte, som, om det beivras av representanter från minst tre föreningar, beslutar att distriktet bildas och antar de stadgar som anges i det första stycket av §4:15.

Sammanlagning av distrikt sker genom att förbundsstyrelsen kallar berörda föreningar till ett distriktsmöte varpå ett nytt distrikt bildas enligt denna paragrafs andra stycke.

Vid sammanslagning tillfaller de ursprungliga distriktens tillgångar, efter beslut av deras respektive distriktsstyrelser, det nya distriktet. Ifall en distriktsstyrelse inte blivit vald nuvarande eller föregående kalenderår kan förbundsstyrelsen efter samråd med distriktets medlemmar besluta att distriktets tillgångar tillfaller det nya distriktet.

Efter en sammanslagning lever de ursprungliga distrikten kvar utan tillgångar fram tills dess att en förbundsstyrelse beslutar att upplösa dem.

Vid upplösning tillfaller distriktets tillgångar förbundet eller av förbundsstyrelsen beslutat distrikt eller förening inom [namn].

§ 4:14 Åtgärder vid allvarliga brister

Ett distrikt kan ställas under särskild förvaltning i det fall verksamheten som bedrivs i distriktet eller förvaltningen av distriktet

- a) inte sker i enlighet med [namn]s grundsatser,
- b) uppenbart strider mot [namn]s ändamål eller på annat sätt skadar [namn]s verksamhet, tillgångar eller anseende, eller
- c) innebär att styrelsen missköter den ekonomiska förvaltningen eller på annat sätt överskrider sina befogenheter.

Det är förbundsstyrelsen som beslutar om särskild förvaltning. Innebörden av särskild förvaltning är att förbundsstyrelsen fattar beslut i distriktsstyrelsens ställe.

§4:15 Särskilda stadgar

Distriktet ska anses ha antagit §4:1–14 samt §2:4–5 i dessa stadgar som sina egna stadgar.

Om dessa paragrafer ändras anses även distriktets egna stadgar ändrade på motsvarande sätt. Om distriktet antar egna stadgar med innehåll utöver det ovan nämnda måste stadgarna godkännas av förbundsstyrelsen för att gälla.

För att ändra de egna stadgarna krävs två tredjedelars majoritet vid ett ordinarie distriktsårsmöte eller enkel majoritet vid två på varandra följande ordinarie årsmöten. Förslag om stadgeändring skall finnas med i kallelsen till distriktsårsmötet.

Kapitel 5: Bestämmelser för förening

§5:1 Organisation

En förening ska bestå av minst fem medlemmar.

Bildandet av en förening samt dess namn och nummer fastställs av förbundsstyrelsen.

En förening kan även vara ansluten till en annan organisation.

Föreningens högsta beslutande organ är föreningsårsmötet. Mellan föreningsårsmöten är föreningsmötena beslutande organ.

Mellan föreningsmötena leds föreningen av en styrelse.

§5:2 Föreningsårsmöte

Föreningens årsmöte ska hållas före februari månads utgång varje år. Det hålls på den tid och plats som föregående årsmöte har beslutat. Om årsmötet inte har hållits i tid kan förbundsstyrelsen eller distriktsstyrelsen kalla till årsmöte.

Kallelse till årsmöte ska ske senast fyra veckor före mötet på det sätt som föregående årsmöte har beslutat.

Varje medlem i föreningen kan skicka motioner till årsmötet. Motionerna ska lämnas in senast vid årsmötets öppnande.

Årsmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst fem av föreningens medlemmar är närvarande.

§5:3 Extra föreningsårsmöte

Ett extra föreningsårsmöte kan hållas om det finns behov av att behandla någon fråga som endast ett årsmöte får besluta i enligt §5:5.

Styrelsen, revisorerna, distriktsstyrelsen eller förbundsstyrelsen beslutar att ett extra föreningsårsmöte ska hållas. Ett extra föreningsårsmöte ska också hållas om det begärs av minst en tredjedel av föreningens medlemmar.

Ett extra föreningsårsmöte får bara behandla den eller de frågor som är anledningen till att föreningsårsmötet hålls.

Styrelsen ska kalla till extra föreningsårsmöte senast två veckor innan det öppnas.

Ett extra föreningsårsmöte är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst fem av föreningens medlemmar är närvarande.

§5:4 Mötesrättigheter och beslutsformer

Varje medlem i [namn] har närvaro- och yttranderätt på föreningsmötet. Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande.

Varje medlem i föreningen har förslags- och rösträtt. Ledamot i föreningsstyrelsen som ej är medlem i föreningen samt föredragande revisor har förslagsrätt. Vid val av ombud till distriktsårsmöte samt vid beslut om beviljande av lokalt medlemskap har dock bara föreningens registrerade medlemmar förslags- och rösträtt.

Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

Val sker genom acklamation eller, om någon röstberättigad begär det, genom sluten omröstning. Vid lika röstetal hålls en till omröstning; vid fortsatt likaläge avgör lotten. En röst på fler personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.

Mötet avgör andra frågor om mötesregler när de kommer upp.

§5:5 Årsmötesärenden

På ett föreningsårsmöte ska följande ärenden tas upp:

Inledning

- a) fastställande av föredragningslista
- b) fastställande av antalet närvarande medlemmar
- c) ställningstagande till om årsmötet har kallats enligt stadgarna
- d) ställningstagande till om årsmötet är beslutsmässigt
- e) val av ordförande och sekreterare för mötet, två rösträknare och två protokolljusterare

Tillbakablick

- f) föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse
- g) föredragning av styrelsens ekonomiska berättelse
- h) föredragning av revisionsberättelse
- i) fastställande av resultaträkning och balansräkning
- j) beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i styrelsen

Framtiden

- k) beslut om motioner och förslag
- l) beslut om ersättningar
- m) beslut om arbetsplan för tiden fram till nästa årsmöte
- n) beslut om eventuell lokal medlemsavgift för det kommande kalenderåret
- o) beslut om budget för det pågående kalenderåret

Val med mera

- p) beslut om antal ledamöter, minst tre, i styrelsen
- q) val av ordförande och övriga ledamöter i styrelsen
- r) val av revisorer och ersättare
- s) val av valberedning och eventuella ersättare
- t) val av ombud och ersättare till distriktsårsmötet
- u) eventuella ytterligare val
- v) anta stadgar om normalstadgar för förening har förändrats av riksmötet
- x) beslut om tid, plats och kallelsesätt för nästa årsmöte
- y) beslut om eventuella andra frågor som finns med i kallelsen

Protokollet från årsmötet ska inom tre veckor lämnas till revisorerna, förbundsstyrelsen och distriktsstyrelsen samt finnas tillgängligt hos ordföranden.

§5:6 Föreningsmöte

Föreningsmöten utöver årsmötet hålls på den tid och plats som ett föreningsmöte eller styrelsen har beslutat. Ett föreningsmöte är beslutsmässigt när minst fem av föreningens medlemmar är närvarande.

§5:7 Föreningsstyrelse

Årsmötet ska välja en styrelse med minst tre ledamöter.

Ledamöterna väljs för tiden intill slutet av nästa årsmöte. Om årsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att den nya styrelsen ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats. Ordförande, sekreterare och kassör väljs särskilt.

Styrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet ledamöter, dock minst tre, är närvarande.

§ 5:8 Föreningsstyrelsens uppgifter

Styrelsen är föreningens verkställande organ. Mellan föreningsmötena är styrelsen föreningens beslutande organ. Den leder föreningens arbete efter stadgar, grundsatser, ideologiska program samt föreningsårsmötets och riksmötets beslut. Den ska arbeta för att föreningens verksamhet bedrivs i enlighet med §5:9.

Till årsmötet ska styrelsen lägga fram en verksamhetsberättelse, en ekonomisk berättelse och ett förslag till arbetsplan och budget.

§5:9 Föreningsverksamhet

Föreningen bör ha mångsidig verksamhet som ger medlemmarna möjlighet till en meningsfull gemenskap och tar tillvara deras vilja att bidra till [namn]s och samhällets utveckling.

Föreningen ska arbeta för att så många som möjligt blir medlemmar och därigenom väljer en helnykter livsstil. Den ska även motarbeta användningen av alkohol, narkotika och andra gifter med berusande effekt.

Föreningen ska sträva efter att påverka lösningen av samhällsfrågor i sitt verksamhetsområde genom engagemang i samhällslivet utifrån föreningens egna förutsättningar.

Varje medlem i [namn] får delta i föreningens verksamhet.

Föreningen ska lämna en rapport om sin verksamhet till förbundsstyrelsen och distriktsstyrelsen varje år.

§5:10 Valbarhet till förtroendeuppdrag

Varje medlem i [namn] kan väljas till förtroendeuppdrag i föreningen. Ett distriktsårsmötesombud måste dock vara medlem i enlighet med §2:1 eller ledare i den förening som ombudet representerar.

§5:11 Firmateckning

Styrelsen bestämmer hur föreningens firma ska tecknas. Firman ska dock tecknas av minst två personer gemensamt, däribland minst en förtroendevald.

§5:12 Ekonomisk förvaltning

Räkenskapsåret är ett kalenderår.

Räkenskaperna ska avslutas och lämnas till revisorerna senast tio dagar före årsmötet tillsammans med styrelsens ekonomiska berättelse och verksamhetsberättelse. Den ekonomiska berättelsen ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning.

§5:13 Fastighetsförvaltning

En förening kan äga och förvalta fast egendom. Om flera föreningar gemensamt ska äga och förvalta fast egendom kan parterna bilda en ideell förening eller välja annan associationsform.

Vill en förening sälja eller på annat sätt göra sig av med fast egendom eller del av fast egendom krävs beslut med två tredjedels majoritet på ett föreningsmöte. Till detta möte ska varje medlem få en skriftlig kallelse senast fyra veckor före mötet. Där ska det tydligt framgå att mötet gäller försäljning av fast egendom. Ett beslut om försäljning av fast egendom gäller dock inte förrän det har fastställts av förbundsstyrelsen i enlighet med §2:5.

Lokaler som en förening, ett distrikt eller förbundet äger ska vara alkoholfria.

§5:14 Revision

Årsmötet väljer minst en revisor och minst en ersättare. Dessa väljs för tiden intill slutet av nästa årsmöte. Om årsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att de nya revisorerna ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats.

Revisorerna ska följa styrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning. De ska till årsmötet lämna en revisionsberättelse med förslag om fastställande av resultaträkning och balansräkning samt förslag i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.

Förbundsstyrelsen och distriktsstyrelsen kan besluta om revision av föreningens räkenskaper och förvaltning.

§5:15 Samgående med annan förening

En förening som vill gå samman med en annan förening inom [namn] ska fatta beslut om detta.

Föreningarna ska göra en skriftlig överenskommelse som ska innehålla uppgifter om tidpunkten för samgåendet och hanteringen av arkiv och andra tillgångar samt skulder. Beslutet ska fastställas av förbundsstyrelsen för att gälla.

Förbundsstyrelsen eller distriktsstyrelsen bör ta initiativ till samgående när ett beslutsmässigt årsmöte inte har kunnat genomföras.

§5:16 Upplösning

En förening kan upplösas genom beslut med två tredjedels majoritet på ett föreningsmöte.

Till detta möte ska varje medlem få en skriftlig kallelse senast två veckor före mötet. Där ska det tydligt framgå att mötet gäller upplösning av föreningen. Kallelsen ska även skickas till det distrikt som föreningen tillhör. Om mötet inte blir beslutsmässigt kan förbundsstyrelsen eller distriktsstyrelsen upplösa föreningen efter samråd med föreningens medlemmar. Om föreningen inte har några registrerade medlemmar får distriktsstyrelsen eller förbundsstyrelsen upplösa föreningen utan att först kalla till föreningsmöte.

När en förening har upplösts ska förbundet erbjuda medlemmarna medlemskap i en annan förening eller direktanslutning till distriktet eller förbundet.

Vid upplösning tillfaller föreningens tillgångar distriktet. Finns det inget verksamt distrikt tillfaller tillgångarna förbundet.

§ 5:17 Åtgärder vid allvarliga brister

En förening kan ställas under särskild förvaltning i det fall verksamheten som bedrivs i föreningen eller förvaltningen av föreningen

- inte sker i enlighet med [namn]s grundsatser,
- uppenbart strider mot [namn]s ändamål eller på annat sätt skadar [namn]s verksamhet, tillgångar eller anseende, eller
- innebär att styrelsen missköter den ekonomiska förvaltningen eller på annat sätt överskrider sina befogenheter.

Det är förbundsstyrelsen som beslutar om särskild förvaltning. Innebörden av särskild förvaltning är att förbundsstyrelsen fattar beslut i föreningsstyrelsens ställe.

Om förutsättningarna är uppfyllda för förbundsstyrelsen att besluta om särskild förvaltning får förbundsstyrelsen i stället besluta om upplösning av föreningen. Vad som föreskrivs i § 5:16 ska även gälla vid upplösning enligt § 5:17.

§5:18 Särskilda stadgar

För att en förening ska kunna anslutas till riksorganisationen [namn] ska föreningen ha antagit §1:1-5, §5:1–17 samt §2:4-5 i dessa stadgar som sina egna stadgar. Föreningen får inte ändra dessa paragrafer. En sådan ändring är ogiltig. Om paragraferna ändras genom riksmötesbeslut anses föreningens stadgar ändrade på motsvarande sätt.

Föreningens stadgar får innehålla bestämmelser utöver de som framgår av första stycket. Beslut om sådana bestämmelser får fattas när föreningen bildas och först antar sina stadgar eller i annat fall på ett ordinarie eller extra föreningsårsmöte. På ett ordinarie eller extra årsmöte får föreningen också besluta om att upphäva eller ändra i sådana bestämmelser. Om en förening ändrar sina stadgar ska de nya stadgarna skickas till förbundsstyrelsen för kännedom.

Kapitel 6: Bestämmelser för Scoutkår

§ 6:1 Scoutkår

En förening som är ansluten till [namn] och utövar scouting kallas Scoutkår. Scoutarbetet ska bedrivas i de former och med de metoder som beslutas av [namn]s Riksmöte, [namn]s scoutkommitté och Scouternas stämma.

§ 6:2 Kriterier

För att vara ansluten till [namn] och därmed ha rätt att bedriva scoutverksamhet måste föreningens stadgar säkerställa att scoutkåren uppfyller följande kriterier:

- Scoutverksamheten är öppen för alla och bedrivs i enlighet med § 1:3 Grundsatser, § 1:4 Medlemskap, § 2:1 Medlemskapet - inträde och upphörande samt §6:2 Kriterier
- Scoutkåren är partipolitiskt obunden
- Scoutkåren har en demokratisk uppbyggnad
- Varje medlem i [namn] kan väljas till förtroendeuppdrag i kåren.
- Varje medlem i [namn] får delta i kårens verksamhet.
- Scoutkåren inte begränsar vilka medlemmar som utgör kårstämman
- Scoutkårens representanter till Scouternas stämma utses av scoutkårens medlemmar
- Scoutkåren ombesörjer att [namn]s medlemsregister är aktuellt i enlighet med § 2:1 Medlemskapet - inträde och upphörande

§ 6:3 Anslutning av scoutkår

Scoutkår skall ha av förbundsstyrelsen och Scouternas styrelse godkända stadgar för att anslutas till förbundet.

För att säkerställa att kriterierna i § 6.2 uppfylls ska scoutkårens stadgar godkännas vid inträde och vid stadgeändring innan denna träder i kraft.

Bildandet av en kår sker genom att minst fem personer beslutar att bilda kåren, väljer ett namn, antar stadgar i enlighet med § 6:2 och utser en styrelse. Bildandet av en kår samt kårens namn fastställs av förbundsstyrelsen.

§ 6:4 Upplösning av scoutkår samt sammanslagning av scoutkårer

Förbundsstyrelsen kan, efter beslut av kårens årsmöte och efter samråd med berört distrikt upplösa scoutkåren. Om en kår inte betalat medlemsavgifter till eventuellt distrikt och/eller förbundet, eller inte bedriver verksamhet i enlighet med dessa stadgar, kan förbundsstyrelsen efter samråd med berört distrikt upplösa scoutkåren eller upphäva kårens medlemskap i förbundet.

Vill flera kårer gå samman i en kår ska kårstämmorna fatta beslut om detta. Besluten ska meddelas förbundsstyrelsen som efter samråd med berört distrikt fastställer sammanslagningen.

Upplöses scoutkåren, tillfaller dess tillgångar distriktet. Om kåren inte har ett distrikt eller om kåren tillhör ett inaktivt distrikt tillfaller kårens tillgångar förbundet.

§ 6:5 Utträde

Scoutkår kan begära utträde ur [namn] genom beslut med kvalificerad majoritet vid två på varandra följande kårstämmor varav minst en är ett ordinarie årsmöte. Kortaste period mellan stämmorna ska vara en månad. Utträder scoutkåren ur [namn] behåller scoutkåren sina tillgångar.

Stadgesammandrag för verksamhetsförbundet

Verksamhetsförbundets stadgars uppbyggnad följer det som beskrivits i dokumentet *“Idéskiss - Allmänförbundet och verksamhetsförbundet”*. Stadgeförslaget som helhet kan läsas i dokumentet *“Förslag stadgar verksamhetsförbundet”*.

Detta dokument har till syfte att sammanfatta vad stadgan innehåller i en kortare version så att den som letar efter något särskilt vet var i dokumentet det man söker finns eller för den som vill bilda sig en övergripande uppfattning om förslagets innehåll.

Verksamhetsförbundets stadgar liknar allmänförbundet i de fall det inte går att skriva ännu enklare. Målet har varit att hålla nere de formella kraven på organisationen och ha låga trösklar för engagemang.

Allmänna bestämmelser

I §1-3 formuleras organisationens namn, syfte, form och grundsatser. Syfte är att med ekonomiska medel gynna lokal verksamhet. Grundsatserna är samma som för allmänförbundet på samma vis som organisationerna som finns idag liknar varandra.

§4 Förening

Medlemmar i verksamhetsförbundet är föreningar (inte enskilda individer) och eftersom en förening måste ha en koppling till allmänförbundet reglerar inte denna stadga hur en föreningsstadga ska se ut, utan endast sådant som reglerar förhållandet mellan verksamhetsförbundet och föreningen, exempelvis att föreningen måste uppfylla kravet för att kunna få statligt bidrag för barn- och ungdomsorganisationer för att kunna vara med i verksamhetsförbundet (i dagsläget innebär det att minst 60 procent av organisationens medlemmar är från 6 år till 25 år.) Föreningen kan ha kopplingar till andra ungdomsförbund eller riksorganisationer om de vill. Skrivningarna har till syfte att underlätta för verksamhetsförbundet att söka bidrag på statlig och regional nivå för att stötta föreningarnas verksamhet.

§5 Distrikt

Tanken är att verksamhetsförbundet ska ha någon form av distriktsindelning, detta för att kunna söka regionala medel. Upplägget för dessa distrikt är att de är så lika distrikten i allmänförbundet som möjligt (därav liknande i skrivningar i nuläget så långt det är möjligt), men också att de inte blir fler än nödvändigt. Syftet är att distrikten ska kunna stötta föreningarna, men inte ha särskilt mycket egen verksamhet.

§7 Förbundsmöte

Förbundsmötet är verksamhetsförbundets högsta beslutande organ och följer till form allmänförbundets riksmöte i så stor utsträckning som möjligt. En skillnad är att mötet hålls på hösten och att det är föreningarna som utser ombud (två ombud per förening). Här finns heller inga skrivningar kring ungas inflytande då det i grunden är tänkt att vara en ungdomsorganisation (se rubriken om Förening).

§9 Förbundsstyrelse, §10 Firmateckning, §11 Revisorer och §12

Valberedning

Dessa paragrafer reglerar hur förbundsstyrelsen utses, förbundsstyrelsens uppdrag och vad som händer om någon ledamot lämnar innan mandatperioden är slut. Firmateckning beslutas av förbundsstyrelsen och vid annat än löpande förvaltning måste det vara minst två personer som tecknar firman och en av dessa måste vara förtroendevald.

Revisorerna ska vara två och måste inte vara medlemmar i förbundet.

Valberedningen ska bestå av tre till fem ledamöter och utser inom sig en sammankallande.

Avslutande paragrafer

Paragraferna 13-15 reglerar avstängning och uteslutning, stadgeändring och förbundets upplösning. Dessa skrivningar är så lika allmänförbundets som möjligt, med undantag för paragraf 13 om avstängning och uteslutning som i sak är samma, men formuleras lite annorlunda på grund av att föreningar är medlemmar i förbundet.

Förslag stadgar verksamhetsförbundet

Antagna på extra kongress / förbundsmöte den 23 november 2024 (första läsningen)

§1 Namn

Förbundets namn är [namn] härafter kallad förbundet.

§2 Syfte

Förbundet, dess distrikt och medlemsföreningar har till ändamål att verka för ett nyktrare samhälle där människor lever fria från droger. Detta sker i första hand genom att erbjuda en nykter gemenskap för barn och unga.

§3 Form och grundsatser

Förbundet är en ideell förening.

Förbundet är partipolitiskt och religiöst obundet.

Förbundet motverkar all diskriminering utifrån kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Förbundet tar tydligt ställning för demokrati, mångfald och öppenhet.

All verksamhet inom Förbundet ska genomsyras av våra tre grundsatser; demokrati, solidaritet och nykterhet.

Demokrati

Alla människor har lika värde och samma rätt att påverka samhällets utveckling. Vi arbetar för ett demokratiskt samhälle med jämlika förutsättningar för personlig utveckling, frihet och delaktighet. Inom förbundet har alla medlemmar möjlighet att göra sin röst hörd och verksamheten utgår från medlemmarnas vilja.

Solidaritet

Människor är ömsesidigt beroende av varandra och har ett medmänskligt ansvar, såväl idag som för framtida generationer. En värld där alla får ta del av välfärd och trygghet är en förutsättning för personlig utveckling och sammanhållning. Genom vår verksamhet vill vi bygga gemenskap på jämlik grund – lokalt, nationellt och globalt.

Nykterhet

I kampen för en bättre värld väljer vi ett liv fritt från alkohol och andra droger eftersom dessa utgör en belastning för såväl enskilda individer som för samhället i stort och är ett hinder för mänsklig utveckling. Genom vårt ställningstagande för personlig nykterhet och vår verksamhet utmanar vi alkoholnormen. Vi inspirerar människor till ett nyktert liv.

§4 Förening

Förening som antas av förbundsstyrelsen som medlem i förbundet måste vara medlem i [namn](Allmänförbundet) och benämns i denna stadga som medlemsförening. Medlem i medlemsförening är föreningsmedlem.

För att antas som medlemsförening krävs att föreningen har minst tre (3) föreningsmedlemmar och verkar i enlighet med förbundets syfte. Vidare krävs att minst 60 procent av medlemmarna i föreningen är mellan 6-25 år vid ansökan om medlemskap.

Förening som är medlemsförening i förbundet men inte uppfyller de krav som ställs för att vara berättigad till statsbidrag enligt föregående stycke har möjlighet att inom en period av två år åter uppfylla kraven. Om föreningen inte inom två år lyckats uppfylla kraven kommer föreningen att uteslutas ur förbundet. Sådan utesluten förening kan senare genom förnyad ansökan som visar att föreningen uppfyller kraven åter bli antagen som medlemsförening.

Medlemsförening utformar fritt sin verksamhet och råder själv över sina tillgångar i förhållande till förbundet.

Medlemsförening ska på begäran lämna ut de uppgifter som förbundsstyrelsen behöver för att bedriva förbundets centrala verksamhet.

Förbundet har rätt att ta ut en årlig avgift av medlemsföreningarna om beslut så fattas på förbundsmötet.

Medlemsförening ska föra register över sina föreningsmedlemmar.

Om en medlemsförening under minst ett (1) års tid vare sig redovisat verksamhet eller minst tre (3) föreningsmedlemmar, kan den avregistreras.

§5 Distrikt

Organisation

Ett distrikt består av medlemsföreningar inom distriktets område. Distriktets gränser fastställs av förbundsstyrelsen. Bestämmelser om hur distrikt kan bildas, gå samman och upplösas finns nedan.

Distriktets högsta beslutande organ är distriktsårsmötet. Mellan distriktsårsmötena är distriktsstyrelsen distriktets beslutande och verkställande organ.

Ordinarie distriktsårsmöte

Distriktsårsmöte hålls varje år, på den tid och plats som föregående distriktsårsmöte har beslutat och i en form som distriktsstyrelsen och mötesarrangören kommer överens om. Distriktsårsmötet ska hållas före april månads utgång.

Distriktsstyrelsen ska kalla till distriktsårsmöte senast två månader innan distriktsårsmötet öppnas. Om distriktsstyrelsen inte har kallat till distriktsårsmöte så att det kan hållas i tid kan förbundsstyrelsen kalla till distriktsårsmöte vid en senare tidpunkt.

Varje medlemsförening inom distriktet kan skicka motioner till distriktsårsmötet. Distriktsstyrelsen ska ha fått motionerna senast sex veckor före distriktsårsmötet. Distriktsstyrelsen ska yttra sig över varje motion.

Ombuden och revisorerna ska ha fått alla handlingar till distriktsårsmötet senast fjorton dagar innan distriktsårsmötet öppnas.

Distriktsårsmötet väljer en valberedning som ska förbereda de val som ska göras på nästa distriktsårsmöte. Distriktsstyrelsen kan utse utskott för att förbereda andra ärenden.

Distriktsårsmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande.

Extra distriktsårsmöte

Extra distriktsårsmöte ska hållas om distriktsstyrelsen anser att det behövs eller då minst hälften av distriktets medlemsföreningar alternativt revisorerna så begär och då inom en månad efter framställning om detta till distriktsstyrelsen. Extra distriktsårsmöte ska hållas på den tid och plats och i den form som distriktsstyrelsen har beslutat.

Ett extra distriktsårsmöte får bara behandla den fråga eller de frågor som är anledningen till att distriktsårsmötet hålls.

Distriktsstyrelsen ska kalla till extra distriktsårsmöte senast en månad innan det öppnas.

Anmälda ombud och revisorerna ska ha fått alla handlingar till extra distriktsårsmöte senast tio dagar innan det extra distriktsårsmötet öppnas.

De personer som valts till ombud till det senaste ordinarie distriktsårsmötet är också ombud på det extra distriktsårsmötet, om inte ett föreningsmöte beslutar något annat.

Ett extra distriktsårsmöte är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande.

Distriktsårsmötesombud

Medlemsföreningarna väljer ombud och ersättare till distriktsårsmötet. Beräkningen av de ombud medlemsföreningen har rätt till grundar sig på medlemsföreningens antal medlemmar den 31 december året innan. Föreningsmedlemmar med medlemskap i flera föreningar ingår endast i ombudsberäkningen för en medlemsförening.

Medlemsföreningen har rätt till två ombud. Om medlemsföreningen har fler än trettio föreningsmedlemmar har den rätt till ytterligare ett ombud för varje påbörjat femtontal föreningsmedlemmar utöver de första trettio.

Medlemsföreningen har rätt till två ersättare för varje ombud. Ersättarna ska väljas i en bestämd inbördes ordning.

Paragrafen gäller även ombud till extra distriktsårsmöte.

En medlemsförening kan inte ha ensam majoritet på ett årsmöte. I det fall det inträffar begränsas den medlemsföreningens antal röstberättigade ombud till en färre än övriga medlemsföreningars totala antal närvarande ombud.

Mötesrättigheter och beslutsformer

Varje föreningsmedlem har närvaro- och yttranderätt på distriktsårsmötet. Mötesordföranden kan ge yttranderätt till andra närvarande.

Varje ombud har rösträtt. Varje ledamot av distriktsstyrelsen och föredragande revisor har förslagsrätt. Valberedningen och eventuella utskott har förslagsrätt i de frågor de har berett.

Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

Val sker på det sätt mötet beslutar eller, om någon röstberättigad begär det, genom sluten omröstning. Vid lika röstetal hålls en till omröstning; vid fortsatt likaläge avgör lotten. En röst på fler personer än det antal som ska väljas, eller på någon som inte är nominerad till valet, är ogiltig.

Mötet avgör andra frågor om mötesregler när de kommer upp.

Distriktsårsmötesärenden

På ett ordinarie distriktsårsmöte ska följande ärenden tas upp:

Inledning

- a) fastställande av föredragningslista
- b) fastställande av antalet anmälda och närvarande ombud och övriga röstberättigade deltagare
- c) ställningstagande till om distriktsårsmötet har kallats enligt stadgarna
- d) ställningstagande till om distriktsårsmötet är beslutsmässigt
- e) val av ordförande och sekreterare för mötet, minst två rösträknare och minst två protokolljusterare

Tillbakablick

- f) föredragning av distriktsstyrelsens verksamhetsberättelse
- g) föredragning av distriktsstyrelsens ekonomiska berättelse
- h) föredragning av revisionsberättelse
- i) fastställande av resultaträkning och balansräkning
- j) beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i distriktsstyrelsen

Framtiden

- k) beslut om motioner och förslag
- l) beslut om ersättningar
- m) beslut om arbetsplan för det pågående kalenderåret och det kommande kalenderårets första sex månader
- n) beslut om eventuell medlemsavgift för det kommande kalenderåret
- o) beslut om budget för det pågående kalenderåret

Val med mera

- p) beslut om antal ledamöter, minst tre, i distriktsstyrelsen samt om deras mandattid
- q) val av ordförande och kassör samt eventuella ytterligare ledamöter i distriktsstyrelsen
- r) val av två revisorer och två ersättare
- s) val av valberedning med minst två ledamöter, varav en sammankallande, och eventuella ersättare
- t) eventuella ytterligare val
- u) anta reviderade stadgar om normalstadgar för distrikt har förändrats av riksmötet
- v) beslut om tid, plats och form för nästa distriktsårsmöte
- w) beslut om eventuella andra frågor som finns med i kallelsen

Protokollet från distriktsårsmötet ska inom två månader göras tillgängligt för förbundsstyrelsen, ombuden, distriktsstyrelsens ledamöter, revisorerna och samtliga föreningar inom distriktet. Det ska också finnas tillgängligt på distriktsexpeditionen eller hos distriktsstyrelsens ordförande.

Distriktsstyrelse

Distriktsårsmötet ska välja en styrelse med minst tre ledamöter. Ordförande och kassör väljs särskilt, men kan inom sig utse ytterligare roller om de vill. Ledamöterna väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie distriktsårsmöte eller så länge som distriktsårsmötet bestämmer. Om distriktsårsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att den nya styrelsen ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats. Ordförande, sekreterare och kassör väljs särskilt.

Distriktsstyrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet ledamöter, dock minst tre, är närvarande.

Distriktsstyrelsens uppgifter

Distriktsstyrelsen är distriktets verkställande organ. Mellan distriktsårsmötena är distriktsstyrelsen distriktets beslutande organ. Den leder distriktets arbete efter stadgar och fattade beslut på högst beslutande organ.

Till distriktsårsmötet ska distriktsstyrelsen lägga fram verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse och förslag till arbetsplan och budget.

Distriktsstyrelsen ska efter förmåga ge stöd åt föreningarna och medverka till ökat engagemang inom distriktet.

Valbarhet till förtroendeuppdrag

Varje föreningsmedlem i [namn] kan väljas till förtroendeuppdrag i distriktet. Ett distriktsårsmötesombud måste dock vara registrerad medlem eller ledare i den förening som ombudet representerar.

Firmateckning

Distriktsstyrelsen bestämmer hur distriktets firma ska tecknas. Firman ska dock tecknas av minst två personer gemensamt, däribland minst en förtroendevald.

Ekonomisk förvaltning

Räkenskapsåret är ett kalenderår.

Räkenskaperna ska avslutas och lämnas till revisorerna senast tre veckor före distriktsårsmötet tillsammans med distriktsstyrelsens ekonomiska berättelse och verksamhetsberättelse. Den ekonomiska berättelsen ska innehålla en resultaträkning och en balansräkning.

Revision

Distriktsårsmötet väljer två revisorer och två ersättare. Dessa väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie distriktsårsmöte.

Om distriktsårsmötet ajournerar sig kan det dock besluta att de nya revisorerna ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan årsmötet har avslutats.

Revisorerna utser en föredragande revisor bland sig själva. De kan utse en auktoriserad eller godkänd revisor.

Revisorerna ska följa distriktsstyrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning. De ska till distriktsårsmötet lämna en revisionsberättelse med förslag om fastställande av resultaträkning och balansräkning samt förslag i frågan om ansvarsfrihet för distriktsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen kan besluta om revision av distriktets räkenskaper och förvaltning.

Bildande, samgående och upplösning

Förbundsstyrelsen kan besluta att distrikt ska bildas, gå samman eller upplösas.

När förbundsstyrelsen beslutat att ett distrikt ska bildas, ska förbundsstyrelsen snarast kalla de medlemsföreningar som beslutats ingå det nya i distriktet, till ett distriktsmöte, som, om det bevisas av representanter från minst tre medlemsföreningar, beslutar att distriktet bildas och antar de stadgar som anges under rubriken Särskilda stadgar nedan.

Sammanslagning av distrikt sker genom att förbundsstyrelsen kallar berörda medlemsföreningar till ett distriktsmöte varpå ett nytt distrikt bildas enligt denna paragrafs andra stycke.

Vid sammanslagning tillfaller de ursprungliga distriktets tillgångar, efter beslut av deras respektive distriktsstyrelser, det nya distriktet. Ifall en distriktsstyrelse inte blivit vald nuvarande eller föregående kalenderår kan förbundsstyrelsen efter samråd med distriktets medlemmar besluta att distriktets tillgångar tillfaller det nya distriktet.

Efter en sammanslagning lever de ursprungliga distrikten kvar utan tillgångar fram tills dess att en förbundsstyrelse beslutar att upplösa dem.

Vid upplösning tillfaller distriktets tillgångar förbundet eller av förbundsstyrelsen beslutat distrikt.

Åtgärder vid allvarliga brister

Ett distrikt kan ställas under särskild förvaltning i det fall verksamheten som bedrivs i distriktet eller förvaltningen av distriktet

- a) inte sker i enlighet med förbundets grundsatser,
- b) uppenbart strider mot förbundets ändamål eller på annat sätt skadar förbundets verksamhet, tillgångar eller anseende, eller
- c) innebär att styrelsen missköter den ekonomiska förvaltningen eller på annat sätt överskrider sina befogenheter.

Det är förbundsstyrelsen som beslutar om särskild förvaltning. Innebörden av särskild förvaltning är att förbundsstyrelsen fattar beslut i distriktsstyrelsens ställe.

Särskilda stadgar

Distriktet ska anses ha antagit denna paragraf §6 sina egna stadgar.

Om dessa paragrafer ändras anses även distriktets egna stadgar ändrade på motsvarande sätt. Om distriktet antar egna stadgar med innehåll utöver det ovan nämnda måste stadgarna godkännas av förbundsstyrelsen för att gälla.

För att ändra de egna stadgarna krävs två tredjedelars majoritet vid ett ordinarie distriktsårsmöte eller enkel majoritet vid två på varandra följande ordinarie årsmöten. Förslag om stadgeändring skall finnas med i kallelsen till distriktsårsmötet.

§6 Verksamhetsår

Förbundets verksamhetsår löper från första januari till sista december.

§7 Förbundsmöte

Förbundsmötet är förbundets högsta beslutande organ och sammanträder vartannat år.

Förbundsmötet ska hållas senast den 30 november.

Förbundsmötet äger rum på tid och plats som bestäms av förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen fattar även beslut om förbundsmötet ska genomföras digitalt eller fysiskt.

Förbundsstyrelsen är ansvarig för att skicka ut kallelse till förbundsmöte senast tolv veckor i förväg. Handlingar till förbundsmötet ska skickas ut senast fyra veckor i förväg.

Motioner till förbundsmötet kan inlämnas av medlemsföreningar och enskilda medlemmar i medlemsföreningar.

Motioner ska inkomma till förbundsstyrelsen senast åtta veckor innan förbundsmötet.

Följande ärenden ska alltid behandlas på ordinarie förbundsmöte:

1. Mötets öppnande
2. Val av mötesordförande och mötessekreterare
3. Val av två protokolljusterare tillika rösträknare
4. Fastställande av röstlängd
5. Fråga om mötets behörighet
6. Fastställande av arbetsordning

-
7. Fastställande av föredragningslista
  8. Verksamhetsberättelse för de två föregående verksamhetsåren
  9. Ekonomisk berättelse för de två föregående verksamhetsåren
  10. Revisorernas berättelse för de två föregående verksamhetsåren
  11. Beslut i frågan om ansvarsfrihet för ledamöterna i förbundsstyrelsen för de två föregående verksamhetsåren
  12. Beslut om verksamhetsplan för de kommande två verksamhetsåren
  13. Beslut om budget inklusive fastställande av medlemsavgifter och eventuella övriga avgifter för de kommande två verksamhetsåren
  14. Propositioner och motioner
  15. Beslut om eventuella styrelsearvoden
  16. Beslut om antal styrelseledamöter
  17. Val av förbundsordförande
  18. Val av förbundsstyrelse
  19. Val av revisorer
  20. Val av valberedning
  21. Övriga frågor
  22. Mötets avslutande

Om förbundsstyrelsen, revisorer eller minst en fjärdedel av förbundets medlemsföreningar så begär ska förbundsstyrelsen kalla till extra förbundsmöte.

Vid giltigt krav på extra förbundsmöte kan den som krävt extra förbundsmöte sköta kallelsen. Kallelse till extra förbundsmöte ska ske senast två veckor i förväg.

På extra förbundsmöte kan, utöver punkterna 1-7 och 22, endast de ärenden som nämnts i kallelsen behandlas.

§8 Rösträtt och röstetal

De medlemsföreningar som finns och är godkända den 31 december året före det år då förbundsmötet genomförs har rätt att utse och skicka ombud till förbundsmötet.

Föreningarna kan skicka två (2) ombud per förening.

Varje ombud har rösträtt, förslagsrätt och yttranderätt. Förbundsstyrelse och revisorer har förslagsrätt och yttranderätt. Valberedning har förslagsrätt och yttranderätt i frågor som har med deras uppdrag att göra. Motionär har förslagsrätt gällande sin egen motion. Alla föreningsmedlemmar har rätt att närvara på förbundsmötet och har yttranderätt. Mötesordförande kan ge yttranderätt till andra närvarande.

Fullmakter används inte vid förbundsmötet.

Beslut fattas genom majoritetsbeslut i omröstning, om inte annat framgår av dessa stadgar.
Vid lika röstetal avgör lotten.

§9 Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen är förbundets högsta beslutande organ mellan förbundsmötena.

Förbundsstyrelsen består av en ordförande och minst fyra ytterligare ledamöter samt högst tre suppleanter.

Förbundsstyrelsen väljs på förbundsmöte och tillträder direkt efter valet. Förbundsmötet väljer ordförande och övriga ledamöter.

Förbundsstyrelsen kan inom sig utse ytterligare funktioner.

Mandattiden är två år.

Förbundsstyrelsen företräder förbundet, bevakar dess intressen och handhar dess angelägenheter samt beslutar å förbundets vägnar i alla ärenden där inte annat anges i dessa stadgar. I detta ingår bland annat

- att verkställa av förbundsmötet fattade beslut
- att handha förbundets ekonomiska angelägenheter, föra räkenskaper samt tillse att de förbundsmedel, som icke är erforderliga för löpande utgifter, göras räntebärande på förmånligaste sätt
- att kalla till förbundsmöte och till mötet avge verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse gällande de gångna åren
- att i övrigt verka för förbundets ändamål

Förbundsstyrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller på begäran av minst tre ledamöter.

Förbundsstyrelsen är beslutsmässig när mer än halva antalet valda ledamöter är närvarande.

§10 Firmateckning

Förbundsstyrelsen bestämmer hur förbundets firma ska tecknas. För annat än löpande förvaltning, ska firman dock tecknas av minst två personer gemensamt, däribland minst en förtroendevald.

§11 Revisorer

För granskning av förbundets verksamhet, räkenskaper och förvaltning väljs på förbundsmöte två revisorer varav en ska vara auktoriserad. För varje revisor väljs även en ersättare.

Valbar är personer som inte sitter i förbundsstyrelsen. Revisor behöver inte vara medlem i förbundet.

Revisor ska ej stå i beroendeställning till någon i förbundsstyrelsen eller på annat sätt vara jävig. Som jäv räknas nära släktskap eller annan privat relation. Som jäv räknas även yrkesmässig beroendeställning eller affärsmässig relation.

§12 Valberedning

Förbundsmötet väljer en valberedning som består av mellan tre och fem ledamöter. Ledamöterna i valberedningen väljs på två år.

Valberedningen ska inom sig utse en sammankallande.

Valberedningen ska ta fram förslag till mötesfunktionärer, förbundsstyrelse och revisorer samt sammanställa förslag till personer som är villiga att ingå i valberedningen.

Valberedningen ska även ta fram förslag till eventuella arvoden och ersättningar för förtroendevalda.

§13 Avstängning och uteslutning

Medlemsförening som bryter mot förbundets stadgar, skadar dess anseende eller motarbetar dess syfte kan avstängas med omedelbar verkan av förbundsstyrelsen.

Nästkommande ordinarie förbundsmöte beslutar om uteslutning av avstängd medlemsförening.

Avstängning påverkar inte medlemsförenings stadgereglerade rättigheter i samband med förbundsmöte.

Föreningsmedlem som allvarligt skadar förbundet, distrikt eller medlemsförening kan avstängas av förbundsstyrelsen.

Avstängningen innebär att föreningsmedlemmen inte kan delta i någon del av förbundets, distriktens eller medlemsförenings verksamhet. Det enda undantaget utgörs av förbundsmötet.

Avstängningen ska tas upp på nästa ordinarie förbundsmöte där avstängningen antingen upphävs eller medlemmen utesluts.

§14 Stadgeändring

Dessa stadgar kan ändras genom samstämmiga beslut på två förbundsmöten med minst två månader emellan eller genom beslut med två tredjedels majoritet på ett ordinarie förbundsmöte.

En stadgeändring gäller från det att förbundsmötet avslutas eller från den senare tidpunkt som förbundsmötet beslutar.

§15 Förbundets upplösning

Förbundet kan upplösas genom beslut med två tredjedels majoritet på två riksmöten i rad med minst två månader emellan, varav minst ett ordinarie. Vid upplösning ska tillgångarna tillfalla [namn allmänförbundet].

Direktiven för Fas 2 Utredning - uppföljning

Inledning

Detta underlag syftar till att ge en bild av hur projektet uppfyllt de beslut som kongresser och förbundsmöten tagit när projektet inleddes. Längs vägen har också förbundsstyrelserna tagit beslut av större karaktär, dessa har vi valt att kalla "vägval".

Utredningens uppdrag

Utredningens uppdrag ska vara att undersöka hur en effektiv och ändamålsenlig organisationsform skulle kunna se ut och utforska olika idéer och förslag kring en sådan ny organisationsform.

Utredningen ska även, till kommande extra kongresser/förbundsmöte, presentera ett förslag på en ny organisationsform och en plan för införande av denna nya organisationsform. Viktigt att poängtera är att en ny organisationsform skulle kunna bestå av en, två eller möjligen flera juridiska personer.

Genomförande

Utredningen genomförs i ett gemensamt projekt (på samma sätt som projektet Fas 1 - Inriktningen). Inom ramen för utredningen kommer dialoger med medlemmar, förtroendevalda och anställda att genomföras. Arbetet sker i nära dialog med samtliga förbundsstyrelser. Arbetet ska präglas av nyfikenhet och utforskande samtal kring hur vi organiserar oss så effektivt och ändamålsenligt som möjligt för en nyktrare värld.

Övergripande direktiv för utredningen har varit:

- Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet
- Skapa förutsättningar för en organisationsform som ger rörelsen mer genomslag i samhället
- Skapa förutsättningar för hållbara och lustfyllda möjligheter för ideella engagemang i rörelsen
- Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen

När vi skapar en ny organisationsform kommer vi särskilt att beakta de ekonomiska och juridiska aspekterna:

- En ny organisationsform ska vila på en stabil och långsiktig finansiering
- En ny organisationsform ska göra det möjligt för rörelsens olika verksamhet att ingå i relevanta samverkans- och paraplyorganisationer (t.ex. scouternas möjlighet att fortsätta bedriva scouting och verka inom Scouterna och ungas möjligheter att verka inom ramen för LSU)
- En ny organisationsform ska i möjligaste mån inte minska IOGT-NTO-rörelsens inflytande i andra organisationer där någon eller några av förbunden är huvudman, medlem eller på annat sätt förmånstagare (t.ex. Stiftelsen Ansvar för Framtiden, CAN, NBV m.m.)
- En ny organisationsform ska beakta och ta tillvara på de juridiska åtaganden och möjligheter som finns inom dagens organisationer (t.ex. licens för lotteriverksamhet)
- En ny organisationsform ska ha möjlighet att söka verksamhets- och projektstöd för specifika målgrupper inom rörelsen (exempelvis barn och unga)

Förslaget i relation till utredningens direktiv

Direktiv	Måluppfyllelse
Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet	Uppfyllt genom att samla verksamhet och resurser i färre förbund och möjliggöra samverkan mellan verksamhet som idag är åldersindeldad.
Skapa förutsättningar för en organisationsform som ger rörelsen mer genomslag i samhället	Uppfyllt genom att samla resurser för påverkansarbete i en organisation samt skapa en tydlig identitet att kommunicera till beslutsfattare, media och andra intressenter.
Skapa förutsättningar för hållbara och lustfyllda möjligheter för ideella engagemang i rörelsen	Uppfyllt genom att förenkla det föreningstekniska arbetet så långt det går i styrdokument och stadgar.
Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och	Uppfyllt genom stadgereglerad makt och inflytande för unga på högsta beslutande organ samt i förtroendevalda organ.

Direktiv	Måluppfyllelse
ungas möjlighet att vara med och leda organisationen	
En ny organisationsform ska vila på en stabil och långsiktig finansiering	<p>Uppfyllt genom att rörelsens resurser samlas i huvudsak i allmänförbundet.</p> <p>Verksamhetsförbundet möjliggör att rörelsen kan söka stöd för barn och unga.</p>
En ny organisationsform ska göra det möjligt för rörelsens olika verksamhet att ingå i relevanta samverkans- och paraplyorganisationer (t.ex. scouternas möjlighet att fortsätta bedriva scouting och verka inom Scouterna och ungas möjligheter att verka inom ramen för LSU)	<p>Uppfyllt genom att projektet löpande haft en dialog med främst Scouterna.</p> <p>Verksamhetsförbundet kommer kunna söka medlemskap i LSU.</p>
En ny organisationsform ska i möjligaste mån inte minska IOGT-NTO-rörelsens inflytande i andra organisationer där någon eller några av förbunden är huvudman, medlem eller på annat sätt förmånstagare (t.ex. Stiftelsen Ansvar för Framtiden, CAN, NBV m.m.)	Delvis uppfyllt. I sammanhang där organisationerna haft en röst per organisation minskar rörelsens inflytande.
En ny organisationsform ska beakta och ta tillvara på de juridiska åtaganden och möjligheter som finns inom dagens organisationer (t.ex. licens för lotteriverksamhet)	Uppfyllt då allmänförbundet skapas av den organisation som idag uppbär lotteritillståndet och inte ändras i avseenden som påverkar tillståndet.

Direktiv	Måluppfyllelse
En ny organisationsform ska ha möjlighet att söka verksamhets- och projektstöd för specifika målgrupper inom rörelsen (exempelvis barn och unga)	Uppfyllt genom verksamhetsförbundet.

Ytterligare vägval

Arbetet med utredningen har omfattat många olika frågor och perspektiv. För att kunna genomföra utredningen på ett sätt som garanterar kvalitet och effektivitet har de fyra förbunden tagit fram en lista med ett antal övergripande och strategiska vägval för det fortsatta arbetet. Listan över vägval har gjort det möjligt att lägga fokus på rätt ställe.

1. Arbetet i Fas 2 omfattar enbart den nationella nivån inom respektive förbund.
2. Distrikt och regioner kan vara indelade efter andra aspekter än geografi.
3. Det är prioriterat att skapa sätt för barn och unga att vara medlemmar i och utöva inflytande även i de delar av den nya rörelsen som inte direkt kan anses vara barn- och ungdomsförbund.
4. Det är prioriterat att långsiktigt utveckla och förvalta de fastigheter och tillgångar som ryms inom nuvarande förbund med ett fokus på både verksamhetsnytta och ekonomisk hållbarhet.
5. Det är prioriterat att den nya organisationsformen kan bli godkänd av MUCF eftersom det ger möjlighet att söka organisationsbidrag, att vara del av arbetet kring Fritidskortet och möjliggör för den lokala och regionala nivån att söka bidrag. Att vara en organisation som uppbär bidrag från MUCF stärker även varumärket och möjliggör deltagande i olika mötes- och beslutsforum där myndigheten möter civilsamhället.
6. Det är, i ett första steg, inte prioriterat att den nya organisationsformen har möjlighet att söka medel från Postkodlotteriet och liknande bidragsgivare. Frågan kan utan svårigheter hanteras i ett senare skede.

7. Det är, i ett första steg, inte prioriterat att den nya organisationsformen kan ha 90-konto. Frågan kan utan svårigheter hanteras i ett senare skede.
8. De extra kongresser och förbundsmöten som genomförs under 2024 ska genomföras på samma datum för alla involverade förbund. Kongresser och förbundsmöten ska ske seriellt eller parallellt.
9. De extra kongresser och förbundsmöten som genomförs under 2024 ska genomföras fysiskt.
10. Omfattade vissa frågor kring vad som ska hanteras på kommande extra årsmöten och kongresser. Frågan ansågs för tidigt väckt och ska inte beaktas i arbetet inom projektet.
11. Följande delar i stadgarna ska i huvudsak bibehålls som idag: IOGT-NTO-rörelsens grundsatser, högsta beslutande organ för förening/kår respektive distrikt och föreskriften om skydd för värden (§6:1).
12. Utredningen kommer inte till fullo hantera frågan om rörelsens (nya) ändamål och uppdrag.
13. Utredningen kommer inte till fullo hantera frågan om rörelsens medlemslöfte.
14. Det är prioriterat att skapa trygghet inom nuvarande organisationer genom att [från nuvarande arbetsgivare] tydligt signalera att inga uppsägningar av personal kommer att genomföras med anledning av utredningen under 2024.

Förslaget i relation till förbundsstyrelsernas vägval

Arbetet i Fas 2 omfattar enbart den nationella nivån inom respektive förbund.	Uppfyllt. Frågor gällande den regionala eller lokala nivån har endast hanterats om de varit av övergripande eller principiell natur och därigenom kunnat ha påverkan på framtida stadgar etc.
Distrikt och regioner kan vara indelade efter andra aspekter än geografi.	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för allmän- respektive verksamhetsförbundet.
Det är prioriterat att skapa sätt för barn och unga att vara medlemmar i och utöva inflytande även i de delar av den nya rörelsen som inte direkt kan anses vara barn- och ungdomsförbund.	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för allmänförbundet.
Det är prioriterat att långsiktigt utveckla och förvalta de fastigheter och tillgångar som ryms inom nuvarande förbund med ett fokus på både verksamhetsnytta och ekonomisk hållbarhet.	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för allmänförbundet (§2:5).
Det är prioriterat att den nya organisationsformen kan bli godkänd av MUCF eftersom det ger möjlighet att söka organisationsbidrag, att vara del av arbetet kring Fritidskortet och möjliggör för den lokala och regionala nivån att söka bidrag. Att vara en organisation som uppbär bidrag från MUCF stärker även varumärket och möjliggör deltagande i olika mötes- och beslutsforum där myndigheten möter civilsamhället.	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för verksamhetsförbundet.

Det är, i ett första steg, inte prioriterat att den nya organisationsformen har möjlighet att söka medel från Postkodlotteriet och liknande bidragsgivare. Frågan kan utan svårigheter hanteras i ett senare skede.	Uppfyllt. Det kan noteras att framtagna förslag inte innehåller några uppenbara hinder för att kunna söka medel från Postkodlotteriet och liknande bidragsgivare.
Det är, i ett första steg, inte prioriterat att den nya organisationsformen kan ha 90-konto. Frågan kan utan svårigheter hanteras i ett senare skede.	Uppfyllt. Det kan noteras att framtagna förslag inte innehåller några uppenbara hinder för att kunna ansöka om 90-konto.
De extra kongresser och förbundsmöten som genomförs under 2024 ska genomföras på samma datum för alla involverade förbund. Kongresser och förbundsmöten ska ske seriellt eller parallellt.	Uppfyllt. Extra kongresser och förbundsmöten genomförs samtliga vid samma tillfälle i november 2024.
De extra kongresser och förbundsmöten som genomförs under 2024 ska genomföras fysiskt.	Uppfyllt.
Följande delar i stadgarna ska i huvudsak bibehålls som idag: IOGT-NTO-rörelsens grundsatser, högsta beslutande organ för förening/kår respektive distrikt och föreskriften om skydd för värden (§6:1).	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för allmän- respektive verksamhetsförbundet.
Utredningen kommer inte till fullo hantera frågan om rörelsens (nya) ändamål och uppdrag.	Uppfyllt. Frågor gällande ändamål och uppdrag har endast hanterats om de har varit av övergripande eller principiell natur och därigenom kunnat ha påverkan på framtida stadgar etc.
Utredningen kommer inte till fullo hantera frågan om rörelsens medlemslöfte.	Uppfyllt. Frågor gällande rörelsens medlemslöfte har endast hanterats om de har varit av övergripande eller principiell natur och därigenom kunnat ha påverkan på framtida stadgar etc.

Det är prioriterat att skapa trygghet inom nuvarande organisationer genom att [från nuvarande arbetsgivare] tydligt signalera att inga uppsägningar av personal kommer att genomföras med anledning av utredningen under 2024.

Uppfyllt. Respektive förbundsstyrelse har kommunicerat detta beslut inom sin organisation.

Medskick från kongresser/förbundsmöten

UNF

Medskick till en fortsatt utredning (Avgående förbundsstyrelsens förslag).

I förbundsstyrelsens arbete med utredningen om framtidens nykterhetsrörelse så ska de särskilt beakta följande:

- Framtidens nykterhetsrörelse ska fokusera på sina rötter i landet.
- Framtidens nykterhetsrörelse ska ge utrymme för många röster.
- Framtidens nykterhetsrörelse ska vara redo för framtidens utmaningar.
- Framtidens nykterhetsrörelse ska ge utrymme för ungas röster.

Ungdomens Nykterhetsförbund är en ungdomsorganisation och därför kommer vi alltid sträva efter att lyfta ungdomar. I det arbetet är särskilt ungas rätt till demokrati, organisering och sina egna utrymmen viktiga.

Medskick till en fortsatt utredning (Övriga ombuds förslag):

- Att Framtida nykterhetsrörelsen ska i frågor som rör ungdomar och frågor där ungdomar är medlemmar som deltar i processen som det röstas om, ha mandat som är fyllda av ungdomar valda av ungdomar. Dessa mandat ska även vara i tillräckligt stor mängd för att de större medlemsbaserna inte ska kunna "dränka" ut ungas mandat.
- Att befintlig verksamhet på föreningsnivå ska bevaras.
- Att den nya organisationsformen ska innehåller en fortsatt starkt inflytande från medlemmar i UNF ålder särskilt i frågor som berör de medlemmarna.
- Att hela IOGT-NTO-rörelsen ska återgå till gemensamt medlemsregister
- Att Utredningen bör kunna förlängas vid extra kongressen.
- Att resurserna som UNF har ska gå till ungdomsverksamhet.

NSF

- Att NSF:s förbundsstyrelse får i uppdrag att under 2023 inom NSF tillsätta en egen utredningsgrupp för NSF:s framtida organisationstillhörighet, vilken ska ha en bred erfarenhet av NSF, svensk scouting och nykterhetsrörelsen.
- Att utredningsgruppen ges i uppdrag att föra samtal avseende NSF:s framtida anslutningsform med Scouterna samt med nya Nykterhetsrörelsen.
- Att utredningsgruppen i samtal med Scouterna ges i uppdrag att utreda möjligheten för att NSF med sina ingående kårer får utgöra en form av intresseorganisation inom Scouterna med bibehållet organisationsnummer.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att NSF har en distriktsindelning som är relevant för samarbete och utveckling av förbundet.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att NSF fortsatt har en egen ekonomi.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att resultatet av utredningen ska påverka kårernas verksamhet så lite som möjligt.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att Distriktens framtida organisation beaktas i utredningen. Detta kan ske i samarbete med distriktsordförandena.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att vi är noga med att behålla vår samhörighet och kultur i en vidare omorganisering.

Junis och IOGT-NTOs kongresser gjorde inga formella medskick av liknande karaktär.

Projektets förhållande och tolkning av UNF:s och NSF:s beslut och medskick

Varje förbundsstyrelse svarar inför sin kongress/förbundsmötes vad gäller gjorda medskick. Projektet har valt att ta del av besluten och ha dem i åtanke under processen.

Gällande UNF:s medskick är de flesta riktade till förbundsstyrelsen. De är innehållsmässigt lika de vägval och direktiv som utredningen redan vilat på med en tyngdpunkt på ungas röster, verksamhet och makt i organisationen. Utredningens direktiv "Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen" har genomsyrat många beslut av större karaktär under utredningen. Projektets bedömning är att UNF:s medskick under utredningsfasen är omhändertagna.

Gällande NSF beslut avser de flesta den egna utredningen om anslutning till Scouterna, något som projektet inte involverats i. Övriga beslut handlar om att värna NSF:s egen

organisationsform, något som förbundsstyrelsen i NSF haft att beakta under processen. Projektet som sådant har haft löpande kontakt med företrädare för NSF för att följa utvecklingen inom dessa frågor.

Direktiv för Fas 3 Genomförande - ett första förslag

Inledning

I början av januari 2023 genomfördes ett gemensamt förbundsstyrelsemöte med deltagare från Junis, NSF, UNF och IOGT-NTO. Temat var framtiden för IOGT-NTO-rörelsen. Slutsatsen från mötet var att "rörelsen är starkare som en enhet än vad förbunden är var och en för sig".

Den 15 januari 2023 fattade förbundsstyrelserna i de fyra organisationerna beslut om att tillsammans utforska en ny gemensam nykterhetsorganisation.

Under våren 2023 genomfördes en första fas i arbetet kring en ny nykterhetsorganisation: Fas 1 Inriktningsfasen. De sammanfattande projektmålen för Fas 1 var:

- att leverera ett underlag till kongresser och förbundsmöte inför inriktningsbeslut samt inventera behovet av utredningar som behöver genomföras i nästa fas.
- att skapa en tydlig process fram till de fyra inriktningsbesluten. Medlemmarna ska ha tillit till processen och ha möjlighet att påverka inriktningen.

Under sommaren och hösten 2023 genomförde förbunden sina respektive förbundsmöten och kongresser varvid samtliga fyra beslutade

- att under 2023 och 2024 utreda en ny gemensam organisationsform i enlighet med direktiven ovan [jämför beslutsunderlaget] samt ge förbundsstyrelsen i uppdrag att besluta om och kalla till extra kongress /förbundsmöte under 2024 för att fatta beslut om ny organisationsform

I november 2023 avslutades formellt arbetet i Fas 1 Inriktningsfasen och samtidigt påbörjades arbetet i Fas 2 Utredningsfasen. Denna andra fas kommer att avslutas i samband med de extra förbundsmöten och den extra kongress som äger rum i november 2024 och övergå i Fas 3 Genomförande.

Inför arbetet med Fas 2 fastställde de fyra förbundsstyrelserna ett antal direktiv som skulle präglade arbetet i Fas 2. Inför arbetet med Fas 3 har det befunnits lämpligt att komplettera direktiven från Fas 2 med ytterligare ett antal direktiv. Dessa gamla och nya direktiv beskrivs i det följande.

Direktiv fas 2 Utredningsfasen

Följande direktiv gällde för arbetet i fas 2 och gäller fortsatt för arbetet i Fas 3.

Övergripande direktiv:

- Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet
- Skapa förutsättningar för en organisationsform som ger rörelsen mer genomslag i samhället
- Skapa förutsättningar för hållbara och lustfyllda möjligheter för ideella engagemang i rörelsen
- Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen

Ekonomiska och juridiska aspekterna som särskilt ska beaktas:

- En ny organisationsform ska vila på en stabil och långsiktig finansiering
- En ny organisationsform ska göra det möjligt för rörelsens olika verksamhet att ingå i relevanta samverkans- och paraplyorganisationer (t.ex. scouternas möjlighet att fortsätta bedriva scouting och verka inom Scouterna och ungas möjligheter att verka inom ramen för LSU)
- En ny organisationsform ska i möjligaste mån inte minska IOGT-NTO-rörelsens inflytande i andra organisationer där någon eller några av förbunden är huvudman, medlem eller på annat sätt förmånstagare (t.ex. Stiftelsen Ansvar för Framtiden, CAN, NBV m.m.)
- En ny organisationsform ska beakta och ta tillvara på de juridiska åtaganden och möjligheter som finns inom dagens organisationer (t.ex. licens för lotteriverksamhet)
- En ny organisationsform ska ha möjlighet att söka verksamhets- och projektstöd för specifika målgrupper inom rörelsen (exempelvis barn och unga)

Direktiv fas 3 Genomförande

Tidsperioden för fas 3 Genomförande är oviss. Fas 1 och Fas 2 har haft tydliga tidslinjer då dessa båda syftat till att ge rörelsen en inriktning för utredning om och beslut om ny organisationsform. Genomförandet är en period som är längre och i sig indelad i faser.

Fas 3 Genomförande har tre ben:

- Juridiskt skapande av ny organisationsform - sker på extra kongresser/förbundsmöte
- Uppbyggnad av ny styrning för ny organisationsform - sker på kommande ordinarie riksmöte och förbundsmöte samt i förbundsstyrelsen och tillhörande arbetsgrupper och kommittéer
- Genomförande och utvecklande av ny organisationsform - sker på alla nivåer i den nya organisationsformen över tid

Direktiv för genomförande:

- Till riksmötet 2025 presentera process för skapande av en strategi för allmänförbundet för de kommande tio åren.
  - I det arbetet inkorporera nuvarande relevanta strategier från de fyra förbunden.
  - I det arbetet med hållbarhetsrapporten revidera den utifrån parametrarna kring ungas inflytande. *Hållbarhetsrapporten görs årligen enligt lag i organisationer över en viss omsättning.*
- Omgående påbörja arbetet med att etablera det nya namnet genom
  - att ta fram en kommunikationsplattform med strategi, budskap och visuell identitet för de nya organisationerna
  - att planera för särskilda insatser för såväl distrikt som föreningsnivå, dessa innefattar bland annat
    - att stötta föreningar och distrikt praktiskt och ekonomiskt
    - att genomföra utbildningsinsatser på förbunds nivå och lokalt
    - att sänka trösklar för att bidra till organisationens samlade kommunikation
  - att ta fram kommunikationsinsatser för att lansera de nya organisationerna

- Säkra ungas inflytande i den nya organisationen
  - Genom en utvärderingsgrupp för unga som dels arbetar tillsammans med revisorerna för att granska den nya organisationen, dels levererar löpande analyser till förbundsstyrelsen i allmänförbundet.
  - Genom att tillsammans med relevanta samverkansorganisationer folkbilda och utbilda rörelsens medlemmar och förtroendevalda i hur vi skapar de bästa förutsättningarna för en intergenerationell rörelse där alla oavsett ålder tar plats.
- Skapa förutsättningar för en gemensam medlemshantering
  - I det arbetet särskilt skapa förutsättningar för att bekräfta medlemskap på fler sätt än genom betalning av medlemsavgift
  - Tydliggöra rutiner för att hantera huvudmedlemskap i lokalförening
- Skapa förutsättningar för distrikt och föreningar inom ramen för allmänförbundet och verksamhetsförbundet.
  - Ta fram riktlinjer och regler för hantering av lokalföreningarnas tillhörighet i allmänförbundet och verksamhetsförbundet efter första såväl som andra beslutet om ny organisation
  - Underlätta för samgående av lokalföreningar och scoutkårer
  - Utredda distriktens uppdrag, antal och funktion i båda organisationerna
  - Underlätta för scoutkårer och föreningar som vill ansluta sig till allmänförbundet
- Ta fram övergångsbestämmelser för scoutkårer för åren 2025-2026 vilka från och med 2027 leder till att kårerna kan hanteras som lokalföreningar i allmänförbundet

Det första Riksmötet hösten 2025 kommer särskilt beakta:

- Fatta beslut om medlemsavgift
- Fatta beslut om process för skapande av ny strategi
- Välja förbundsstyrelse, revisorer och valberedning med en mandatperiod fram till riksmötet 2027

Ekonomiska och juridiska aspekterna som särskilt ska beaktas:

- Ta fram en pragmatisk plan för hantering och eventuell avveckling av de organisationsnummer inom IOGT-NTO-rörelsen som inte längre behövs. Avveckling ska inte riskera rörelsens finansiering på kort och lång sikt. Detta inkluderar särskilt:
  - Avvecklandet av UNF:s och NSF:s organisationsnummer
  - Avvecklandet av lokala och regionala organisationsnummer
- Ta fram en plan för hantering av nuvarande förbunds tillgångar (inklusive fastigheter) och inventarier på kort och lång sikt
- Ta fram en plan och föra dialog med berörda myndigheter om pågående och kommande finansiering av såväl den lokala, regionala och nationella nivån.
  - Särskilt beakta pågående projekt på nationell nivå såsom Allmänna arvsfonden, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Socialstyrelsen, eller andra myndigheter

Förslag arbetsordning valberedningen för allmänförbundet och verksamhetsförbundet

Valberedningen har en nyckelroll i förbundet [namn]s interna demokratiska processer. Valberedningen ska, på uppdrag från kongressen, föreslå kandidater till förbundets förtroendeuppdrag vilka verkar enligt förbundets grundprinciper demokrati, solidaritet och nykterhet. Kandidaterna ska ha en bredd av kompetens, bakgrund och levda erfarenheter, och förankring i förbundets olika verksamheter och geografi. Valberedningen ska både följa principen om 25% under 25 år och föreslå kandidater som kan skapa ett bra samarbetsklimat där man möts och arbetar över generationsgränser. Kandidaterna ska aktivt bidra till arbetssätt där olika perspektiv och erfarenheter värderas och gör [namn] till en starkare organisation.

Uppdrag

Valberedningens uppdrag regleras i förbundsstadgans §3:8 och lyder som följer:
“Valberedningen ska ta fram förslag till mötesfunktionärer, förbundsstyrelse och förtroendevalda revisorer samt sammanställa förslag till personer som är villiga att ingå i valberedningen.

Valberedningen ska även ta fram förslag till eventuella arvoden och ersättningar för förtroendevalda.”

I stadgarna regleras att förbundsstyrelsen ska bestå av en ordförande, minst fyra ledamöter samt högst tre suppleanter. Förbundet ska ha tre revisorer och tre revisorsersättare. Förslaget till valberedning ska bestå av minst tre och högst fem personer, varav en sammankallande. Samtliga poster väljs på två år.

Förslaget ska vara medlemmarna tillhanda i samband med utskicket av handlingar fyra veckor innan riksmötet.

Valberedningen bör inom ramen för sitt uppdrag

- kartlägga organisationens nuläge och ta fram kompetensprofiler som matchar behoven utifrån organisationens nuläge och riktning framåt.
- kommunicera sitt arbete och möjligheten att kandidera så brett som möjligt.

- utvärdera de personer som innehar förtroendeuppdrag utifrån deras insatser och göra en bedömning av vem som ska föreslås få fortsatt förtroende utifrån önskade kompetensprofiler och leveranser under pågående mandatperiod.
- säkerställa att kandidaterna i förslaget representerar en bredd av förbundets verksamheter och att de har ett högt internt förtroende.
- sträva mot att kandidaterna speglar förbundet utifrån geografisk spridning och diskrimineringsgrunderna.
- kommunicera och motivera sitt arbetssätt och sitt förslag inför och under kongress. Handlingarna till medlemmarna ska innehålla en kort redogörelse för valberedningens arbete och valberedningens förslag, samt erbjuda möjlighet för eventuella motkandidater att presentera sig.
- säkerställa att processen fram till valen är tydlig för de som kandiderar.

Principer

Transparens och öppenhet

Arbetet ska präglas av öppenhet och insyn, genom att valberedningen ska kunna redogöra för sitt tillvägagångssätt och arbetsprocessens gång, men också av att interna överläggningar och bedömningar ska vara förtroliga.

Proaktivt och uppsökande

Medlemmar kan nominera lämpliga kandidater till valberedningen. Utöver detta ska valberedningen arbeta proaktivt för att finna lämpliga kandidater till de förtroendeuppdrag som ska tillsättas.

Sekretess och jäv

De som ingår i valberedningen får inte röja vad de har fått kännedom om, och får inte heller delta i beslut eller beredning där jäv föreligger.

Rapport från arbetsgrupp Nya former för demokrati

Vår syn på uppdraget

Arbetsgruppens syfte:

“Ta fram visioner, strategier, mål och/eller metoder för att utveckla nya former för demokratiskt inflytande inom den nya nykterhetsrörelsen.”

Arbetsgruppen anser att syftesbeskrivning är för snäv. Demokrati är ett sätt vi utövar makt inom vår rörelse, men det är inte det enda sättet. För att vi ska förstå demokratins roll i vår rörelse så måste vi också förstå makt. Därför har vi valt att tolka in makt i vårt syfte och reflekterar över makt.

Modell för makt

Makt är ett mångfacetterat begrepp, arbetsgruppen har valt att se på det utifrån tre uttryck:

- Nätverksmakt
- Organisatorisk makt
- Kapacitetsmakt

I sig innebär makt ens förmåga att driva igenom sin vilja. De olika uttrycken som arbetsgruppen valt att utgå från fångar upp olika sätt som makt utövas inom vår rörelse. Uttrycken kan ske på legitima och illegitima sätt, de kan både vara sätt för våra medlemmar att bli hörda och sätt som medlemmar blir nedtryckta. De går att förstå utifrån hur medlemmar utövar makt men också hur legitimitet skapas i vår rörelse.

Nätverksmakt handlar om att ha rätt kontakter och sociala medel för att påverka och få sin vilja igenom. Alltså att man känner rätt personer och kan utöva inflytande genom dem.

Nätverksmakt är viktigt för att kunna förankra beslut och kan leda till kortare processer. Men det finns en baksida av nätverksmakten, när den används för att kringgå eller underminera annat beslutsfattande. Samt finns en överhängande risk för att vissa grupper har enklare att utöva nätverksmakt än andra på grund av rådande normer, såsom män, kulturellt kristna och etniskt svenska.

Organisatorisk makt handlar om förmågan att använda etablerade organisatoriska strukturer för att påverka och få sin vilja igenom. Alltså att man har rätt mandat, genom att exempelvis sitta i en styrelse.

Organisatorisk makt är viktigt för att kunna utöva och fördela makt inom en organisation. Genom att ha etablerat rättvisa strukturer skapas legitimitet och möjliggörs hantering av konflikter. Men

organisatorisk makt kan leda till ineffektiva och byråkratiska strukturer som hindrar utövande av makt. Samtidigt kan organisatorisk makt missgynna en faktisk vilja genom att felvinkla makt och resurser om strukturerna inte är rättvisa. Alltså skapa en falsk legitimitet.

Kapacitetsmakt handlar om att genom sitt engagemang och egna driv påverka och få sin vilja igenom. Alltså att genom att lägga ner sin direkta tid och energi för något man brinner för och på så sätt få sin vilja igenom.

Kapacitetsmakt är viktigt för att engagemanget ska bli meningsfullt. Det personliga drivet i engagemang är viktigt för att människor ska vilja göra skillnad och för att frågor som människor bryr sig om ska vara centrala. Samtidigt finns en risk att resursstarka grupper har enklare att utöva kapacitetsmakt än andra, vilket kan skapa en skevhet i vilka frågor som drivs.

Arenor för makt

Det räcker inte att reflektera över hur makt uttrycks i vår rörelse för att kunna prata om hur rörelsen ska se ut i framtiden. Det behövs även begrepp för att prata om var vi utövar makt. Arbetsgruppen pratar om tre typer av arenor, formella, semi-formella och informella.

Formella arenor är där makt utövas explicit. Framförallt handlar det om årsmöten, styrelser, utskott och liknande sammanslutningar. I de formella arenorna är vi medvetna om att makt utövas, de styrs ofta av regler och strukturer av olika slag.

Semi-formella arenor är uttalade arenor, men som inte handlar om maktutövande. Framförallt handlar det om våra verksamheter. I de semi-formella arenorna är vi ofta mindre medvetna om att makt utövas och de styrs indirekt eller direkt av beslut fattade i formella arenor.

Informella arenor är outtalade arenor och är ofta mer abstrakta än de övriga. Det är vår kultur, våra ritualer och vår gemensamma identitet. De informella arenorna är svåra att identifiera och det är därför svårt att se hur makt utövas genom dem, men de är fortfarande viktiga.

Behov för en ny organisation

Arbetsgruppen har inte en färdig slutbild av hur den nya rörelsen ska vara utformad men vi har börjat fundera på vilka behov som den nya organiseringen behöver fylla. Vi har en lista på olika behov som vi identifierat för den nya organiseringen, listan är inte uttömmande och ska ses som ett utkast.

- Olika grupper ska höras
  - Det finns särskilt skyddsvärda grupper med inneboende egenskaper. Dessa är exempelvis funktionsnedsatta, unga, kvinnor, utrikesfödda och barn.

- Egna rum och separatism kan användas för att ge grupperna möjlighet till att internt organisera sig, bygga styrka och mobilisera
      - Exempel: Egna organisationer, egna rum, egna nätverk
    - Överrepresentation kan användas för att stärka gruppernas röst
      - Exempel: Dubbla röster på möten, allokerade ombud
    - Särskilda rättigheter kan användas för att stärka gruppernas position
      - Exempel: Vetorätt i vissa frågor, krav på konsultation, beslutsmandat.
    - Skyddade rättigheter kan användas för att skydda gruppernas intressen och möjlighet att utöva sin röst
      - Exempel: Krav på tillgänglighet på möten
  - Det finns särskilt intressanta verksamheter att skydda och stärka. Dessa är exempelvis drogpolitik, scouting, kamratstöd och bildning.
    - Det finns en poäng av att decentralisera makten kring beslut som berör dessa verksamheter för att verksamheten själv ska kunna styra.
    - Samtidigt finns det en poäng av att centralisera makten kring beslut för att kunna säkerställa beslutens legitimitet
    - Ett exempel på struktur skulle kunna vara nationella semiformella intressegrupper (ex nätverk) som antingen måste konsulteras, äger vetorätt eller som äger beslutsmandat i vissa frågor
- Alla ska kunna påverka och känna sig sedda
  - Det behövs generella lösningar för att alla ska ha möjligheten att både påverka och bli sedda
- Den starka geografiskt betingade makten bör skyddas
  - Något som gör vår rörelse speciell är hur lokal den är, det bör behållas i den nya organiseringen
- Olika intressen och verksamheter ska kunna samlas i samma organisationer lokalt, regionalt och nationellt.
- Det "administrativa engagemanget" ska minska
  - Idag finns det allt för mycket engagemang som går åt till, ofta onödig, administration
  - Kan vi ha andra sätt att organisera oss utanför föreningsformen? Och bara använda föreningsformen där den är lämplig för verksamheten och intressena?
- Organiseringen ska vara plattare med kortare led, där det går att engagera sig snabbt och utan att sitta i en styrelse
- Det ska vara enkelt, roligt och givande att bedriva verksamhet i rörelsen

Rapport från arbetsgrupp Ekonomi - Budget för ny gemensam nykterhetsorganisation

Inledning

Denna leverans syftar till att utreda och bereda följande punkter inom Arbetsgrupp Ekonomis uppdrag:

- En lämplig budgetuppställning för den nya nykterhetsorganisationen, det vill säga hur organisationen intäkter och kostnader kan presenteras enkelt, tydligt och transparent
- Huruvida samtliga tjänster ska ligga i allmänförbundet eller om en tjänst ska förläggas till verksamhetsförbundet

Arbetsgruppen har begränsat sig till att till denna leverans inte innefatta några siffror i sin uppställning.

I arbetsgruppen ingår Björn Jacobsen (IOGT-NTO), Jobbjörn Folkesson (IOGT-NTO), Erika Darljung (Styrelsepost), Cia Grill (Junis), Lina Sultan (UNF), och Rikard Eliasson (NSF).

Inledande ekonomisk analys

Arbetet inleddes med att organisationernas nuvarande budgetar, på kostnadsställenivå, klipptes ihop och justerades för att passa en ny gemensam organisationsform (intäkter och kostnader mellan organisationerna eliminerades och så vidare). Denna översiktliga analys pekar på ett resultat om minus 7 miljoner kronor. Det motsvarar cirka 9 % av rambudgetens omfattning i sin helhet (där "Ekonomiska verksamheter" nettoredovisats, se nedan).

Då ska även påpekas att detta resultat är framtaget utan att ta hänsyn till:

- Vissa justeringar av budgeten inför 2025 som vissa förbund planerat
- De extra kostnader som uppstår vid sammanslagning (till exempel för nytt namn)
- De besparingar som det skulle kunna medföra på sikt (till exempel minskade kostnader för kongresser, ledning, ekonomi och administration).

Vår bedömning är att det i sammanhanget är att betrakta som ett tämligen mildt underskott och vi har gott hopp om att den nya organisationen ska kunna nå en balanserad budget inom bara några år.

Beslut om budgeten

Det är inte självklart att riksmötet ska besluta om budget. Det har varit tradition inom IOGT-NTO-rörelsen men det finns flera exempel på organisationer som av olika skäl lämnar beslut om budget till styrelsen, eller arbetar helt utan budget.

Vi föreslår att riksmötet även fortsättningsvis ska besluta om en rambudget. Detta för att säkerställa att det finns en demokratisk kontroll över hur resurser prioriteras. Riksmötet resursätter därigenom förbundets arbetsplan.

Beroende på den slutliga utformningen av organisationen är det dock inte säkert att "verksamhetsförbundet" behöver ha en specifik budget. Om pengarna främst ska slussas vidare till distrikt, föreningar och kårer så behövs egentligen endast en fördelningsmodell för det.

Uppställning av budgeten

Budgeten är uppställd på ett sätt som liknar IOGT-NTO:s nuvarande budget; det vill säga att kostnaderna, inklusive personalkostnader, är utfördelade på kostnadsområden med underrubriker/delområden. Varje delområde har sedan ett antal specifika kostnadsställen kopplade till sig. Dessa redovisas dock normalt inte för styrelse eller stämma och är inte heller med nedan. Gränsdragningen för vad som ingår eller ej ser därmed ut som följer:

Specifika verksamheter och projekt kan ha behov av redovisning eller budgetering utöver rambudgeten, dels för beredning (så att rambudgeten har rimliga siffror för till exempel avkastning för värdepapper), dels för uppföljning (så att vi har något att jämföra en fastighets utfall med) och dels för rapportering (till exempelvis bidragsgivare). Utifrån ovanstående gränsdragning redovisas sådana underbudgetar normalt inte tillsammans med rambudgeten, men ingår i beredningen inför beslut av förbundsstyrelse eller stämma och kan ingå i beslutsunderlag.

Det är värt att notera att budgetens uppställning är frikopplad från den uppställning som görs i årsredovisningen i enlighet med Årsredovisningslagen. I budgeten har vi full frihet att göra vad vi själva tycker är lämpligt.

Nettoredovisning av ekonomisk verksamhet och projekt

Att rambudgeten är uppställd på kostnadsområde- och delområdesnivå innebär att verksamhet som har såväl intäkter som kostnader kopplade till sig nettoredovisas. Detta berör ekonomisk verksamhet (lotterier, fastigheter, försäljning av varor och tjänster, finansiella poster) och projekt som delfinansieras av externa bidrag.

IOGT-NTO har tidigare nettoredovisat Miljonlotteriet som en separat verksamhet innan intäkter. Vi föreslår således att man nu går hela vägen med det tänket och särredovisar alla ekonomiska verksamheter under en separat rubrik: "Ekonomiska verksamheter". Att dessa nettoredovisas tydliggör vilket bidrag respektive verksamhet ger till rambudgetens intäkter (och i den bästa av världar har vi förstås bara ekonomiska verksamheter som går plus).

Nettoredovisningen av projekt som delfinansieras av externa ändamålsbestämda medel sker nere i "kostnadsdelen" av budgeten, under relevant kostnadsområde. Nettot motsvarar här de fria medel som budgeten allokerar till den verksamheten, det vill säga den del som en riksstämma kan besluta om.

Intäkter som följer av vår primära, ideella, verksamhet - såsom medlemsavgifter, gåvor och allmänna verksamhetsbidrag - redovisas på vanligt vis. Det vill säga under separat rubrik. De återkommer efter ekonomiska verksamheter i nedanstående förslag på budgetuppställning.

Egna ändamålsbestämda medel

I dagsläget redovisas insättningar och uttag från IOGT-NTO:s ändamålsbestämda medel, främst Föreningslokalafonden (Ungdomsstiftelsen är en separat juridisk person), längst ner under "Avsättningar och upplösningar". Vi föreslår att de erkänns som kostnader och fördelas ut där de hör hemma i budgeten:

Föreningslokalfonden under "Samlingslokaler", Utvecklingsfonden under "Verksamhetsutveckling" och så vidare.

Förslag på budgetuppställning

Ekonomiska verksamheter

Lotterier

Miljonlotteriet

Avser lotteriverksamheten som bedrivs inom ramen för IOGT-NTO, vars överskott fördelats ut över IOGT-NTO-rörelsens fyra förbund.

Fastigheter

Stockholm Essingevarvet 31

Kontorsfastighet på Stora Essingen med Franska skolan som största externa hyresgäst. Vi föreslår att ett system med internhyror införs för att kunna följa ekonomiskt utfall på ett jämförbart sätt.

Härryda Råda 1:158

Kontors- och lagerfastighet i Mölnlycke, med Härryda kommun som största externa hyresgäst. Huserar även Miljonlotteriets varulager.

Nacka Tollare 1:296

Fastighet på Värmdö (Nacka) med Tollare folkhögskola som största hyresgäst. Föremål för framtida fastighetsutveckling.

Åre Edsåsen 4:10

Obebyggd tomt i Jämtland som saknar både intäkter och väsentliga kostnader.

Västerås Västerås 4:37

Sommarhem i Västerås (Ekliden) som används av lokalföreningen Aros, som också står för löpande driftskostnader. Saknar således både intäkter och väsentliga kostnader.

IOGT-NTO Fastigheter AB

Helägt dotterbolag som bland annat äger 100% av ett par fastigheter i Nyköping.

Varor och tjänster

Popbox

Försäljning av en prenumerationsbox med alkoholfria drycker.

Sålda tjänster

Eventuella övriga sålda tjänster. Notera att specifika sålda tjänster redovisas på andra ställen i budget. Ekonomitjänster sålda till distrikt redovisas under Verksamhetsstöd/Stöd till distrikt, föreningar och kårer. VD-tjänster sålda till INFAB redovisas under INFAB.

Finansiellt

Långsiktiga placeringar

Värdeuttaget ur våra långsiktiga placeringar enligt värdepappersplaceringspolicy; budgeteras förslagsvis till 0–2 % av marknadsvärdet i enlighet med IOGT-NTO:s policy.

Kortsiktiga placeringar

Avkastningen från våra kortsiktiga placeringar enligt värdepappersplaceringspolicy; budgeteras förslagsvis till 1 % av marknadsvärdet i enlighet med IOGT-NTO:s policy.

Låneverksamhet & koncernkonto

Nettot av räntor för den in- och utlåningsverksamhet IOGT-NTO bedriver genom bland annat ordenshuslån, bryggglån, och tillhandahållande av underkonto i koncernkontostruktur till närliggande organisationer.

IOGT-NTO:s ungdomsstiftelse

Den andel av Ungdomsstiftelsens beräknade avkastning från värdepapper vi avser dela ut som stöd till barn- och ungdomsverksamheten i den nya organisationen; förslagsvis antar Ungdomsstiftelsen en värdepappersplaceringspolicy liknande IOGT-NTO:s och av det kan en viss andel regelbundet fördelas till den nya organisationens barn- och ungdomsverksamhet.

Intäkter

Medlemsavgifter

Ordinarie inkommande medlemsavgifter (om den nya organisationen beslutar att ha sådana).

Bidrag

Inkommande verksamhetsbidrag som inte är kopplade till specifika projekt; till exempel MUCF-medel eller vissa bidrag från Socialstyrelsen. Projektbidrag redovisas tillsammans med sina respektive kostnader under relevant kostnadsdel av budgeten.

Gåvor

Inkommande gåvor från individer, företag och organisationer, till exempel minnesgåvor eller de medel vi årligen får från GodFond.

Kostnader

Kommunikation och påverkan

Medlemstidningar

Det som idag är Accent och Motdrag, inklusive personal, tryck, distribution och så vidare.

Forskning och policyarbete

Våra politiska sekreterare i Stockholm och Bryssel, arbetet med forskningsrapporter, påverkansprojekt och EU-arbetet.

Kommunikation

Kommunikatörer, webbutveckling, materialproduktion (och distribution inklusive webbshop), digital marknadsföring, nyhetsbrev och övrig kommunikation.

Medlemsaktiviteter

Medlemsutvecklare, frågetävlingen Pumpen, kampanjer, personlig premiering (inklusive priser såsom Nykter scout-priset och Årets ledare), samlingar och utbildningar som till exempel "Drogfria storhelger", Vit Jul, rover- och utmanarscoutkommittéerna, med mera.

Bidrag och medlemskap

IOGT-NTO-rörelsen ideell förening

Bidrag till INRIF/IOGT-NTO Movement.

Movendi International

Bidrag till och medlemskap i Movendi International.

Våra Gårdar

Bidrag till och medlemskap i Våra Gårdar.

Medlemskap i övriga organisationer

Medlemskap i organisationer likt European Public Health Alliance, Eurocare, Narkotikapolitiskt centrum, KSAN, Nykterhetshistoriska sällskapet, SLAN.

Verksamhetsstöd

Verksamhetsutveckling

Utveckling av ny verksamhet och nya former för medlemsengagemang.

Stöd till distrikt, föreningar och kårer

Stöd, bidrag och drift av verksamhet på distrikt-, förenings- och kårnivå, såsom verksamhetsstöd samt administrativa och ekonomiska tjänster

Avlastande administration och medlemservice

Medlemsregister (CRM), medlemservice, årsavisering och påminnelser, medlemsförsäkring, med mera.

Samlingslokaler

Bidrag kopplade till stiftelserna Ransberg, Kungshol och Storvallen tillsammans med IOGT-NTO:s föreningslokalfond.

Kulturhistoriskt arv

Fastigheten i Arboga (Sveriges första ordenshus), eventuellt vissa satsningar på arkivet och/eller samarbeten med museum.

Demokrati och förtroendevalda

Kongress / förbundsmöte

Allt utöver ordinarie personalkostnader för ordinarie och extra kongresser, förbundsmöten, storlogemöten eller vad det kan tänkas kallas i framtiden.

Samordning mellan distrikt och förbund

Distriktsordförandenätverk, distriktskassörsträffar, distriktsstyrelseutbildningar, förbundssamlingar, rådslag och dylikt.

Administration och ledning

Kontor och lokaler

Kontor och andra lokaler för förbundets verksamhet, dels i form av internhyra, dels i form av faktisk hyra för de lokaler som inte är i våra egna fastigheter. Internhyror redovisas även som en intäkt under berörd ekonomisk verksamhet (såsom Essingevarvet 31).

Ekonomi och verksamhetsstöd

Ekonomi inklusive affärssystem, juridik, IT, administration, företagsförsäkring, medlemsavgifter för sektororgan såsom Ideell arena.

Ledningsgrupp

Generalsekreterare, HR, koordination, möten och personalsamlingar, medlemskap i Arbetsgivaralliansen.

Styrelse

Sammanträden, resor, representation, arvoden (inklusive ersättning för förlorad arbetsinkomst), utredningar, utskott och arbetsgrupper, representationsgåvor med mera.

Fördelning av personal

Lite beroende på hur man räknar har IOGT-NTO idag 29 tjänster, UNF 13, Junis 12 och NSF 5. Vi har noterat deras titlar enligt webbplats och redovisar här ett utkast till hur deras kostnader skulle kunna fördelas ut i budgeten.

Notera dock att vi i vissa fall är osäkra på vad som ingår i en roll och kan ha bedömt helt fel. Vi har också avstått från att dra bort eller lägga till tjänster även om det framstår som orimligt att den nya organisationen ska ha fyra generalsekreterare (biträdande ej medräknade).

Var	Vad	Budgetpost
IOGT-NTO VUA	Medlemsutvecklare	Administration och avlastande medlemservice
IOGT-NTO VUA	Medlemsutvecklare	Administration och avlastande medlemservice
IOGT-NTO EVS	Controller	Ekonomi och verksamhetsstöd
Junis	Controller	Ekonomi och verksamhetsstöd
IOGT-NTO EVS	Ekonomichef	Ekonomi och verksamhetsstöd
IOGT-NTO EVS	Kontors- och arkivsamordnare	Ekonomi och verksamhetsstöd
IOGT-NTO EVS	Lönespecialist	Ekonomi och verksamhetsstöd ¹
IOGT-NTO EVS	Projektstrateg och intern samordnare	Ekonomi och verksamhetsstöd
UNF Kansli	Redovisningsekonom	Ekonomi och verksamhetsstöd
IOGT-NTO EVS	Fastighetschef	Essingevarvet 31 ²
IOGT-NTO EVS	Fastighetssamordnare	Essingevarvet 31
IOGT-NTO DPA	Drogpolitisk chef	Forskning och policyarbete
IOGT-NTO DPA	Politisk assistent	Forskning och policyarbete
IOGT-NTO DPA	Politisk sekreterare	Forskning och policyarbete
IOGT-NTO DPA	Politisk sekreterare	Forskning och policyarbete
IOGT-NTO DPA	Politisk sekreterare	Forskning och policyarbete
Junis	Politisk sekreterare	Forskning och policyarbete
Junis	Praktikant (politik)	Forskning och policyarbete
Junis	Praktikant (politik)	Forskning och policyarbete
IOGT-NTO VUA	Kommunikatör	Kommunikation
Junis	Kommunikatör	Kommunikation ³
Junis	Kommunikatör	Kommunikation ⁴
NSF	Kommunikatör	Kommunikation
UNF Kansli	Kommunikatör	Kommunikation
Junis	Administratör	Ledning
IOGT-NTO Övriga	Förbundscoordinator	Ledning
UNF Kansli	Förbundscoordinator	Ledning
IOGT-NTO Övriga	Generalsekreterare	Ledning
Junis	Generalsekreterare	Ledning
NSF	Generalsekreterare	Ledning

¹ Att fördelas ut på även stöd till distrikt, föreningar och kårer

² Att fördelas ut på även andra fastigheter

³ Att fördelas ut på även Medlemsaktiviteter (Vit jul)

⁴ Att fördelas ut på även Medlemsaktiviteter (Vit jul)

UNF Kansli	Generalsekreterare	Ledning
IOGT-NTO Övriga	HR-chef	Ledning
NSF	Organisationssekreterare	Ledning
IOGT-NTO VUA	Medlemsutvecklare	Medlemsaktiviteter
IOGT-NTO VUA	Medlemsutvecklare	Medlemsaktiviteter
IOGT-NTO Accent	Chefredaktör	Medlemstidning
UNF Kansli	Chefredaktör	Medlemstidning
IOGT-NTO Accent	Reporter	Medlemstidning
UNF Kansli	Projektledare	Popbox
UNF Kansli	Biträdande generalsekreterare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
IOGT-NTO VUA	Distriktsansvarig	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
IOGT-NTO VUA	Distriktsansvarig	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
UNF Fält	Föreningsutvecklare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
UNF Fält	Föreningsutvecklare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
UNF Fält	Föreningsutvecklare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
UNF Fält	Föreningsutvecklare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
IOGT-NTO EVS	Redovisningsekonom	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
Junis	Verksamhetsutvecklare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
Junis	Verksamhetsutvecklare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
NSF	Verksamhetsutvecklare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
NSF	Verksamhetsutvecklare	Stöd till distrikt, föreningar och kårer
Junis	Biträdande generalsekreterare	Verksamhetsutveckling
UNF Kansli	Finansieringssamordnare	Verksamhetsutveckling
Junis	Förbundsstrateg	Verksamhetsutveckling
IOGT-NTO VUA	Projekt- och kampanjledare	Verksamhetsutveckling
IOGT-NTO VUA	Projekt- och kampanjledare	Verksamhetsutveckling
IOGT-NTO VUA	Projekt- och kampanjledare	Verksamhetsutveckling
UNF Kansli	Strateg	Verksamhetsutveckling
IOGT-NTO VUA	Utvecklingschef	Verksamhetsutveckling

Personal i "verksamhetsförbundet"?

Av bidragstekniska skäl föreslår utredningen att den nya nykterhetsorganisationen ska ha två förbund, med arbetsnamnen "Allmänförbundet" och "Verksamhetsförbundet" där det senare är till för att säkerställa att det och dess medlemsföreningar kan ta emot vissa bidrag, bland annat från Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (MUCF). Verksamhetsförbundet är huvudsakligen till för de föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet.

Vi ser tre modeller för fördelning av personal:

- A. Alla är anställda i allmänförbundet
- B. En person är anställd i verksamhetsförbundet, övriga i allmänförbundet
- C. Alla som arbetar med barn- och ungdomsverksamhet är anställda i verksamhetsförbundet (och övriga i allmänförbundet)

Det tredje alternativet, C, förtar stora delar av poängen med en ny gemensam nykterhetsorganisation till att börja med och ägnas ingen vidare uppmärksamhet. Resterande alternativ, A och B, jämförs listvis:

Fördelar med A

- Ledning och chefskap (lönesamtal, medarbetarutveckling, sjukanmälan) klart
- Administrativa processer (anställning, tidredovisning, löneutbetalning, skatter och avgifter) finns redan
- Lättare att hantera arbetstoppar och -dalar då annan personal finns tillgänglig – bättre ur arbetsmiljö-synpunkt

Fördelar med B

- Verksamhetsförbundet får en "egen" resurs att förfoga över personalmässigt
- Organisationen framstår som mer "äkta" i bidragsgivares (myndigheters) ögon

Nackdelar med A

- Tjänsterna till verksamhetsförbundet måste momsas (åtminstone tills lagstiftaren och/eller Högsta förvaltningsdomstolen gör slut på det)⁵

Nackdelar med B

- Risk att det kan vidareutvecklas till att bli fråga om ett helt kansli
- Oklart vad den anställde ska göra om dagarna när årets bidrag är färdigdistribuerade
- Extra komplexitet i form av arbetsgivaransvar för styrelsen

På samma sätt som IOGT-NTO har "distriktsansvariga" idag skulle allmänförbundet kunna ha en anställd vars arbetsuppgifter kretsade kring specifikt att kommunicera med och stötta styrelsen (eller styrelserna?) för verksamhetsförbundet. Distributionen av bidrag från verksamhetsförbundet ut i landet är en politisk fråga och bör i åtminstone grova drag beslutas av ett demokratiskt valt organ, själva utbetalningarna är sedan en (förhoppningsvis) ganska smidig process. Det kan därför vara svårt att fylla en heltidstjänst för

---

⁵ Andra tjänster till verksamhetsförbundet, såsom till exempel IT- och ekonomitjänster, kommer att behöva momsas oavsett (på samma sätt som de idag är momsade).

verksamhetsförbundet, om inte den personen även ska arbeta med annat (till exempel verksamhetsutveckling).

Oavsett vägval kring personal i "verksamhetsförbundet" kan det under en övergångsperiod finnas mer personal i det förbundet på grund av de projektmedel som Junis har idag från exempelvis Allmänna arvsfonden.

Rapport från arbetsgrupp Fastigheter - om våra fastigheter

Inledning	1
Bakgrund	1
Fastighetsinnehav som berörs	2
Förbundsägda fastigheter.....	2
Kort om övriga fastigheter.....	3
Rekommendation från arbetsgruppen.....	3
Framtida förvaltning.....	4
Förbundens roll i övriga fastighetsfrågor	4
Bakgrund.....	4
Förbundskontrollerade fastigheter.....	5
Samlingslokaler och andra fastigheter ute i landet.....	5
Utmaningar och risker.....	6
Att tänka på framöver kopplat till fastighetsäggande.....	7
Finansieringsprinciper.....	7
Dolda subventioner.....	7
Deponerade medel.....	8
Kunskapslyft.....	8
Externa bidrag.....	8
Anläggningscheckar.....	9
Rekommendationer för framtiden.....	9
Ordlista	9
Referenser / vidare läsning	9

Inledning

De fyra förbunden Junis, NSF, UNF och IOGT-NTO har tillsammans fattat beslut om ett projekt som ska utreda förutsättningar, möjligheter och risker med att skapa en ny, gemensam nykterhetsorganisation som är väl rustad att hantera de möjligheter och utmaningar som förbunden står inför idag och i framtiden.

Bakgrund

I arbetet med Fas 2 Utredningsfasen av projektet är ett av målen "att förtroendevalda och personal i berörda organisationer ska få de underlag och det stöd de behöver för att bidra i arbetet med att uppnå

projektets syfte, uppfylla de beslut som fattas på förbundsmöte/kongress under 2023 och förbereda förbundsmöte/kongress i november 2024”.

Detta PM är ett av dessa underlag. PM:et är en leverans från Arbetsgrupp Fastigheter. Arbetsgruppens uppdrag har varit att “genomföra en kartläggning av organisationernas fastighetsinnehav och ta fram ett PM kring hur dessa påverkar en stabil finansiering inklusive eventuellt behov av åtgärder under 2024. Arbetet ska beakta vägvalet ‘Det är prioriterat att långsiktigt utveckla och förvalta de fastigheter och tillgångar som ryms inom nuvarande förbund med ett fokus på både verksamhetsnytta och ekonomisk hållbarhet”.

Arbetsgruppens arbete omfattar inte fastigheter som ägs av distrikt eller lokala föreningar. Dock kan mer övergripande reflektioner eller synpunkter kring sådana fastigheter ingå i rapporten.

Arbetsgruppen har bestått av Jobjörn Folkesson (ekonomichef, IOGT-NTO), Elisabeth Ferner (Junis), Simon Svensson (NSF, VD för Våra Gårdar), samt Erika Darljang och Johan Groth (bägge från Styrelsepost). Arbetsgruppen har under våren 2024 genomfört ett antal digitala möten och har haft löpande kontakt via digitala kanaler.

Fastighetsinnehav som berörs

Förbundsägda fastigheter

IOGT-NTO äger fem (tekniskt sett sex) fastigheter till 100 %. Dessa är:

- Stockholm Essingevarvet 31. Här finns kontor med mera för alla IOGT-NTO-rörelsens förbund samt även Våra Gårdar, NBV och ytterligare ett par organisationer.
- Härryda Råda 1:158. Här fanns tidigare Miljonlotteriets kontor men sedan början av 2024 har Miljonlotteriet flyttat allt utom lagret till modernare (och mindre) kontorslokaler. Fastigheten är nu uthyrd till huvudsakligen externa hyresgäster.
- Västerås Lovisa 2 (Lovisagården). Fastigheten ägs som en konsekvens av en tidigare fastighetsstrategi, men är inte lönsam. Förbundsstyrelsen har beslutat att den ska säljas.
- Västerås Västerås 4:37 (Ekliden). Fastigheten kom tillsammans med Lovisagården och är ett gammalt sommarhem som sköts av den lokala föreningen. Bokfört värde är 0 kr.
- Nyköping Strömkarlen 9 & 10. Fastigheterna ägs genom IOGT-NTO Fastigheter AB (INFAB) som en konsekvens av en tidigare fastighetsstrategi. Huvudbyggnaden hyrs ut till en förskola, det finns även samlingslokal och ett par bostäder.

Nyförvärv maj 2024:

- Tollare folkhögskola, Stockholm (Nacka Tollare 1:296). Har ett underhållsbehov, men ska kunna gå runt framöver. Långsiktig finansiering hotas av vissa politiska partiers skepsis till folkbildning.

IOGT-NTO deläger ytterligare fyra fastigheter:

- Arboga Godtemplaren 5. 33 % ägs av förbundet och är det enda innehavet som är av kulturhistoriska skäl: det är Sveriges första ordenshus.
- Kalmar Laxöringen 27. 10 % ägs av förbundet genom INFAB.
- Uppsala Kungsängen 5:13 (Drabanten). 14 % ägs av förbundet genom INFAB.
- Växjö Elverket 1 (Vattentorget). 25 % ägs av förbundet genom INFAB.

Bortsett från ordenshuset i Arboga utvärderas IOGT-NTO:s fastighetsinnehav löpande på ekonomisk grund. Fastigheterna ska, kompenserat för eventuellt egenutnyttjande, över tid leverera ett ekonomiskt överskott som är proportionerlig till den risk IOGT-NTO tar i ägandet.

Utöver detta äger UNF (sedan 1955) en tomt i Jämtland, Åre Edsåsen 4:10. Den används inte i någon verksamhet och är inte förknippad med några intäkter eller väsentliga kostnader, den är också befriad från fastighetsskatt (taxeringsvärde 0 kr). Tomten har ett bokfört värde om 0 kr och trots propåer hos lokala mäklare finns ingen uppfattning om marknadsvärdet.

Kort om övriga fastigheter

Utöver de förbundsägda fastigheterna finns det fastigheter som inte ägs av förbunden, men som däremot indirekt kan sägas påverkas av förbunden, dels genom att förbunden ger kapital till dessa (i större och mindre omfattning), men det kan också handla om inflytande i relation till att utse deras styrelser. Mer om dessa längre ner i PMet.

Slutsatser avseende framtida innehav

Samtliga fastigheter förutom en finns idag inom IOGT-NTO, det är också den organisation som föreslås vara det framtida allmänförbundet, bland annat just på grund av fastigheterna. Det enda övriga fastighetsinnehavet som finns är UNFs tomt i Jämtland, Åre. Detta bör vara en okomplicerad överflytt eftersom fastigheten är nolltaxerad.

IOGT-NTO har god kännedom om lönsamheten för de fastigheter men äger och i dagsläget har man insett att Lovisagården i Västerås inte är lönsam och således ska säljas, övriga fastigheter finns det än så länge god ekonomi i, och beräkningar rörande fastigheten Tollare folkhögskola gör gällande att i IOGT-NTOs ägo bör fastigheten kunna gå runt ekonomiskt, men vi vet än så länge för lite om framtiden kopplat till politiska beslut.

Rekommendation från arbetsgruppen

- säkerställ att samtliga fastigheter har en rimlig avkastningsnivå. Börja med en modell för internhyra för att säkra att kostnaden för egenutnyttjandet blir explicit.
- att UNF fattar beslut om att ägarskapet över fastigheten i Åre övergår till IOGT-NTO
- att IOGT-NTO genomför försäljningen av Lovisagården

Framtida förvaltning

Arbetsgruppen finner att det är viktigt att det framtida förbundet fortsätter arbeta efter den fastighetsstrategi som IOGT-NTO beslutade om på kongressen 2023.

“ **Alla fastighetsinnehav**

Alla fastighetsinnehav inom IOGT-NTO behöver vara hållbara och lönsamma. Det måste finnas förutsättningar att förvalta och underhålla fastigheterna sett över längre tid och för det krävs uthålliga personella och finansiella resurser. Alla typer av subventioner bör undvikas men om de förekommer ska de vara transparenta. Om innehavet inte är lönsamt bör innehavet avvecklas på ett sunt sätt.

Det är inte försvarbart att behålla fastigheter och driva dessa utan överskott, t.ex. med bidrag från fonder bara för att de ska finnas kvar.

Våra fastigheter som används som samlingslokal ska vara attraktiva mötesplatser med relevant standard för ändamålet.

All verksamhet i IOGT-NTO:s lokaler ska vara förenlig med vår ideologi såsom den kommer till uttryck i stadgar och andra styrande dokument.

Särskilt om kommersiella innehav

De fastighetsinnehav som har ett kommersiellt syfte ska ge en god avkastning. Med det menas att avkastningen ligger i nivå med de avkastningskrav som gäller för jämförbara objekt utifrån typ av fastighet, läge, skick m.m.”

Förbundens roll i övriga fastighetsfrågor

Bakgrund

Som nämnts ovan finns det ett antal fastigheter som förbunden påverkar indirekt genom kapital eller inflytande. Några av de fastigheter som i dagsläget går att tydligt utläsa påverkan på listas nedan. Men sannolikt finns viss påverkan över många fastighetsinnehav ute i rörelsen genom exempelvis IOGT-NTO:s föreningslokalfond eller i form av bidrag till föreningar och kårer ute i landet.

Förbundskontrollerade fastigheter

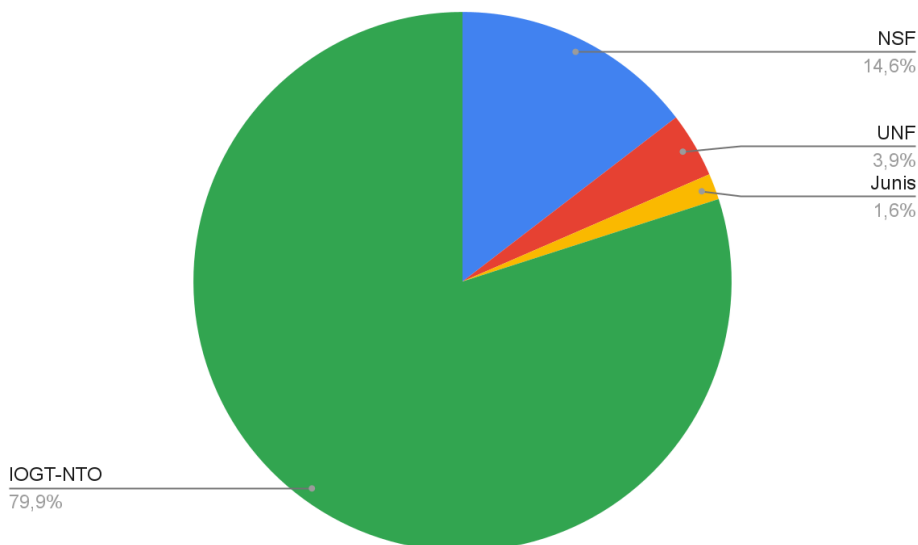
Inom rörelsen finns ytterligare ett antal fastigheter som kontrolleras helt eller delvis av förbunden:

- Kungshols kurs- och lägergård, Dalarna (Rättvik Backa 4:20). Ägs av Stiftelsen Kungshols kurs- och lägergård som kontrolleras av NSF. Går inte runt ekonomiskt utan subventioneras av NSF.
- Ransbergs herrgård, Värmland (Munkfors Ransäter 5:1). Ägs av Stiftelsen Ransbergs herrgård som kontrolleras av NSF. Går inte runt ekonomiskt utan subventioneras av NSF.
- Storvallens fjällstugor, Jämtland (Åre Lillevedalen 1:32, 1:38, 1:43, 1:58, 1:62, 1:80). Ägs av Stiftelsen NSF-scouternas fjällstugor som kontrolleras av NSF. Går inte runt ekonomiskt utan subventioneras av NSF.
- Tollare folkhögskola, Stockholm (Nacka Tollare 1:296). Ägs av IOGT-NTO:s folkhögskoleförbund Tollare som kontrolleras av IOGT-NTO-förbundet och IOGT-NTO-distrikten. Är i en process där fastigheten ska säljas till IOGT-NTO-förbundet men ska kunna gå runt ekonomiskt efter det. Långsiktig finansiering hotas av vissa politiska partiers skepsis till folkbildning.
- Wendelsbergs folkhögskola, Västra Götaland (Härryda Wendelsberg 1:43). Ägs av IOGT-NTO:s folkhögskoleförbund Wendelsberg som kontrolleras av IOGT-NTO-förbundet och IOGT-NTO-distrikten. Går runt ekonomiskt men långsiktig finansiering hotas av vissa politiska partiers skepsis till folkbildning.

Om styrgruppens förslag om att det är IOGT-NTO:s organisationsnummer som fortsätter som allmänförbund är det NSF:s stiftelser som framöver behöver fatta beslut om hur styrelse ska utses när NSF i så fall inte längre är en organisation.

Samlingslokaler och andra fastigheter ute i landet

De allra flesta av rörelsens fastigheter ägs av lokala föreningar och kårer eller till dem kopplade byggnadsföreningar, och de allra flesta av dem är i sin tur medlem i Våra Gårdar. Hos Våra Gårdar finns det 307 IOGT-NTO-medlemskap, 56 NSF-medlemskap, 15 medlemskap för UNF respektive 6 för Junis.

I diagrammet ingår medlemskap hos Våra Gårdar, inklusive förbundsägda och förbundscontrollerade fastigheter. Det förekommer också fastigheter som ägs inom IOGT-NTO-rörelsen utan medlemskap i Våra Gårdar.

Utmaningar och risker

Arbetsgruppen kan notera att det finns ett antal utmaningar och risker kopplat till fastighetsinnehav ute i landet.

- Minskad efterfrågan - Många samlingslokaler och flera av de centrala anläggningarna har problem med beläggning/utnyttjande.
- Eftersatt underhåll - En hel del fastigheter börjar bli något till åren och även i de fall där man inte haft några problem med att sköta löpande reparationer finns det inte pengar avsatta till den sortens större underhållsarbeten som behöver göras med ganska många års mellanrum, till exempel att byta tak eller renovera våtrum.
- Färre resurser - Vi ser trender på flera håll som minskar det offentliga stödet till föreningslivet, vilket i förlängningen innebär att mindre pengar flödar vidare till våra fastigheter (minskat statsbidrag till studieförbunden kan till exempel innebära att NBV kan vara kontorshyresgäster i färre fastigheter).
- Regulatoriska krav - Byggnormer och dylikt blir allt mer komplicerade (i takt med standardkraven). Rent allmänt är det helt enkelt betydligt svårare för ideella krafter att utföra byggnadsarbeten idag än för 30-50 år sedan (vilket förstås har fler orsaker än byggnormer).
- Behov av lokaler - Många av rörelsens största och mest aktiva föreningar utgår ifrån ett väl omhändertaget och älskat föreningshus av något slag. Vi ser dock att många stora och aktiva föreningar i främst större städer saknar egen fastighet och i vissa fall inte ens har ett hyreskontrakt - särskilt är det här fråga om föreningar aktiva i utsatta områden.

Att tänka på framöver kopplat till fastighetsägande

En ny gemensam organisationsform innebär inga principiella förändringar i möjligheten att betala ut olika former av stöd och bidrag till fastighetsägande enheter inom rörelsen, både i form av driftsbidrag till specifika mottagare (som NSF:s stiftelser) och i form av sökbara medel (som IOGT-NTO:s föreningslokalfond).

Vi kommer nedan belysa ett antal ekonomiska frågor kring rörelsens fastighetsbestånd som har tillkommit under en tid där överskottet från Miljonlotteriet varit avsevärt högre än idag. Totalt har överskottet från Miljonlotteriet minskat med nästan 100 miljoner mellan år 2014 och 2023. Därför är det befogat att se över finansieringsprinciper för fastigheterna då tillgången på medel är mindre än tidigare.

Finansieringsprinciper

IOGT-NTO antog på kongressen 2019 en finansieringsstrategi. En av de bärande principerna i den är "Varje nivå finansierar sin egen verksamhet", beskrivet som följer:

Det innebär att vi på sikt inte har den mängd ekonomiska flöden från centralt håll till lokal och regional verksamhet som idag. En förutsättning är därmed att föreningar och distrikt utvecklar arbetssätt samt känner ägandeskap för sin egen finansiering. Istället för att fokusera vem som ska få vad av kakan ska diskussionen handla om hur vi kan baka kakan större tillsammans.

Den centrala nivån kan och bör även fortsatt fördela vissa fastighetsrelaterade resurser, till exempel genom administration av IOGT-NTO:s föreningslokalfond och deponerade medel. Men varje fastighetsägare måste ta ett större ansvar för den långsiktiga finansieringen av den egna fastighetens behov.

En del av det handlar om att konstatera att kostnaderna för en fastighet är mer än de löpande kostnaderna för drift och reparationer, det måste göras avsättningar för återkommande underhåll som till exempel målning, våtrumsrenovering eller takbyten. En annan del handlar om att bli bättre på att kräva att de som utnyttjar fastigheten faktiskt betalar åtminstone ett självkostnadspris för att göra det.

Dolda subventioner

Fördelning och prioritering av resurser inom organisationen måste vara tydlig och explicit, så att den demokratiska processen har möjlighet till reellt inflytande. Dolda subventioner innebär att delar av organisationen prioriteras på ett odemokratiskt sätt och är i förlängningen ett förstadium till ren korruption.

Ett exempel på dold subvention är fördelaktiga lån. Om en förening till exempel lånar en miljon i ett års tid med en ränta på säg 1 %, medan marknadsräntan för ett motsvarande lån hade varit säg 5 %, så innebär det i praktiken en subvention motsvarande skillnaden mellan marknadsräntan (5 % eller 50 000 kr) och den avtalade räntan (1 % eller 10 000 kr), alltså 4 % eller 40 000 kr. I resultaträkningen redovisas dock 10 000 kr som en intäkt under finansiella poster och ingenstans framgår att det egentligen är fråga om en subvention om 40 000 kr - den är dold.

Ett annat exempel på dold subvention är nedsatta hyror. Om en extern hyresgäst skulle kunna betala 10 000 kr och man istället hyr ut till en medlemsorganisation för 6 000 kr motsvarar det en subvention om 4 000 kr. Hyresrabatter är i sig inte fel - poängen med pengar och andra resurser är att använda dem till verksamhet som leder fram till våra mål - men det kan vara bra att vara tydlig med under vilka förutsättningar sådana rabatter ges och vad de kostar för fastighetsägaren.

Deponerade medel

Samtliga förbund inom IOGT-NTO-rörelsen har idag § 6:1 i stadgarna. Paragrafen reglerar föreningars och distrikts möjligheter att köpa och sälja fast egendom, och den viktigaste delen är att vid en försäljning så ska försäljningssumman deponeras hos förbundet och får endast användas (av föreningen) för inköp av fast egendom - om inte förbundsstyrelsen beslutar annat.

Poängen med regleringen, som är gammal, är att det inte ska vara möjligt att sälja ordenshuset och festa upp pengarna. Försäljning kräver också ett medgivande från förbundsstyrelsen, och detta är för att förhindra att rörelsens fastigheter säljs till underpris till organisationer utanför rörelsen. Våra

föregångare har byggt upp landets nyktra mötesplatser i snart 150 år och vi har ingen moralisk rätt att skänka bort det arvet till organisationer som skulle avskaffa alkoholförtäringförbudet som första åtgärd.

Per 2023-12-31 förvaltade IOGT-NTO cirka 34,6 miljoner kronor i deponerade medel åt distrikt och föreningar. På deponerade medel utgår en ränta om statslåneräntan den 30 november föregående år plus 0,35 %, för 2024 alltså totalt 2,97 %. Övriga förbund förvaltar inga deponerade medel.

Kunskapslyft

Under 2023 genomförde IOGT-NTO och Våra Gårdar tillsammans en enkät riktad till fastighetsägande IOGT-NTO-föreningar. 85 svar kom in motsvarande 52 % av de tillfrågade vilket får sägas vara en god svarsfrekvens. Enkäten visade bland annat att 66 % saknar underhållsplan, och där underhållsplan finns är den ofta gammal. 37 % saknar formella hyresavtal med alla eller vissa hyresgäster, och klausul om indexuppräkning - alltså att hyresvärden får inflationsjustera hyran utan närmare förhandling - saknas helt hos 60 % av respondenterna.

Här förefaller det finnas möjligheter till förbättrade ekonomiska förutsättningar, men kunskapen om underhållsplaner och hyresavtal måste spridas ut i landet. Den nya organisationen bör arbeta med frågan i samarbete med Våra Gårdar, som tar fram utbildningsmaterial i ämnena.

Externa bidrag

Av ansökningarna till IOGT-NTO:s föreningslokalfond framgår att det finns stor variation på i vilken utsträckning föreningar söker externa medel, alltså pengar utanför rörelsen. Även om det är en utmaning att stödet till ideell sektor begränsas så finns det medel att söka och särskilt för lokaler som uppfyller allmännyttigt ändamål och därmed nyttjas av fler än den ägande föreningen. Här finns bidrag att söka för såväl projekt som investeringar för ombyggnationer. Exempel på bidragsgivare är Boverket, Allmänna arvsfonden, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, landsbygdsutvecklingsmedel, och lokala stiftelser och sparbanker.

Även här finns förutsättningar för den nya organisationen att arbeta med ett kunskapslyft, också det förslagsvis i samarbete med Våra Gårdar.

Anläggningscheckar

NSF har i snart 15 år haft ett system med "anläggningscheckar" som i korthet är ett system för att låta förbundet betala kårers besök hos anläggningarna Kungshol, Ransberg och Storzvallen - alltså en kombination av bidrag till kårer och stöd till anläggningarna. Kostnaderna har varierat och för 2023 är det fråga om cirka 100 000 kr.

Rekommendationer för framtiden

- De stiftelser som idag låter NSF:s förbundsstyrelse utse sin styrelse behöver framöver fatta beslut om vilken instans som ska utse styrelsen i det fall NSF är ett av de juridiska

organisationsnummer som avvecklas. Det ligger på stiftelsens ansvar, inte den nya förbundsstrukturen.

- Koordinera med Våra Gårdar om rådgivning kring till exempel hyresavtal och underhållsplaner. Ställ krav på sådant för att få ytterligare stöd i form av bidrag från IOGT-NTO:s föreningslokalfond.
- Utred systemet med anläggningscheckar.
- Utred driftsbidrag och andra riktade subventioner.
- Utred IOGT-NTO:s föreningslokalfonds finansiering. I och med förändringarna av deponerade medel som sannolikt kommer så är insättningar därifrån mindre aktuellt. Överväg ett årligt anslag.
- Fortsätt det påbörjade arbetet med att tillsammans med de tre stiftelsestyrelserna hitta former för en hållbar finansiering med ökad självfinansieringsgrad.

Ordlista

- **Byggnad:** fast konstruktion med tak och väggar, hus
- **Fastighet:** markområde, med eller utan en eller flera byggnader, som utgör en rättslig enhet
- **Lokal:** byggnad eller större rum som används för visst ändamål
- **Samlingslokal:** lokal utformad för samlingar
- **Underhåll:** skötsel för att bevara något i gott skick

Referenser / vidare läsning

- IOGT-NTO:s finansieringsstrategi (antagen av kongressen 2019)
- IOGT-NTO:s fastighetsstrategi (antagen av förbundsstyrelsen 2023)
- IOGT-NTO:s fastighetsrapport (framtagen till kongressen 2023)
- [NSF:s redovisning av stiftelsernas nyckeltal](#) (framtagen till förbundsmötet 2023)
- [Utvärdering av stiftelsesatsningen för Ransbergs herrgård 2016-2021](#) (framlagt till förbundsmötet 2021)
- [FS förslag nr 2: Förbundets stöd till stiftelserna](#) (sida 16-20) (framlagt till förbundsmötet 2021)
- [FS förslag nr 9: Förbundets stöd till stiftelserna](#) (sida 76-77) (framlagt till förbundsmötet 2019)
- [FS förslag nr 7: Förbundets stöd till stiftelserna](#) (sida 28-29) (framlagt till förbundsmötet 2017)

IOGT-NTO:s dokument ovan kan rekvireras via e-post till info@iogt.se.